

**T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Doktora Programı**

**KEMAN EĞİTİMİNDE TASARLAMA-OLUŞTURMA VE
YORUMLAMAYI İÇEREN METODOLOJİ ÖNERİSİNİN
PERFORMANSA YÖNELİK ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**

**Cemil Kürşat KARADENİZ
Doktora Tezi**

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Esra DALKIRAN**

Burdur, 2021

T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Doktora Programı

**KEMAN EĞİTİMİNDE TASARLAMA-OLUŞTURMA VE
YORUMLAMAYI İÇEREN METODOLOJİ ÖNERİSİNİN
PERFORMANSA YÖNELİK ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**

Cemil Kürşat KARADENİZ
Doktora Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Esra DALKIRAN

Burdur, 2021

MAKÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

DOKTORA JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından tarihinde tez savunma sınavı yapılan'ın “.....” konulu tez çalışması Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS/DOKTORA tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE (TEZ DANIŞMANI) :

ÜYE :

ÜYE :

ÜYE :

ÜYE :

ONAY

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve/..... sayılı kararı.

İMZA / MÜHÜR

BİLDİRİM

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu taahhüt edip, tezimin kaynak göstermek koşuluyla aşağıda belirttiğim şekilde fotokopi ile çoğaltılmasına izin veriyorum.

[x] Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[] Tezim/Raporum sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

[] Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

TEŞEKKÜR

Araştırmanın, öneri aşamasından raporlaştırma aşamasına kadar her süreçte bilgi ve yardımlarını eksik etmeyen değerli öğretmenim ve danışmanım Prof. Dr. Esra DALKIRAN'a, çalışmanın raporlaştırılma aşamasındaki eksik yönlerin giderilmesinde fikirleriyle önemli katkıda bulunan değerli tez izleme komitesi üyeleri Prof. Dr. Zeki NACAĞCI ve Doç. Dr. Özlem TAGAY'a teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın deneysel çalışmasında ve çalışma grubunun oluşturulmasında bana büyük destek veren, deneysel süreç çalışma koşullarını en iyi şekilde oluşmasına büyük katkı sağlayan Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğretim görevlisi değerli Dr. Gürkan GÜLEÇ'e teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın oluşma ve dönem içi çalışmalarında çok büyük katkıları olan değerli dostum Dr. Ozan DEMİRTAŞ'a ve Doç. Dr. Ozan EROY'a, deneysel süreç çalışmalarına gönüllü olarak katılmayı kabul eden Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine teşekkürlerimi sunarım.

Cemil Kürşat KARADENİZ

Keman Eğitiminde Tasarlama-Oluşturma ve Yorumlamayı İçeren Metodoloji Önerisinin Performansa Yönelik Etkisinin Belirlenmesi

(Doktora Tezi)

Cemil Kürşat KARADENİZ

ÖZ

Bu çalışma keman çalmada eser seslendirmek için yapılan çalışmalar doğrultusunda tasarlama, oluşturma ve yorumlama süreçlerinin eser seslendirmedeki etkililiğini belirlemek amacıyla planlanmış ve uygulanmıştır. Bu amaçla araştırma, keman eğitimi alan öğrencilerin eser seslendirmek için yaptıkları çalışmaları belirlemek ve analiz etmek için betimsel, oluşturulan ve uygulanan metodolojinin 8 hafta süre ile deney-kontrol gruplu toplam sekiz öğrenciye uygulamaya yönelik deseniyle de deneysel olmak üzere karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın betimsel deseni için keman çalmada eser seslendirmeye yönelik durumu belirlemek için açık uçlu görüşme formu uzman desteği alınarak hazırlanmış ve 2019-2020 öğretim yılı Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 8 öğrenci ile Dokuz Eylül Üniversitesi Müzik Eğitim Anabilim Dalı 22 öğrenci toplam 30 öğrenci ile uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara yönelik içerik analizi yapılarak görüşme formundaki verilerin ortak noktaları belirlenip gruplandırılmış ve tablolastırılmıştır. Araştırmanın deneysel deseni için 2019-2020 öğretim yılı Dokuz Eylül Üniversitesi Müzik Eğitim Anabilim Dalı Deney n=4 Kontrol n=4 toplam 8 öğrenci ile 8 hafta deney grubu N=4 tasarlama-oluşturma ve yorumlama süreçleri, kontrol grubu N=4 eser seslendirmeye yönelik süre gelen yöntem ön-test-işlem-ara-test-işlem-son-test deney-kontrol gruplu eşleştirilmiş seçkisiz deneysel desen uygulanmıştır. Deneysel süreç öncesinde veri toplama aracı olan J.S Bach D minör Partita çalabilecek aynı teknik ve müzikal seviyedeki öğrencilerin ön-test sonuçları doğrultusunda, deney ve kontrol grubu olmak üzere 4'er kişilik gruba ayrılmışlardır. Elde edilen veriler ile deney-kontrol grupları oluşturulmuş ve deneysel işlem için seçilen veri toplama aracı deney grubuna 4 hafta tasarlama 2 hafta oluşturma ve 2 hafta yorumlama süreçleriyle, kontrol grubu ise 8 hafta süreyle süre gelen yöntem ile deneysel süreç uygulanmıştır. Deneysel sürecin ara-testi 6. hafta oluşturma süreci sonrası planlanmışken pandemi koşullarından dolayı 4. hafta tasarlama süreci sonrası yapılmıştır. Bu durum deneysel süreçteki müzikal boyut becerilerinin son-test kayıtlarına yansımaya neden olmuştur. Deneysel sürecin son-test kayıtları planlandığı şekilde yorumlama süreci sonrası 8. haftada yapılmıştır. Deneysel süreç sonunda alınmış olan tüm performans kayıtları DALKIRAN'ın 2006 yılında geliştirdiği "Bireysel çalgı eğitimi I-II-III-IV (keman) dersi performans ölçe aracı" kullanılarak üç uzman tarafından değerlendirilmiş ve değerlendirmeler arası tutarlılık ANOVA istatistiksel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Değerlendirme sonucunda elde edilen veriler SPSS programı ile gruplar arası Mann Whitney U-testi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucunda keman çalmada eser seslendirmeye yönelik tasarlama, oluşturma ve yorumlama süreçlerinin öğrencilerin süre gelen çalışma yöntemlerine göre gruplar arası karşılaştırmada daha etkili olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Yöntemi, Eser Yorumlama, Keman Çalışma, Keman Çalma, Keman Performans

Sayda Adedi:92

Danışman: Prof. Dr. Esra DALKIRAN

Determining the Performance-Oriented Effect of the Methodology Proposal Including Design-Creation and Interpretation in Violin Training

(PhD Thesis)

Cemil Kürşat KARADENİZ

ABSTRACT

This study was planned and implemented to determine the effectiveness of the design, creation, and interpretation processes in performing a piece in line with the practices made to perform a piece in violin playing. Therefore, this study with a mixed design used the descriptive design to determine and analyze the work done by students who study violin to perform a piece, and an experimental design to implement the methodology formed and applied to experiment and control groups including eight students for eight weeks. For the descriptive design of the study, an open-ended interview form was prepared with expert support to determine the situation for performing a piece in violin playing and was applied to a total of 30 students including 8 students from Burdur Mehmet Akif Ersoy University Department of Music Education and 22 students from Dokuz Eylül University Department of Music Education. The content analysis of the results was made and the common points of the data in the interview form were determined, grouped, and tabulated. For the experimental design of the study, a paired random experimental design about the design, creation and interpretation processes with pre-test-process-mid-test-process-post-test experiment-control group was applied to a total of eight students (Experiment: N=4; Control: N=4) from Dokuz Eylül University Department of Music Education in the 2019-2020 academic year for eight weeks with in the experiment group (n=4), and about the current methods of students for performing a piece in the control group (N=4). Before the experimental process, participants were divided into experimental and control groups of four according to the pre-test results of students at the same technical and musical level of being able to play J.S Bach D minor Partita, the data collection tool. The experimental and control groups were formed with the data obtained, and the experimental process was applied to the experimental group with the data collection tool selected with the process of designing for 4 weeks, creating for 2 weeks, and interpreting for 2 weeks. Furthermore, the experimental process was applied to the control group with the ongoing method lasting for 8 weeks. While the mid-test of the experimental process was planned after the 6th week of the creation process, it was carried out after the 4th week of the design process due to the pandemic conditions. This incident caused the musical dimensions in the experimental process to reflect on the post-test records. The post-test records of the experimental process were made in the 8th week after the interpretation process as planned. All performance records taken at the end of the experimental process were evaluated by three experts using the "Individual instrument training I-II-III-IV (violin) lesson performance scale tool" developed by DALKIRAN in 2006, and the consistency between the evaluations was analyzed using ANOVA statistical analysis method. The data obtained as a result of the evaluations were analyzed using the SPSS program, and the intergroup analyses were made with Mann Whitney U-test. It was determined that the design, creation, and interpretation processes for performing a piece in violin playing are more effective than the current practicing methods of students based on the intergroup comparisons.

Key Words: Interpretation, Method of Practicing, Violin Performance, Violin Playing, Violin Training

Number of Pages: 92

Supervisor: Prof. Dr. Esra. DALKIRAN

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM.....	i
ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTMALAR	viii
TABLolar DİZİNİ	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	x
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi	5
1.2.1. Alt Problemler.....	5
1.3. Araştırmanın Amacı	5
1.4. Araştırmanın Önemi	6
1.5. Sınırlılıklar	7
BÖLÜM II.....	8
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	8
2.1. Kuramsal Çerçeve	8
2.1.1. Keman Eğitimi.	8
2.1.2. Keman Çalışma Süreci.	9
2.1.3. Keman Çalışma Sürecinde Konsantrasyon-Dikkat.	10
2.1.4. Tasarlama ve Oluşturma Süreçleri.	12
2.1.5. Keman Çalmada Teknik ve Parmaklandırma.....	13
2.1.6. Eser Seslendirmede Yorum.....	16
2.1.7. Keman Çalmada Yorumlamaya Yönelik Akustik Sorunlar Ünlüler ve Ünsüzler..	18
2.1.8. Keman Çalmada Ses Üretimi ve Yay Tekniği.	20
2.2. İlgili Araştırmalar.....	20
BÖLÜM III	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
YÖNTEM.....	29
3.1 Araştırmanın Modeli	29
3.2. Araştırmanın Deseni.....	31
3.4. Çalışma Grubu.....	34

3.5. Veri Toplama Araçları.....	35
3.5.1. Görüşme Formu.....	35
3.5.2. Bireysel Çalgı Eğitimi I-II-III-IV (Keman) Dersi Performans Ölçme Aracı.....	36
3.6. Deneysel Süreç.....	36
3.7. Verilerin Analizi.....	42
BÖLÜM IV	44
BULGULAR VE YORUM.....	44
4.1. Keman Çalmada Eser Seslendirmeye Yönelik Öğrenci Görüşleri Nelerdir? Alt Problem Cümlesine Yönelik Bulgular ve Yorumlar.	44
4.1.1. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Toplam Keman Çalma Yılı ve Günlük Keman Çalışma Sürelerine Yönelik Durum.	44
4.1.2. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Günlük Keman Çalışma Sürelerini Programlama Durumları.....	45
4.1.3. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Eser Seslendirmede Çalışma Yöntemi Durumları	45
4.1.4. Eser Seslendirme Amacıyla Yapılan Çalışmalarda Sağ El ve Sol El Duate İşleyişine Yönelik Çalışma Durumu.	46
4.1.5. Eser Seslendirme Çalışmalarında, Karşılaştıkları Teknik Zorlukları Gidermeye Yönelik Çalışma Durumları.	46
4.1.6. Eser Seslendirmede Yorumsal İfadelere Yönelik Çalışma Durumu.	47
4.1.7. Eser Seslendirmede Yorumsal İfadelere Yönelik Karşılaşılan Güçlükler ve Bu Güçlükleri Aşmaya Yönelik Yapılan Çalışmalar Bakımından Durum.	48
4.2. Eser Seslendirmeye Yönelik Tasarlama-Oluşturma Ve Yorumlama Süreçlerini İçeren Etkili Bir Metodoloji Nasıl Olmalıdır? Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum.....	48
4.2.1. Tasarlama Süreci.	48
4.2.2. Oluşturma Süreci.....	67
4.2.3. Yorumlama Süreci.....	78
4.3. Araştırmanın 3. Alt Problemine Yönelik "Çalışma Grubu Ön-test Verilerinde "Teknik Boyut" "Müzikal Boyut" ve " Toplam Puan" Bakımından Bulgular ve Yorum.....	81
4.4. Araştırmanın 4. Alt Problemine Yönelik “Hazırlanan ve Uygulanan Metodolojide Tasarlama ve Oluşturma Süreçlerinin Performansa Yönelik Etkililiği “Teknik Boyut” “Müzikal Boyut” ve “Toplam Puan” Bakımından Bulgular ve Yorum.....	81

4.4. Araştırmanın 5. Alt Problemine Yönelik “Hazırlanan ve Uygulanan Metodolojide Yorumlama Sürecinin Performansa Yönelik Etkililiği “Teknik Boyut” “Müzikal Boyut” ve “Toplam Puan” Bakımından” Bulgular ve Yorum.....	83
BÖLÜM V.....	84
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	84
5.1. Sonuçlar ve Tartışma.....	84
5.1.1. Araştırmanın 1. Alt Probleminde Yer Alan “Keman Eğitiminde Öğrencilerin Eser Çalışma Yöntemlerine İlişkin Görüşleri” Bakımından Sonuç.	84
5.1.2. Araştırmanın 2. Alt Probleminde Yer Alan “Eser Seslendirmeye Yönelik, Tasarlama-Oluşturma ve Yorumlama Süreçlerini İçeren Etkili Bir Metodoloji”nin Hazırlanmasına Yönelik Sonuç.	85
5.1.3. Araştırmanın 3. Alt Probleminde Yer Alan “Çalışma Grubu Ön-Test Verileri Teknik Boyut, Müzikal Boyut ve Toplam Puan Bakımından” Elde Edilen Bulgulara Yönelik Sonuç.	87
5.1.4. Araştırmanın 4. Alt Probleminde Yer Alan “Hazırlanan ve Uygulanan Metodolojide Tasarlama ve Oluşturma Süreçlerinin Performansa Yönelik Etkililiği Teknik Boyut, Müzikal Boyut ve Toplam Puan Bakımından” Sonuç.	87
5.1.5. Araştırmanın 5. Alt Probleminde Yer Alan “Hazırlanan ve Uygulanan Metodolojide Yorumlama Sürecinin Performansa Yönelik Etkililiği Teknik Boyut, Müzikal Boyut ve Toplam Puan Bakımından” Sonuç.	88
5.2. Öneriler.....	89
KAYNAKLAR.....	91
EKLER.....	94
EK-1.....	95
EK-2.....	96
EK-3.....	98
EK-4.....	100
EK-5.....	102
ÖZGEÇMİŞ.....	104

KISALTMALAR

A	: Aralık
ABD	: Anabilim Dalı
ANOVA	: Varyans Analizi
O	: Oluşturma
POZ	: Pozisyon
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
Syf	: Sayfa
T	: Tasarlama
Y	: Yorumlama
%	: Yüzde

TABLÖLAR DİZİNİ

<u>Tablolar</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Öntest- Sontest Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Seçkisiz Desen.....	30
Tablo 2. J. S. Bach Allamande Keman Sonatı Sol El Teknik İşleyiş.....	32
Tablo 3. J. S. Bach Allamande Keman Sonatı Pozisyon Aralık Yüzdeleri.....	33
Tablo 4. J. S. Bach D Minör Keman Sonatı Yay Teknikleri ve Uygulanan Ölçüler	33
Tablo 5. J. S. Bach D Minör Partita Keman Sonatı Yay Teknikleri Kullanım Yüzdeleri	34
Tablo 6. Deney-Kontrol Grupları Ön-Test Verilerin Gruplar Arası Karşılaştırması.....	34
Tablo 7. Deney Grubu Uygulanan Metodoloji ve Kontrol Grubu Uygulanan Süre Gelen Çalışma Yöntemi	42
Tablo 8. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Günlük Keman Çalışma Süreleri İle Toplam Keman Çalma Yılı	44
Tablo 9. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Günlük Keman Çalışma Programı.....	45
Tablo 10. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Eser Çalışma Yöntemleri.....	45
Tablo 11. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Duarte'ye Dikkat Ederek Çalışma Durumu.....	46
Tablo 12. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Karşılaştıkları Teknik Zorlukları Gidermeye Yönelik Çalışma Durumları.....	46
Tablo 13. Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Yorumsal İfadelere Çalışma Durumu.....	47
Tablo 14. Yorumsal İfadelerde Karşılaşılan Güçlükler ve Bu Güçlükleri Aşmaya Yönelik Yapılan Çalışmalara Yönelik Durum	48
Tablo 15. Değerlendiricilerin Yaptıkları Puanların Tutarlılığının İncelenmesi.....	81
Tablo 16. Deney ve Kontrol Gruplarının Ara-Test Puanlarının Mann Whitney u-testi ile Gruplar Arasında Karşılaştırılması	82
Tablo 17. Deney ve kontrol Gruplarının Son-Test Puanlarının Gruplar Arasında Karşılaştırılması.....	83

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sekiller

Sayfa

Şekil 1. Kemanda Ses Üretimi Basamakları	3
Şekil 2. Eser Seslendirmeye Yönelik Çalışma Metodolojisi Sıralaması.....	4
Şekil 3. Araştırmanın Genel Deseni	31
Şekil 4. Deneysel Süreç Öncesi Deney-Kontrol Gruplarına Esere Yönelik Çalışılması Planlanan Yay Teknikleri.....	37
Şekil 5. T.1.1. J. S. Bach D Minör II. Partita Keman Sonatı Tasarlama Çalışması	49
Şekil 6. T.1.1. Sol El Durum Çalışması	49
Şekil 7. T.1.1. Sol El Durum Ve Pozisyon Çalışması.....	49
Şekil 8. T.1.1. Sol El Durum Ve Pozisyon ve Yay İşleyişi Simetrik Çalışma.....	50
Şekil 9. T.1.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	50
Şekil 10. T.1.2. Sol El Pozisyon Geçiş Çalışması.....	50
Şekil 11. T.1.2. Sol El Durum Ve Pozisyon Çalışması	50
Şekil 12. T.1.2.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	51
Şekil 13. T.1.2.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	51
Şekil 14. T.1.2.2. Sol El Durum Çalışması	51
Şekil 15. T.1.3. Tasarlama Süreci Çalışması.....	52
Şekil 16. T.1.3.1 Tasarlama Süreci Çalışması.....	52
Şekil 17. T.1.3.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	52
Şekil 18. T.1.3.3 Tasarlama Süreci Çalışması.....	52
Şekil 19. T.1.3. Sol El Durum Çalışması	53
Şekil 20. T1.4.Tasarlama Süreci Çalışması.....	53
Şekil 21. T.1.4.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	53
Şekil 22. T.1.4.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	54
Şekil 23. T.1.4.3. Tasarlama Süreci Çalışması.....	54
Şekil 24. T.1.4. Sol El Durum Çalışması	54
Şekil 25. T.1.5. Tasarlama Süreci Çalışması.....	55
Şekil 26. T.1.5.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	55
Şekil 27. T.1.5.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	55
Şekil 28. T1.5. Sol El Durum Çalışması	55
Şekil 29. T.1.6. Tasarlama Süreci Çalışması.....	56

Şekil 30. T.1.6.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	56
Şekil 31. T.1.6.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	56
Şekil 32. T.1.7. Tasarlama Süreci Çalışması.....	57
Şekil 33. T.1.7.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	57
Şekil 34. T.1.7.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	57
Şekil 35. T.1.7.-T.1.7.1.-T.1.7.2. Sol El Durum Çalışması.....	57
Şekil 36. T.1.7.-T.1.7.1-T.1.7.2. Sol El Durum Çalışması.....	58
Şekil 37. T.1.7.-T.1.7.1.-T.1.7.2. Sağ El Yay Simetrisi ve Sol El Durum Çalışması	58
Şekil 38. T.1.8. Tasarlama Süreci Çalışması.....	58
Şekil 39. T.1.8.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	58
Şekil 40. T.1.9. Tasarlama Süreci Çalışması.....	59
Şekil 41. T.1.9.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	59
Şekil 42. T1.9.1. Sol El Durum Çalışması	59
Şekil 43. T.1.10. Tasarlama Süreci Çalışması.....	59
Şekil 44. T.1.10.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	60
Şekil 45. T.1.10.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	60
Şekil 46. T.1.10.-T.1.10.2. Sol El Durum Çalışması	60
Şekil 47. T.2.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	60
Şekil 48. T.2.1. Sol El Durum Çalışması	60
Şekil 49. T.2.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	61
Şekil 50. T.2.2.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	61
Şekil 51. T.2.2.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	61
Şekil 52. T.2.2.-T.2.2.1.-T.2.2.2. Sol El Durum Çalışması.....	62
Şekil 53. T.2.3. Tasarlama Süreci Çalışması.....	62
Şekil 54. T.2.3.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	62
Şekil 55. T.2.3.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	63
Şekil 56. T.2.3.3. Tasarlama Süreci Çalışması.....	63
Şekil 57. T.2.3.-T.2.3.1.-T.2.3.2.-T.2.3.3. Sol El Durum Çalışması.....	63
Şekil 58. T.2.4. Tasarlama Süreci Çalışması.....	63
Şekil 59. T.2.4. Sol El Durum Çalışması	64
Şekil 60. T.2.5. Tasarlama Süreci Çalışması.....	64
Şekil 61. T.2.5.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	64
Şekil 62. T.2.5.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	65
Şekil 63. T.2.5.3. Tasarlama Süreci Çalışması.....	65

Şekil 64. T.2.5.4. Tasarlama Süreci Çalışması.....	65
Şekil 65. T.2.5. Sol El Durum Çalışması	65
Şekil 66. T.2.6. Tasarlama Süreci Çalışması.....	66
Şekil 67. T.2.7. Tasarlama Süreci Çalışması.....	66
Şekil 68. T.2.7.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	66
Şekil 69. T.2.7.2. Tasarlama Süreci Çalışması.....	66
Şekil 70. T.2.7. Sol El Durum Çalışması	67
Şekil 71. T.2.8. Tasarlama Süreci Çalışması.....	67
Şekil 72. T.2.8.1. Tasarlama Süreci Çalışması.....	67
Şekil 73. O.1.1. Oluşturma Süreci Çalışması.....	68
Şekil 74. O.1.1. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	68
Şekil 75. O.1.2. Oluşturma Süreci Çalışması.....	69
Şekil 76. O.1.2. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	69
Şekil 77. O.1.3. Oluşturma Süreci Çalışması.....	69
Şekil 78. O.1.3. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	69
Şekil 79. O.1.4. Oluşturma Süreci Çalışması.....	70
Şekil 80. O.1.4. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	70
Şekil 81. O.1.5. Oluşturma Süreci Çalışması.....	70
Şekil 82. O.1.5. Yay tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	71
Şekil 83. O.1.6. Oluşturma Süreci Çalışması.....	71
Şekil 84. O.1.6. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	71
Şekil 85. O.1.7. Oluşturma Süreci Çalışması.....	71
Şekil 86. O.1.7. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	72
Şekil 87. O.1.8. Oluşturma Süreci Çalışması.....	72
Şekil 88. O.1.8. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	72
Şekil 89. O.1.9. Oluşturma Süreci Çalışması.....	73
Şekil 90. O.1.9. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	73
Şekil 91. O.1.10. Oluşturma Süreci Çalışması.....	73
Şekil 92. O.1.10. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	73
Şekil 93. O.2.1. Oluşturma Süreci Çalışması.....	74
Şekil 94. O.2.1. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	74
Şekil 95. O.2.2. Oluşturma Süreci Çalışması.....	74
Şekil 96. O.2.2. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	74
Şekil 97. O.2.3. Oluşturma Süreci Çalışması.....	75

Şekil 98. O.2.3. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	75
Şekil 99. O.2.4. Oluşturma Süreci Çalışması	75
Şekil 100. O.2.4. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	76
Şekil 101. O.2.5. Oluşturma Süreci Çalışması	76
Şekil 102. O.2.5. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	76
Şekil 103. O.2.6. Oluşturma Süreci Çalışması	76
Şekil 104. O.2.6. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	77
Şekil 105. O.2.7. Oluşturma Süreci Çalışması	77
Şekil 106. O.2.7. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	77
Şekil 107. O.2.8. Oluşturma Süreci Çalışması	77
Şekil 108. O.2.8. Yay Tekniği Biçim ve Nüans Çalışması	78
Şekil 109. Y.1. Yorumlama Süreci Çalışması	79
Şekil 110. Y.2. Yorumlama Süreci Çalışması	80
Şekil 111. Eser Seslendirmeye Yönelik Çalışma Metodolojisi Sıralaması	86

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın temelini oluşturan problem durumu ile araştırmanın amacı, önemi ve sınırlılıklarına yer verilmiştir. Ayrıca oluşturulan metodolojinin temel dayanakları belirtilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Keman eğitiminde öngörülen teknik ve müzikal becerilerin kazanımına yönelik birden çok yöntem ve yaklaşım vardır. Farklılık gösteren yöntem ve yaklaşımların keman eğitimine yönelik doğru bir şekilde planlanması ve çalışılması önemlidir. Bu bakımdan eser seslendirmeye yönelik yapılan keman dersi çalışma sürecinin, en az zamanda en çok yarar sağlayacak şekilde tasarlanması dersin niteliğine olumlu katkı sağlar. Eser seslendirmek için yapılan çalışmaların niteliği, öğrencilerin kendi çalışmalarında da dersin bir devamı olarak kendi denetimlerini sağlayacak bilinçte çalışabilmesine bağlıdır.

Bu açıdan keman eğitimi sürecinde öğrencilerin çalıştıkları etüt ve egzersizlerde kazanılması planlanan hedef davranışları çalıştıkları eserlere istenilen düzeyde uygulayabilmeleri ya da eser üzerinde doğru tasarlayabilmeleri eser seslendirme çalışmalarının temelini oluşturur. Bu bakımdan teknik zorlukları kümelenmiş ve gruplandırılarak tasarlanmış bir çalma işleyişinin hedef kazanımlarına yönelik yapılan tasarlama çalışması, keman çalmada sağ ve sol el durum ile yayda simetri çalışmalarını oluşturması bakımından önemlidir. Eser seslendirmek için yapılacak olan çalışma sürecinde bilişsel olarak teknik işleyişi bilme, bilinen teknik işleyişi devinişsel olarak harekete dönüştürme ve harekete dönüştürülen işleyişin, duyuşsal olarak ifade etme basamakları, toplam çalışma sürecinde tasarlama, oluşturma ve yorumlama şeklinde bir bütüne yönelik farklı çalışma süreçleri olarak düşünülmektedir.

Galamian keman çalışma sürecinde zamanın verimli kullanılmasının önemini vurgularken, eser çalışmaya yönelik her türlü teknik zorluğun çalışıldığı süreci

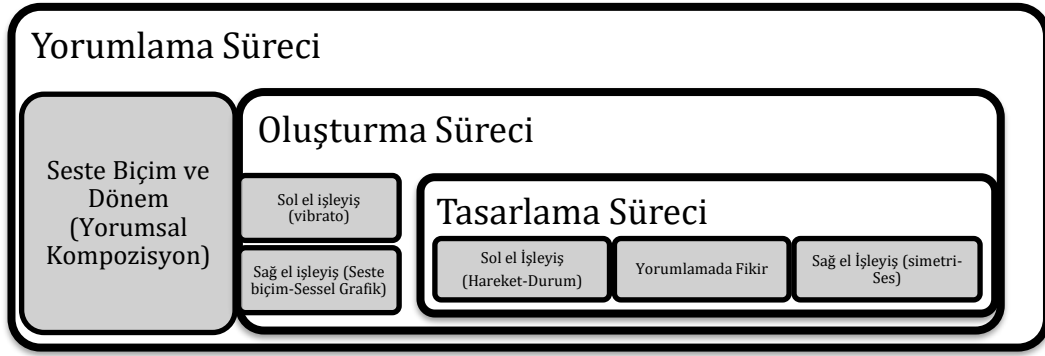
oluşturma, yapıtla ilgili kişisel görüşün belirlenme sürecini yorumlama, bu iki aşamadan sonra yapıtı eşlikli dinleyicilerinde bulunduğu bir ortamda alınmasını seslendirme süreci olarak belirtmiştir. Tüm bu süreçlerde keman çalmaya yönelik performansın alıcı tarafından eleştirel bir kulak ile dinlenmesinin çalmanın hangi aşamasında olursa olsun, kulağı dinleyenlerin algılayacağı gibi tarafsız duymaya alıştırmanın önemini belirtmiş, yanıltıcı olan öznel duymaktan kurtarmak gerektiğini vurgulamıştır. Başarılı bir çalışma yapmanın önkoşulunun çalışılan eserin dürüst ve tarafsız olarak alıcının kendini dinlemesinden geçtiğini belirtmiştir (Galamian, 1999). Elde edilen bulgular doğrultusunda eser seslendirmeye yönelik her türlü teknik zorluğun çalışıldığı oluşturma sürecinin parçadan bütüne doğru tasarlama süreci olarak yeniden ele alınıp, oluşturma ve yorumlama süreçlerinde biçim ve stil çalışmaları bakımından bütüne yönelik farklı çalışma süreçleri olarak planlanmasının keman çalmada olumlu etkisi olacağı düşünülmektedir. Bu açıdan eser çalışma yönteminde, çalışılan eser için seslendirme sürecinin de eğitimin bir parçası olduğu literatürde yer almaktadır. Bu bakımdan oluşturulan metodolojide yorumlama çalışmalarının, eser seslendirme süreci öncesinde fikir oluşturulması bakımından ayrıca bir çalışma süreci olarak düşünülmesi önemlidir.

Bu açıdan keman çalmada duruş-tutuş ve ses üretmeye yönelik teknik işleyişin basamakları düşünüldüğünde, öğrencinin teknik bağlılaşması ile üretilen sese ve ses için yapılan devinimsel hareketlere yönelik duyuşsal basamakların uygulama sıralaması aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

Şekil 1. Kemanda ses üretimi basamakları

Şekil 1’de sesin oluşumunda bilişsel-devinimsel ve duyuşsal işleyişe yönelik teknik sıralamadaki bu desenin, keman çalmada eser seslendirmek için yapılan çalışmalara da uygulanarak, keman çalışma niteliğinin daha verimli planlanması amaçlanmıştır. Bu bakımdan tasarlama süreci işleyiş hareketsetel-durumsal ve simetrik kazanımların parçasal çalışıldığı bir temel kazanım süreci olarak düşünülmektedir. Parçasal olarak tasarlama sürecine yönelik temel davranışların, bütünde seslendirilmek istenen eserin toplam performans niteliğine yönelik planlanması önemlidir. Bu açıdan doğru planlanmış bir tasarlama süreci, daha doğru bir oluşturma ve yorumlama süreçlerinin temelini oluşturur. Bu doğrultuda tasarlama süreci içerisinde planlanmış kazanımlardan elde edilen parçasal motiflere, oluşturma sürecinde sağ el biçim-sessel grafik-nüanslar eklenerek çalışma kazanımları planlanmıştır. Tasarlama ve oluşturma süreçlerinde elde edilen kazanımlara yönelik oluşturulan biçimli sese yorumlama sürecinde yorumsal bir kompozisyon ve dönem niteliği kazandırmak için ayrıca yorumlama süreci çalışma planı oluşturulmuştur. Bu bakımdan deneysel sürece yönelik oluşturulan metodolojinin sıralaması ve içeriği aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir.

Şekil 2. Eser seslendirmeye yönelik çalışma metodolojisi sıralaması

Şekil 2’de tasarlama süreci, planlanan metodolojide yorumlamada oluşturulan fikre yönelik sol el ve sağ el durum çalışması şeklinde hazırlanmıştır. Parçasal olarak hazırlanan tasarlama sürecinin sol el teknik işleyişte parmakların tuşe üzerindeki durumları ve sağ el işleyişte yayın ritmik yapılara yönelik simetrisi ile tel pozisyonları düşünülerek çalışılması planlanmış ve oluşturma sürecindeki bütünsel ifadelere temel oluşturacak şekilde gruplandırılmıştır. Oluşturma sürecinde ise eserin müzikal ifadelerine yönelik sol el işleyişteki vibrato uygulaması ile sol el parmakların dokunsal işleyiş durumlarının çalışılması ve sağ el yay işleyişinde seste biçim ve sessel grafiklerin uygulanması planlanmıştır. Tasarlama sürecinde planlanan yorumsal fikir doğrultusunda yapılan çalışmaların, yorumlama sürecinde eserin dönem ve stil özelliklerine uygun sessel biçimlerin bütünsel bir kompozisyonu oluşturularak çalışılması planlanmıştır.

Bu çerçevede araştırmanın temel noktası, Galamian tarafından keman eğitimi literatüründe belirtilen eser seslendirmeye yönelik yapılan çalışmalarda her türlü teknik zorluğun çalışıldığı süreç olan oluşturma sürecinin ayrıca planlanarak tasarlama, oluşturma ve yorumlama süreçleri olarak keman eğitiminde kullanılabilir şekilde planlı hale getirilip, oluşturulan deneysel çalışmanın eser seslendirme çalışmalarındaki süre gelen çalışma yöntemleriyle süreçlerin performansla olan etkililiğinin ölçülmesi olarak ifade edilebilir. Bu bakımdan eser seslendirme çalışmalarında en temel yöntem olan tekrarlama çalışmalarının tasarlama sürecinde durumsal işleyişleri bakımından daha doğru planlanıp tekrarlanmasının, yorumlama sürecine olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi “Öğrencilerin eser çalışmaya yönelik kullandıkları yöntemler nelerdir ve bu doğrultuda hazırlanan ve uygulanan metodolojinin performansa yönelik etkililiği nasıldır?” olarak belirlenmiştir.

Buradan hareketle alt problemler;

1.2.1. Alt problemler.

1- Keman eğitiminde öğrencilerin eser çalışma yöntemine ilişkin görüşleri nelerdir?

2-Eser seslendirmeye yönelik, tasarlama oluşturma ve yorumlama süreçlerini içeren etkili bir metodoloji nasıl olmalıdır?

3- Çalışma grubu ön-test verileri “teknik boyut” müzikal boyut” ve “toplam puan” bakımından nasıldır?

4- Hazırlanan ve uygulanan metodolojide tasarlama ve oluşturma süreçlerinin performansa yönelik etkililiği “teknik boyut” “müzikal boyut” ve “toplam puan” bakımından nasıldır?

5- Hazırlanan ve uygulanan metodolojide yorumlama sürecinin performansa yönelik etkililiği “teknik boyut” “müzikal boyut” ve “toplam puan” bakımından nasıldır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, keman eğitimi alan öğrencilerin eser seslendirme sürecindeki çalışma durumlarını analiz etmek ve eser seslendirmeye yönelik tasarlama, oluşturma ve yorumlama çalışmalarının, keman çalmada performansa yönelik etkililik düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Keman çalışma süreci bakımından eser seslendirmek için yapılan çalışmalarda yorumsal sürece yönelik planlanmış bir çalışmanın performans bakımından etkililiği ve ayrıca çalışma sürecinin temel boyutlarının tasarlanması amaçlanmıştır. Müzikal boyut bakımından çalışılması amaçlanan kazanımların, doğru bir tasarlama süreci

sonrası uygulanabilir olduğu varsayılarak, tasarlama sürecindeki durum belirleyici çalışmaların keman eğitimi alan öğrencilerde sol el parmak işleyişinde ve sağ el yay simetrisinde olumlu etki oluşturacağı düşünülmektedir. Bu bakımdan eser seslendirme çalışmalarında biçim ve still çalışmalarının ayrıca bir çalışma süreci olarak planlanması ve uygulanması düşünülmüş ve bu açıdan yorumsal süreç çalışmalarının daha etkin ve nitelikli oluşturulması amaçlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Keman eğitimi sürecinde uygulanan metodik yapılar ve seslendirilen yazılı kaynaklar bütünü göstermektedir. Bu açıdan keman çalışma sürecinde eser ve etütlerdeki bütünsel yazılı metodik yapıları parçasal olarak tasarlamak ve bütünü hedefleyen doğru temel davranışları belirleyerek keman çalışmanın önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bakımdan geliştirilen ve uygulanan metodolojinin keman öğrenimi gören öğrencilerin eser seslendirme performanslarına yönelik olumlu katkı sunacağı düşünülmektedir. Bütüne yönelik üç ayrı çalışma süreci olarak planlanan ve geliştirilen çalışma metodoloji önerisinin diğer eser ve etüt seslendirmelerine de uyarlanabilir olması ayrıca önemlidir.

Eser seslendirmeye yönelik yapılan çalışmaların zaman ve niteliği düşünüldüğünde, çalışılması ve seslendirilmesi planlanan eserlerin, öğrencilerin yapacakları çalışmalarda, zaman tasarrufu sağlaması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda tasarlama, oluşturma ve yorumlama süreçlerinin, çalışılması ve planlanan eserlere veya etütlere yeniden uygulanabilmesi, öğrencilerin değişen ve gelişen müzikal performans ihtiyaçları bakımından daha da önemlidir.

Seslendirilmek istenen eserin veya etüt 'ün sol el ve sağ el işleyişine yönelik teknik zorlukların analiz edilerek gruplandırılıp çalışılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bakımdan tasarlama sürecinin, oluşturma sürecinden farklı olarak teknik zorluklara göre sınıflandırılmış ve gruplandırılmış bir etüt çalışması olarak düşünülmesinin, diğer süreçlerin uygulanabilirliği ve keman öğrenimi gören öğrencilerin gelişimi bakımından önemli olacağı düşünülmektedir. Oluşturma süreci bakımından tasarlama sürecinde parçasal olarak planlanan ve çalışılan mekanik işleyişin, bir bütün haliyle birleştirilip müzikal öğeler ile yay tekniği ve ses biçimlerinin eklenerek çalışılmasının yorumlama sürecine olumlu etkisinin olacağı

düşünülmüştür. Yorumlama sürecine yönelik, Tasarlama ve oluşturma süreçlerinin eser üzerinde planlanarak çalışılması ve eserin yorumlama çalışmalarında bir bütünsellik içinde seslendirilmesinin, her iki aşamanın da çalışılması ile mümkün olacağı varsayılmaktadır. Bu açıdan keman öğrenimi gören öğrencilerin keman çalışmaya yönelik tasarlayabilme, oluşturabilme ve yorumlamada fikir üretebilme çalışmalarını doğru kullanmalarını gerçekleştirmesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Ayrıca keman çalma ve eser seslendirmede çalışma yöntemlerine yönelik yeni yapılacak olan çalışmalara ve keman eğitimi alanında araştırma yapan, keman eğitimcisi veya öğrencilerine önemli katkı sağlaması ve kaynak olması bakımından önemlidir.

1.5. Sınırlılıklar

Oluşturulan çalışma metodolojisinde, planlanan süreçlerin diğer eser ve etütlere de uygulanabilir olması bakımında, araştırmada veri elde etmeye yönelik uygulanan barok dönem J.S.Bach II. Partita Allemande bölümünde yer alan teknik işleyiş ve müzikal işleyiş ile sınırlıdır. Ayrıca geliştirilen ve uygulanan metodolojinin çalışma grubu, veri toplama aracı olarak uygulanan eseri seslendirebilecek teknik düzeye sahip olan öğrenciler ile 8 haftalık bir deneysel çalışma planıyla sınırlandırılmıştır.

Geliştirilen metodolojide oluşturulan üç ayrı çalışma sürecine yönelik tasarlama sürecinin veri toplama aracında yer alan sol el “parmak tutma”, “parmak hazırlama”, “vibrato” ve sağ el yay tekniği bakımından “yayı simetrik kullanabilme” kazanımları ile sınırlıdır. Oluşturma sürecine yönelik, araştırmanın deneysel deseninde yer alan tasarlama süreci kazanımları uygulamaları ve müzikal öğeler (forte-Piyano) ile sağ el yay teknikleri (Geniş detaşe – Legato- Portato) ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Keman eğitimi. Keman eğitimi süreci keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturdukları toplulukların devinîşsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değışiklikler oluşturma veya yeni davranışlar kazandırma olarak tanımlamıştır. (Uçan,1980, s.50).

“Yapısı ve yaradılışı gereği insan, sağlıklı, dengeli, uyumlu ve doyumlu yaşama; yaşamını en iyi biçimde düzenleyip sürdürme ve geliştirme; bunun için gücünü (potansiyelini) harekete geçirip kullanma ve yeteneklerini geliştirip yetkinleştirme; bu yolda gerekli fırsat ve olanaklardan yararlanma; giderek kendini gerçekleştirme ve aşma gereksinimi içindedir” (Uçan, 1996, s.121).

Tarihsel gelişimi bakımından elde edilen bulgular sonucunda, temel ilke ve kuralları ile bilimsel bir nitelik kazanan keman eğitimi süreci teorik ve pratik yönleri olan, uygulamaya dayalı fiziksel ve psikolojik bir öğretim sürecidir (Tarkum, 2006, s.172). Bu süreçte izlenen yol ve yöntemler çalgı eğitiminin temel hedeflerini kapsar. Öğrencilerin teknik ve müzikal gelişimleri ile derse hazırlanma süreci ve verimli çalışma alışkanlığının kazandırılması keman eğitimi sürecinde izlenen yol ve yöntemlerin genel amaçlarındandır (Çoşkun, 2016). Keman eğitimi sürecinin bir diğer temel kazanımları arasında doğru duruş, çalgıyı doğru tutuş ve doğru bir entonasyon, çalgının niteliklerini ve özelliklerini bilme, çalgıya yönelik etüt ve eser seslendirebilme gibi konular bulunmaktadır (Uslu, 2012). Bu kapsamda keman eğitimi çalgı eğitiminin önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Niteliği, tarihsel metodolojisi, uygunluğu, uyumluluğu, dayalılığı, açık oluşluluğu, tutarlılığı ve sanatsal yapıtlarıyla literatüde belirtilen “Çağdaş Türk Keman Eğitiminin Temel İlkeleri” çağdaş eğitimin, sanat eğitiminin ve giderek müzik eğitimi ve çalgı eğitiminin temel nitelikleri göz önünde tutularak şu şekilde sıralanmıştır;

1-İnsanın doğasına uygunluk

2-Kemanın yapısına uygunluk

3-İnsanın doğası ve kemanın yapısı arasında uyumluluk

4-Türk müziğine dayalılık

5-Evrensel müziğe açık oluşluk

6-Çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk

7-Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık (Uçan,1980, akt. Akın, 2007, s. 2).

2.1.2. Keman çalışma süreci. Şendurur, keman eğitimi sürecini, “Etkili bir çalışma planına yönelik uygun öğrenme yaşantısının oluşturulması, öğrenme yaşantısının oluşturulması için ise keman öğretmeninin etkili önlemleri alması, bu önlemleri öğrenme yaşantısı boyunca sürdürmesi, öğrenme yaşantısının dayandığı temelleri yeterince bilip uygulamasıdır” olarak tanımlamıştır (Şendurur, 2001, s.12).

Galamian, (1962) öğrencilerin yaptıkları çalışmaları doğru ve titizlikle yapmasının çalışma sürecini en doğru şekilde değerlendirilmesi bakımından önemli olduğunu belirtmiştir. Yapılan çalışmaların, hedefinin belirlenmesi, doğru bir biçimde tasarlanması ve zamanlandırılması keman eğitimi sürecinin bütünü oluşturduğu için belirlenen hedeflere ulaşmak açısından büyük emek ve azimle çalışma gerektiğini vurgulamıştır.

Bu süreçte yetenek kolaylaştırıcı ve yardımcı bir faktör olduğundan tek başına çok çalışmanın yerini tutamaz. Çok çalışmanın da sonuç getirmeyecek türden olması durumunda keman çalmada olumlu bir etkisi yoktur. Çünkü keman çalışma biçiminde iyi ve kötü çalışmaya yönelik, kötü çalışma biçiminin daha yaygın olduğu literatürde belirtilmektedir. Bu bakımdan keman öğrenimi sürecinde verimli çalışabilme yeteneği önemlidir. Verimli çalışma sürecinde ise en az zamanda en çok verime nasıl ulaşılabileceği iyi planlanmalıdır. Keman eğitimcisinin öğrencisine öğretmesi gereken en önemli kazanım, bu yönde iyi ve doğru çalışma tekniğidir ve keman öğrencilerinin yapacakları çalışmalarda dersin niteliğini devam ettirmesi önemlidir. Öğrencilerin kendi çalışmalarında kendi kendini kontrol edebilmesi keman çalışma sürecinin en önemli hedeflerindendir. Bu bakımdan keman öğrenimi sürecinde öğrenciler günlük yapacakları çalışmalarda teknik işleyişe yönelik hedefler koyup bu hedefleri aşmaya yönelik kendi kendilerini denetleyebilmelidirler. Yapılan çalışmalara yönelik, uygulamada oluşan teknik aksaklıkları uyaran fakat doğru çalışma yöntemini gösteremeyen bir öğretmenin, öğrencinin kendisi için nasıl çalışabileceğini

öğretebilme noktasında başarısız olacağı literatürde belirtilmiştir (Galamian, 1962, s.41).

Auer'e göre (1980) keman eğitimi alan öğrenciler genellikle keman çalışma biçimine atfedilen önemi ve bu önemin uygulama tarzının geleceklerine olan etkisinin farkında olmadıklarını belirtmiştir. Keman eğitimi alan öğrencilerin ilerlemesindeki en büyük etkenin doğru yönlendirme ile iyi planlanmış bir eğitim süreci olduğunu ve bu süreçte öğrencinin ilerlemesinin öğretmenin tavsiyelerinden yararlanmak için göstereceği kabiliyete bağlı olduğunu belirtmiştir. Tüm bu süreçlerde temel esasın öğrencinin çalışmalarında kendi kendini kontrol edebilme alışkanlığını geliştirmesi ve bu süreci yönetme ve kontrol etmeye alışması şeklinde belirtmiştir.

Bu bakımdan keman çalışma sürecinin tasarlanması ve çalışılan pasajların tekrarlanması sürecinde, keman eğitimi alan öğrenciler kendi içsel tempolarının ahengine kapılarak pasajları hızlı bir tempoda çalma eğilimindedirler. Bu durum üretilen sesin tonunu ve entonasyonunu takip ederek çalışabilmelerini zorlaştırır. Hızlı tempolarda kulak, tonlamadaki değişkenleri ve çalınan hızlı pasajdaki eşitsizlikleri tespit edemez. Öğrencilerin kendilerini denetleyerek çalışmaları zorlaşır. Bu süreçte öğrencilerin çalışma koşullarını oluştururken, eser seslendirmeye yönelik yapacağı çalışmaları, kontrol edebileceği tempoda tekrarlaması önemlidir (Auer, 1980, s.42).

Diğer bir keman pedagogu olan C. Flesch ise, keman çalışma süreci niteliğinin, çalışma süresinden daha önemli olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin yaratıcılıklarını kaybetmeden, teknik ve müzikal çalışmaların belli bir denge içerisinde yapılmasını ve fazla teknik çalışmanın yetenekli bir öğrenciyi müzikal açıdan olumsuz etkileyebileceğini ifade etmiştir (akt. Arney, 2006).

2.1.3. Keman çalışma sürecinde konsantrasyon-dikkat. Dikkat, belirli bir uyarıcı veya odaklanma yeteneğidir, algılar ile elde edilen bilgileri zihinde işleme biçimini ifade eder (Goldstein, 2013). “algı”, duyu organları yoluyla alınan uyaranların, organizmanın beklenti, ihtiyaç ve dikkat süreçlerinde uyaranları yorumlanması ve anlamlandırılması olarak tanımlanmıştır (Aydın, 2003, akt. Akın, 2007, s.32). İnsanlar çevresel uyaranları anlamlı bir biçimde örgütleyerek, duyumlara anlam verirler. Bu süreç algı olarak adlandırılır (Erdem ve Akman, 2001, s.164)

Müzikal eylem sürecinde konsantrasyonun ne kadar etkin olacağı ile ilgili yapılan araştırmalar genellikle performans ile ilgili araştırmaları içermektedir. Dikkati bilinçli bir şekilde kontrol etmenin performans kadar öneminin olduğu bir diğer süreç ise bireysel çalışma sürecidir. Performans sürecinde hissedilen bütünlükten farklı olarak, bireysel çalışma sürecinde tüm detaylar çalışılacak, teknik ve müzikalite bilinçli bir şekilde geliştirilecektir. Bu açıdan küçük detay çalışmaları yüksek konsantrasyon ve dikkat ile benimsenmeli, performans ise tüme varmalıdır (Reubart,1985). Bu bakımdan Steptoe, (1982) performansı oldukça hassas, bir dizi yetenek gerektiren eylemleri içinde barındıran süreç olarak tanımlamıştır.

Dikkat ise, bireyin yaşadığı ortamda her an bir ya da birçok uyarıcı ile karşılaşmasıdır. Kişi bu uyarıların hepsini algılayamaz ve eşit ölçüde tepkide bulunamaz. Duyusal yollarla alınan uyarılar, çevresel ve bireyin içinde bulunduğu psikolojik bağlama göre, alıcı tarafından seçici bir biçimde algılanır (Aydın, 2003, akt. Akın, 2007, s.32)

Galamian keman öğretimi sürecinde, keman eğitimcisinin öğrencisine tam bir yoğunlaşma ve konsantrasyon içinde çalışmanın gerekliliğinin kazandırılması gerektiğini vurgulamıştır. Keman çalışma süreci içerisinde genellikle parmak ve ellerin kendi kendini yönetmesiyle, dikkatin başka alanlara kaydığı ve sonu gelmeyen tekrarların yapıldığını belirtmiştir. Bu açıdan amacı ve kontrolü olmayan bu tür çalışmaların zaman ve güç kaybına neden olduğunu, dikkat ve konsantrasyondan uzak çalışmaların sonucu olmadığı gibi hatalar yinelenidikçe kulağında yanlış seslere yönelik duyarsızlaşacağını belirtmiştir.

Keman çalışmada dikkat kavramına yönelik Salmon ve Meyer ise, (1992) öğrencilerin keman çalışmalarındaki önemli temel noktalardan birinin tekrar yapmanın niteliği olduğunu ve çalışma sürecindeki çok tekrarın, çalışmanın niteliğini düzelttiği yanılması ile yapılan olumsuz tekrar çalışmalarının olduğunu belirtmişlerdir. Bu bakımdan tekrarlamak davranışının doğru kazanılması, doğru planlanması, deneyim edilmesinin oldukça önemli olduğu vurgulanmıştır.

Buradan hareketle ile eser seslendirme çalışmalarında çalışılması planlanan tasarlama süreci durum çalışmalarına yönelik uygulanan tekrarların doğru planlanması, kazanımların doğru tekrarlanması ve yorumsal bütüne doğru parçasal çalışmaların teknik kazanımlarına uygun çalışılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

2.1.4. Tasarlama ve Oluşturma süreçleri. Tasarlama, kelime anlamıyla bir iş, bir düşünce sırasını, düzeyini gösteren resim, yazı ve plan. Tasarım ve tasarlama anlamıyla, bir sanat eserin veya teknik ürünün ilk taslağı, bir araştırma sürecinin çeşitli dönemlerinde izlenecek yol ve işlemleri tasarlayan çerçeve, dizayn, zihinde canlandırılan biçim olarak ifade edilir (TDK, 2020)

Hall’e göre tasarım süreci, problemleri tanımlama, hedefleri ve çözümleri planlama ve düzenleme, seçme ve uygulama aşamalarından oluştuğunu belirtmiş ve tasarım sürecinin bu yönde ilerlediğini savunmuştur (akt. Korkmaz, 2007). Bu açıdan keman öğretiminde tasarlama sürecini, çalışılacak olan eser veya etüt üzerindeki problemleri tanımlama, hedef ve çözümleri planlama, çalışılan teknik işleyişi seçme ve uygulama aşamalarını oluşturma, çalışma eyleminin ön planlaması, çalışılacak olan eserin teknik işleyiş yönünden analizi veya çalışma amacına yönelik izlenecek yöntem olarak ifade edebiliriz.

Keman çalma tekniğinde durum belirlemesi bakımından benzerlik oluşturma ve anlamlandırma stratejisine yönelik Weinstein ve Mayer, öğrenme stratejilerini şu şekilde sınıflamıştır:

1-Tekrar stratejileri

2-Anlamlandırma stratejileri

3-Örgütlenme stratejileri

4-Anlamayı izleme stratejileri

5-Duyuşsal öğrenme stratejileri (Dembo, 1991, akt. Akın 2007, s.37).

Galamian, (1962) keman çalmada amacın belirlenmesine yönelik, ‘teknik ve yorumun’ çalışmanın iki ana amacını oluşturduğunu belirtmiştir. Müzikal olarak belirlenmiş bir cümleyi biçimlendirmek ve nüansları yapabilmek içinde ayrı bir çalışmanın yapılması gerektiğini vurgulamıştır. Yapılacak olan çalışmalarda zamanın iyi kullanılması gerektiğini ve çalışma sürecinin “Oluşturma, Yorumlama ve Seslendirme” olarak sıralanabilir olduğunu belirtmiştir.

Keman çalmada eser seslendirmeye yönelik tasarlama süreci, seslendirilmek istenen eserin sol el sistematik ve sağ el simetrik yapısına uygun parçasal olarak yapılması planlanan durum çalışmaları olarak tanımlanabilir. Teknik işleyişte sol el parmak

sistematığının etütleştirilerek sağ el yay tekniği işleyişinin simetrik bir dengeyle çalışılması müzikal ifadeler ile yorumsal kompozisyon bütünlüğünün oluşturulması bakımından önemlidir. Bu açıdan tasarlamada planlanan ve uygulanan parçasal durum çalışmaları nüans ve biçim çalışmalarından önce teknik ve müzikal işleyişin temel basamağıdır.

Galamian oluşturma sürecine yönelik teknik çalışmaları diziler, benzer temel çalışmalar, etüt veya eserin teknik sorunlarının çözüldüğü bir süreç olarak tanımlamıştır. Bu açıdan her türlü teknik çalışma için önkoşulun zihinsel hazırlık olduğunu belirtmiştir. Yapılan teknik zorluk çalışmalarında aklın, fiziksel zorlukların önünde yer aldığını vurgulamıştır. Bu süreçlerin bütünü ‘karşılıklı ilişki, bağlılaşıma’ olarak belirtmiştir.

Bu yönden yaşanan teknik zorlukları aşmada ve tekniği doğru kurabilmede, teknik bağlılaşıma üzerinde yoğunlaşma ve bu süreci geliştirmek gerekir. Teknik bağlılaşıma yönelik kasları yeterince kontrol edebilmek için zihinsel hazırlıklar önemlidir. Bu süreçte kolaydan zora, parçadan bütüne doğru yapılan çalışmalarda içerik bakımından zamanlama, ritmik birçok çeşitleme, yay biçimleri ve tonlama çalışmaları temel hedeflerdir. Bu bakımdan teknik bir zorluk çalışırken önemli bir kural yinelememe tekrarlamamadır. Tekrarlanan teknik zorluğun ardından bir diğer zorluğa geçme yaklaşımı geçerli olmalıdır. Teknik bağlılaşıma ve koordinasyon-eşgüdüme yönelik amaç birçok olasılığı birden çalışmak değil, her çalışmada birkaçını öğrenip pekiştirmektir (Galamian, 1962).

2.1.5. Keman çalmada teknik ve parmaklandırma. Teknik, uygulanan yol, beceri ve yöntem. “Bilim ve sanat alanında, eğitimde, hedeflenen ve gerçekleştirilmek istenen bir etkinlik için gerekli olan beceriler bütünü, bu becerilerin sıraya konulmuş işleyiş yolu” dur (Günay, Özdemir ve M. Ali, 2003).

Uçan, insan yapısının keman çalmanın ilk ve en temel belirleyici özelliği olduğunu belirtmiştir. İnsan yapısının, keman ve yayın yapısını şekillendirdiği gibi keman çalmanın işleyişini de belirlediğini vurgulamıştır. Bu açıdan teknik, insan ile keman arasında oluşturulan işleyişte, sese ve müziğe yönelik uygulamada yöntem olarak tanımlanabilir olarak belirtmiştir (Uçan, 1980).

“Teknik kuşkusuz ki her alanda önemli rol oynar. Ama tek başına hiçbir zaman bir varlık olamaz. “Güzel”i yaratma ve ifade etmek için bir güçtür teknik. Demek ki tutulacak yol, öğrencide müzik duygusunu uyandıracak ve onun icra zekasını parlatacak bir yöntemdir. Öğretmen için en büyük zevk, öğrencinin genç ruhundaki sanat alevinin canlanmasını ve müzik duygusunun uyanmasını görmektir” (Fenmen, 1997, s.26).

Keman çalmada, keman çalım tekniğinin oluşumu, gelişimi ve ustalaşması için gerekli olan akıl ve kaslar arasındaki işleyiş, uyarının mümkün olduğunca hızlı ve doğru fiziksel hareketi yerine getirmesi keman çalma tekniğinin ana amaçlarındandır. Birçok eğitimci ve icracı tarafından dikkat edilmesi gereken temel ilke bu düşüncededir (Büyükkaksoy, 1997 s.2).

Galamian’a göre keman çalmada teknik, parmakların, kolların, sol ve sağ elin gerekli çalma hareketlerini yapabilmesi için düşünsel olarak zihnen yönlendirilmesi ve vücudun tüm bu hareketleri uygulayabilme yetisidir. Bu açıdan iyi bir tekniğin keman üzerindeki bütün bu öğelerin en üst noktaya ulaşması olarak belirtmiştir. Tekniğin eksiksiz ve ince bir tasarım gücünü de içerdiğini vurgulamıştır. Eserlerin çalgı üzerindeki tasarımı ancak eksiksiz bir teknik ile uygulanabileceğini sanatsal mükemmelliğe ancak bu bilinçle ulaşılabilceğini belirtmiştir.

Müziğin üç temel öğesi olan ses, ses yüksekliği ve ritim, keman çalma tekniğinin de temel öğelerini oluşturur. Bu bağlamda, üretilen sesin estetiği, entonasyonu ve özümsemiş bir ritim duygusu kemanda çalma tekniğinin ana öğeleridir. Tekniğin yorum ile birleşmesi ve iyi bir yorum için ise üç temel faktör olan, 1-Fiziksel etken, parmakların, ellerin, kolların ve bunlara bağlı kasların anatomik yapısını tanımak, keman çalarken yapılan hareketleri ve bunları gerçekleştiren kas hareketlerinin fiziksel fonksiyonlarını bilmek, 2- Zihinsel etken, Kas hareketlerini hazırlama ve kontrol yeteneği, 3- Estetik-duygusal etken, müziğin anlamını kavramak ve anlamak olarak ifade edilmiştir (Galamian,1962).

Auer’e göre (1980) keman çalmada teknik gelişimin en önemli faktörlerinden birisi zihinsel yaklaşımdır. Bir öğrenci keman çalışma sürecinde konsantrasyonunu koruyamazsa keman çalamaz ve teknik gelişimini tamamlayamaz. Keman çalmada iyi bir ton elde etmenin temelini teknik oluşturur ve çalışma sürecinin temelinde zihinsel faktörler vardır.

Teknik ve müzikal işleyişin yazım dili olan duate, keman çalma sanatında sol el durumsal -işleyişsel hareketlerin ve sağ el müzikal yönelimlerin planlanması ve aktarılmasıdır. Bu bakımdan parmaklandırma işleyişi de duate yapısının sol el durum

ve işleyişsel kısmını oluşturur. Müzikal boyut bakımından, Yampolsky, (1933) de Beriot, duate'yi "Bireyin sanatsal açıdan kendini ifade edişi" olarak tanımlamıştır (akt. Nalbantoğlu, 2002).

Tarihsel gelişimi bakımından keman metodolojisine ve duate sistematğine yönelik hazırlanan ilk eser parmaklandırma çalışmaları, Ganassi dal Fortego'nun Regola Rubertina (1543) adlı yapıtından çalgıda yüksek pozisyonlarda performansa yönelik öneriler şeklindedir. Jambe de Fer 'Epitome Musical' (1556) adlı eser bir diğer duate örneğidir. XVII. yüzyılın son çeyreğinde keman çalma tekniğine yönelik metodolojik ilk kitaplar yazılmaya başlanmış ve John Lenton'un 'The Gentleman's Diversion' (1693) bu yönde günümüze ulaşan ilk kuramsal keman eserini oluşturmuştur (Stowell, 1992). Michael Corette 'L'echole d'Orphee' (1738) adlı eserinde bir dizi parmaklandırma örnekleri vermiş kromatik diziler için parmak kaydırmalarını önermiştir. Corette, Fransız keman okulu tarafından da kullanılan ilk olarak tuşenin yedi pozisyona bölünmesi fikrini ortaya koymuştur.

Leopold Mozart'ın (1756) 'Versuch einer gründlichen Violinschule' XVIII yüzyıl kaynakları arasında keman için yazılan en yetkin kaynak eseri oluşturmuştur. Parmaklandırma ve sistematik işleyiş üzerine yazılmış diğer eserlere göre daha fazla örnek veren ayrıntılı bir araştırmadır. Bu bakımdan XVIII. yüzyılın ikinci yarısında yazılmış Geminiani, Galeazzi, L'abbe le fils ve Leopols Mozart'ın eserleri keman pedagojisine çok önemli katkılar sağlamıştır. 1795 Paris Konservatuvarı'nın kurulmasından sonra keman için yazılan ilk konservatuvar metodu 'Methode de Violon' (1803) Pierre Balot, Pierre Rode ve Rudolphe Kreutzer tarafından hazırlanmıştır. Pierre Baillot'nun 'L'art du Violon: nouvelle methode (1834) adlı eseri keman eğitimi açısından günümüzdeki bütün keman metodlarına model olmuştur. XIX. yüzyılda yazılan metodolojik yaklaşımlar yanında duate ve müzikal tarzı etkileyen Joseph Joachim, Ferdinand David, Hubert Leonard, August Wilhelmj, H.W. Ernst gibi kemancılar duate yayınlarını etkilemişlerdir. XX. yüzyılda Otokar Sevcik'in keman tekniği ile ilgili eserleri çok etkin rol oynamıştır. Bu dönem özellikle parmaklandırma çalışmasıyla ilgili en önemli modern kitap Carl Flesch'in 'Die Kunst des Violinspiels' kitabından birçok yaklaşımı dahil ederek oluşturduğu 'Alta scuola di diteggiatura violinistica' kitabıdır. Diğer bir parmaklandırma sistemini inceleyen XX. yüzyıl metod ve çalışmalar arasında Leopold Auer'in 'Graded Course of Violin

Playing' (1928) eseri sol el tekniği açısından önemli bir kaynaktır (akt. Nalbantoğlu, 2002). XX. yüzyılda yazılan bir başka önemli kaynak ise Ivan Galamian'in 'Principles of Violin Playing and Teaching' (1962) adlı eseridir. Parmaklandırma konusunda yenilik içermeyen eser, parmak basmada istenmeyen kaydırarak parmak geçişlerinden kaçınmayı ön planda tutmuştur. XX. yüzyılın ikinci yarısında keman eğitimi ve tekniği üzerine Kato Havas (1964), Shinichi Suzuki (1969), Yehudi Menuhin (1971), Poul Rolland (1971) gibi kemancı-eğitmenler tarafından pek çok eser hazırlanmış ve keman tekniği ile keman öğretim yöntemlerine getirdikleri yenilikler ile yaygın olarak kullanılmıştır. Fakat parmaklandırmaya yönelik XX. yüzyıla kadar gelen çalışmaların keman duate sistematğine yönelik birikimi, sonraki dönemlere de ışık tutmuş ve günümüzde duate konusunda yeni bir eser yazılmamıştır (akt. Nalbantoğlu, 2002).

Bu açıdan parmaklandırma çalışmaları, farklı metodolojik yaklaşımlar doğrultusunda sol el işleyiş bakımından çalışma yöntemi-önerisi ve genel boyutu ile keman eğitimi metodolojisinin önemli bir bölümünü kapsamaktadır. Bu bakımdan keman çalma tekniği, sol el ve sağ el durumsal ve sistematik işleyişin, estetiğini ve bütünü oluşturur. Tekniğin ve müzikal yönelimlerin uygulama sistematğini ifade eden parmaklandırma çalışmalarında sol ele yönelik durum çalışmalarının tasarlama sürecinde planlanması düşünülmüş ve bu bakımdan tasarlama çalışmaları eser üzerinde oluşturulan duate sistematğinde parmak durumlarının parçasal olarak çalışıldığı bir süreç olarak planlanmıştır.

2.1.6. Eser seslendirmede yorum. Keman çalma süreci iki yönelim ile gerçekleşmektedir. Bunlardan ilki salt değişmez teknik ve müzikal yönelim diğeri ise göreceli değişken yönelimlerdir. Teknik ve müzikal yönelimler şartlar ve koşullar ile değişmez, göreceli değişken yönelimler ise içinde bulunulan zaman dilimi, stil anlayışı, ortam değişikliği, ya da seslendirenin beğenisine göre şekillenebilir, ya da tümünden bütünü ile değişikliğe uğrayabilir. Salt değişmez yönelimler, gerekli teknik işleyiş, yorumlanacak olan eserin form ve armonik yapısını bilme, temiz ve ritmik çalma becerisi, ses renginin tüm aşamaları ve yay şekilleri şartlar ve koşullar ile değişmezler. Göreceli değişken durumlarda ise yoruma bağlı seslendirmeler olur. Bu göreceli öge, tarz, stil ve zamana göre değişebildiğinden, yorumlamayı değişken bir yönelim olarak kabul etmek gerekir (Galamian,1962). Bu bakımdan yorumlama

sürecine yönelik yapılan çalışmalarda keman eğitimi alan öğrencilerin seslendirdikleri eser için yorumsal bir kompozisyon oluşturması önemlidir. Yorumsal kompozisyonun oluşması ve öğrencilerin kendilerini eleştirel bir kulak ile dinleyerek çalışması yorumlama sürecinin temel çalışma hedeflerindendir.

Menuhin'e göre performans süreci olarak yorumlama; seslendirilen eserin tam ve eksiksiz olarak anlaşılmasıyla gerçekleşir. Seslendirenin seslendirmek istediği eseri iyi anlaması ve seslendirme sürecinde kendini özgür hissetmesi ile gerçekleşir (akt. Büyükkayıkçı, 2008).

Bu açıdan yorumlamada performans süreci çalgı eğitiminin vazgeçilmez temel hedeflerindendir. Teknik, yorumlamanın gerçekleşmesine hizmet eden bir disiplin-araçtır. Sağlam temeller üzerine işleyen bir yorumlama becerisi için müziğin anlamını kavrama, yaratıcı düşünme, esere kişisel, duygusal ve sezgisel bir tavırla yaklaşmak gerekmektedir. İyi bir yorumlama becerisi, kusursuz bir teknik işleyişi yorum gücü ile birleştirip anlaşılır ve inandırıcı bir biçimde sunmaktır. Her detayı çalışılmış bir konuşma metni gibi dinleyicide uyandırdığı mekanik algıya karşın, detaylarıyla çalışılmış doğal bir süreç olarak dinleyiciye sunulması önemlidir. Bir başka anlatımla yorumlamanın çalışılmış bir ders havasından uzak olduğu orandan başarılı olacağı yönündedir. Her anlatımın hazırlanmış, vibrato hareketleri bile önceden belirlenmiş, nüansları matematiksel olarak hesaplanmış bir tutumun yorum açısından doğallığın yerini yapaylığın alacağı yönündedir. Bu bakımdan keman çalmada özellikle serbest çalım tavrı için teknik ve müzikal yönden tam olgunluğa erişmek gerekmektedir. Serbest çalma tavrının çalınan yapıt ile tarz ve biçim yönünden örtüşebilmesi için, müzikal bütünlüğün sınırları içinde kalması gerektiğidir. Seslendirmedeki özgürlük, serbest çalma ancak teknik işleyişin tam olarak özümsemiyle mümkün olabilir. Fakat gerçek anlamda sanatsal yorumlama öğretilemez. Çünkü kişisel yaratıcılık, seslendirene özgüdür. Yorumlama sürecine yönelik öğrenci, gelişimindeki ilk basamaklardan itibaren, kendi kararlarını alabilmesi, kendi fikrini ve yorumsal kompozisyonunu oluşturabilmesi için keman eğitimcisi tarafından desteklenmelidir. Öğrencinin yorumlama anlayışı yönlendirilip, beğeni ve stil duyarlılığı öğretilmelidir. Öğrencinin kendi fikirlerini üretmesine olanak sağlanmalı ve desteklenmelidir (Galamian,1962).

Bu bakımdan yorumlamaya yönelik yapılan çalışmalarda keman eğitimi alan öğrencilerin çalışma süreçleri planlanırken müzikte tekdüze bir yorumsal süreç olmamalıdır. Yorumsal tekdüzelik genellikle uygun cümlelemenin eksikliğinden kaynaklansa da nota yazımının müzik dilini yeterince ifade etmeyişi somut çalışma koşullarında olumsuz bir etki yaratır. Bu açıdan ezgi, notaların başarıyla icrası değildir, başarılı bir yorumlama için hem birbirinden bağımsız hem de birbiri ile ilişkili ve değişen derecelerde ritmik ve yorumsal vurguya ihtiyaç vardır (Auer,1980).

Fenmen'e göre yorumlama becerisi, icracının eserin yapısını tanımasına bağlıdır. Yorumlama sürecinde cümlelerin anlaşılır olarak ortaya çıkarılamaması, farklı bölümlerin ifade edilememesi ve benzer yönlerin belirtilememesi gibi durumların eserin yorumlama becerisini olumsuz etkileyeceğini belirtmiş ve bu türlü bir yorumlama perspektifinin eseri yorumlamada eksik bir icraya sürükleyeceğini vurgulamıştır. Bu açıdan yorumlamaya yönelik form bilgisi, eseri seslendirene büyük ölçüde yararlı olacağını vurgulamıştır. Seslendirilen eserin stil ve dönem özelliklerini bilmek, icracının müzik kültürüne olumlu sonuçlarının olacağını belirtmiştir (Fenmen,1997).

2.1.7. Keman çalmada yorumlamaya yönelik akustik sorunlar ünlüler ve ünsüzler. Galamian, keman çalma sürecinde akustik yasaları bilmenin önemli olduğunu vurgulamıştır. Küçük bir salonda gerçekleştirilen icrada, dinleyici tarafından anlaşılır bir büyüklükte uygulanan nüansların yeterli olacağını belirtmiştir. Büyük bir salonda yapılan seslendirmede durumun değiştiğini ve icranın yüksek nüanslı ve anlaşılır olması gerektiğini vurgulamıştır. Çoğu yorumlama çalışması küçük bir odada geçen kurallar ile yapıldığından, konser salonunda çalma kurallarının göz ardı edilmemesi gerektiğini belirtmiştir. Doğal olan icranın, konser salonunda en uzaktaki dinleyiciye de net bir şekilde ulaşması gerektiğini ve bu durumun nasıl yapılacağını konser salonunun büyüklüğüne ve salonun akustik koşullarına bağlı olduğunu bu açıdan salon büyüdükçe akustik etkenlerin dikkate alınması gerektiğini belirtmiştir. Tınıyı iletmeyen bir salonda çalarken bütün nüansları daha sesli çalma zorunluluğu olduğundan forte ya da fortissimo çalınması düşünülen pasajlarda seslendirenin forse (kuvvet) yapmadan daha büyük ses elde edebilmesinin önemli bir çalım tekniği olduğunu vurgulamıştır.

Bu bakımdan seslendirmede eşlik büyük önem taşır. Piyano ile olan seslendirme, orkestra ile olan seslendirmeden daha kolay olsa da seslendirilen eserde kalabalık bir orkestranın nüansları ile solo icrayı örtmesi büyük bir sorun oluşturur. Seslendirenin, doğru bir nüans yakalamak için nerede hafif ve kuvvetli çalacağını iyi bilmesi ve bu duruma hassas bir dinleme ile nüansları dengeleyerek çözüm üretmesi önemlidir. Seslendirmede göreceli değer olan hızlı tempoların da büyük salonlarda olumsuz akustik etkenler ile birlikte duruluk ve uyumluluk etkisine olumsuz bir etkisi vardır. Seslendirme yapılan salonlarda duyulabilme, sadece üretilen sesin şiddeti ile değil daha çok üretilen sesin taşınabilirliği ve ileriye yönelimi ile gerçekleşir. Bu açıdan üretilen bir sesin ileri gitme gücü, çalgının niteliği ile ilgili birlikte sesin çıkarılma yöntemine bağlıdır (Galamian,1962).

Yaylı çalgılarda ton elde etmek sadece temiz ve duru bir tını elde etmek değil, aksan vurgu gibi ses özellikleri ile bir kişilik oluşturmaktır. Çalgısal müzikte üretilen sesin özellikleri ile, rahat, uzun ve ileriye taşınan bir ses arasındaki ilişki, konuşma ya da şarkı söylemedeki ünlü-ünsüz ilişkilerine benzer. Yayın tel ile temasıyla belli bir basınçla üretilen sesin uzun rahat tınlayan ünlülere kesin bir başlangıç oluşturarak üretilebilmesi önemlidir. Bu bakımdan üretilen seste yumuşak başlayıp, yumuşak biten uzun tonlamalar ünlüler ile eşdeğerdir. Ünsüzler ise sol ve sağ el ile yapılan bir artikülasyonu gerektirdiğinden, aksan vererek çalınan Martele, detache ve spiccato gibi yumuşak başlamayan, sağ el yay işleyişine ilişkin bütün yay karakterleri ünsüz oluşumlardır. Sol el işleyişi ile elde edilen çıkıcı pasajlardaki ünsüzler ise, parmakların tuşe üzerinde tellere ani ve kuvvetlice vurmasıyla oluşur. İnici pasajlarda ise, parmaklar tel üzerinde yana doğru çekilerek, hafif bir pizzicato efekti oluşturur (Galamian,1962).

Bu bakımdan keman seslendirmede ünlüler ile ünsüzler arasında nasıl bir denge kurulacağına yönelik yapılan çalışmalar, yorumlamada büyük önem taşır. Büyük konser salonları ve küçük çalışma odaları arasında ünlü ünsüz dengesini iyi ayarlayabilmek ve büyük salonlarda daha açık bir artikülasyon uygulayabilmek tasarlamada durum ve simetrinin, oluşturma sürecinde ise nüans ve sessel grafik dengesinin, yorumlama sürecinde ise tüm süreçlerin toplam kompozisyonunun etkin biçimde planlanıp bu akustik ilkeler doğrultusunda çalışılmasına bağlıdır.

2.1.8. Keman çalmada ses üretimi ve yay tekniği. Keman eğitimi bütünüyle düşünüldüğünde temel teknik işleyişe yönelik kazanımların ardından üzerinde en çok durulan konu yay teknikleridir. Bu açıdan eserlerin seslendirilmesinde yay tekniklerinin önemli bir yeri vardır. Keman çalmada seslendirilen eser üzerinde yazan yay tekniklerine göre seslendirilmelidir. Ancak bu şekilde eseri, bestecinin isteği doğrultusunda ve eserin ait olduğu dönem özelliklerini ön plana çıkararak seslendirebilir (Dalkıran, 2006).

Kemanda yay tekniği (biçim) keman çalma tekniğinin ana boyutlarından biridir. Bu açıdan yay tekniği, yayın anlamlı kullanmasını ifade eder ve yay tekniği keman sesinin temel karakterini, üretilen sesin ana boyutunu belirler. Yay tekniği yayı kullanma becerisinin planlı bir anlatım için biçimlendirilmesi ile oluşur. Bu doğrultuda keman çalmada çok çeşitli anlatım yolları ve dolayısıyla çok çeşitli yay teknikleri vardır. Yay teknikleri arasında grupta düşünülürken biçim özellikleri bakımından ilki ve en temeli sürtmeli tekniklerdir. Dolayısıyla sürtmeli tekniklerin özü diğer tür teknikleri de az-çok içerir. Bu bakımdan yayı tele sürtmeli tüm yay tekniklerinin kaynağı, ana çıkış noktası ve ortak paydasıdır (Uçan, 2005).

Bu bakımdan tasarlama sürecinde hedeflenen yay kullanıma yönelik simetri (yayın uygulama alanı) çalışmaları ardından yayda biçim çalışmasına yönelik ayrıca oluşturma süreci çalışmaları planlanmıştır. Bu açıdan yayda salt ses üretimine yönelik simetri çalışmaları ardından biçim çalışmalarının eklenmesi yorumlama süreci bakımından önemlidir. Yayda biçimin oluşturma sürecinin ana hedefi olarak literatürde elde edilen bulgular doğrultusunda ayrıca bir süreç olarak çalışılması planlanmıştır.

2.2. İlgili Araştırmalar

Flesch (1923-1928), “The Art Of Violin Playing Book One-Two” Macaristan’da dünyaya geldi ve 5 yaşında keman eğitimine başladı. 13 yaşında Viyana Konservatuarına kabul edildi ve takip eden yıllarda Paris Konservatuarında eğitime devam etti. 1894 yılında Paris Konservatuarını onur derecesiyle tamamladı. Eğitiminin ardından Viyana ve Berlin’de 5 yıl boyunca birçok konser verdi. Bükreş Queens yaylı kuartet ile Amsterdam ve Berlin’de oda müziği konserleri düzenledi. 1908 yılında keman eğitimciliğine başladı. Daha sonra 1921 Hochschule Für Music, 1923 ABD

Curtis Enstitüde keman eğitimciliğine devam etti. 1928 yılında Almanya'ya geri dönerek Alman vatandaşlığına geçti ve Berlin Musik Hochschule'de Profesör unvanı aldı. 1934 Alman nazi olayları sonucu alman vatandaşlığı iptal edilen Flesch ailesiyle birlikte Londra'ya geri döndü. İkinci dünya savaşı boyunca Hollanda Kraliyet ailesinden onursal konser nişanı unvanı aldı 1939. 1923 yılında The Art Of Violin Playing Book One, 1928 yılında The Art Of Violin Playing Book Two isimli kitapları ABD Curtis Enstitüde yayınladı. Flesch'in bu yayınlarından sonra geleneksel keman eğitiminin modern yapılanmasına büyük ölçüde kapı aralanmış oldu (Arney, 2006, s.13).

Galamian (1962), "Principles Of Playing Violin" Auer'in öğrencisi olan Konstantin Mostros ile keman çalışmalarına Moskova'da filarmoni topluluğu müzik okulunda başladı ve 16 yaşında 1922 yılında lisansını tamamladı. Bunun ardından 4 yıl Paris Rus Konservatuarında müzik eğitime devam etti. Sovyet Bolşevik olaylarının ardından 1937'de New York'a yerleşti. 1944'de batı New York Meadomount yaz keman okulunda daha sonra 1946 yılında Julliard müzik akademisinde keman eğitimciliği yaptı. Devam eden 6 yıl içinde Galamian'ın öğrencileri sayısız uluslar arası ödüllere layık görüldü. 1954 yılında kendisine onursal doktora verildi. Bundan 8 yıl sonra araştırması olan Principles Of Violin Playing and Teaching adlı eserini New York'ta kitap haline getirdi 1962. Takip eden yıllar içinde 1981'de ölümüne kadar Meadomount, Curtis ve Julliard'da keman eğitimciliğine devam etti (Arney, 2006, s.12).

Auer (1980), "Violin Playin As I Teach It" 1845 yılında Macaristan'da doğdu. İlk müzik eğitimine 8 yaşında Veszprem'de şehrinde başladı. Daha sonra Viyana Konservatuarına geçerek Prof. Joseph Helmesberger ile çalışmalarını sürdürdü. 1858 yılında 13 yaşında iken performans kariyerine sahip oldu. 1921 yılında Violin Playing As I Teach It isimli kitabını New York'ta yayınladı. Erken 1900'lü yılların keman pedagoji alanında yapılan bu yayım halen bugün ki genç profesyonellerin alt yapısını oluşturmaktadır (Arney, 2006, s.14).

Stowell (1985), 1922 yılında Güney Galamorgan'da doğdu. Müzik eğitimine Cambridge Müzik Akademisinde başladı ve daha sonra Royal Müzik Akademisinde Londra'da devam etti. 1973 yılında solist kariyerini Purcell Room'da gerçekleştirmiştir. 1976 yılında Ydr. Doç., 1984 yılında Doçent, 1988 yılında ise

Profesörlüğe layık görülmüştür. Halen Cardiff Üniversitesi Müzik Bölümünde Profesörlük yapmaktadır. 1985 yılında *Violin Tecnique And Practise In The Late Eighteenth And Nineteenth Centuries* isimli kitabını New York'ta yayınlamıştır (Stowell, 1985, s.392).

Yağışan (2002), “Keman Çalmada Etkin Bedensel Yapıların Hareket Analizi ve Fiziksel-Motorik Özelliklerin Geliştirilmesinin Öğrencilerin Çalma Performansına Yansıması” başlıklı doktora tezi çalışmasında, keman çalmada etkin olan bedensel yapıların anatomik yapı ve fizyolojik işleyiş analizi ve belirli fiziksel-motorik özelliklerin geliştirilmesine yönelik düzenli bir egzersiz programının çalma performansına katkısının belirlenmesi, bütün bunların keman eğitimine farklı bir anlayış ve yaklaşım getirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel ve deneysel olmak üzere karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın betimsel deseninde, keman çalmada etkin olarak kullanılan bedensel hareketlerin yapısal ve fonksiyonel analizleri, kinesyoloji ve biyomekanik alanında kullanılan, araştırmanın gereklerine göre şekillendirilen bir “hareket” analizi tekniği kullanılarak yapılmıştır. Keman eğitimi alan öğrencilerin fiziksel-motorik özelliklerinin geliştirilmesine yönelik düzenli yapılan egzersizlerin, çalma performanslarına katkısının araştırıldığı deneysel boyutta ise, deney kontrol gruplu ‘ön-test-işlem-son-test’ desenine dayalı bir yöntem izlenmiş ve veriler istatistiksel analiz teknikleriyle çözümlenmiştir. Betimsel veri analizinde, ilgili bedensel yapıların işleyiş mekanizmalarını tanımanın ve onları uygun hareket etmenin doğru ve etkili keman çalma tekniğinin temelini oluşturacağı belirgin bir biçimde ortaya konmuştur. Deneysel desen sonucunda elde edilen bulgular ise, belirli fiziksel-motorik özelliklerin düzenli ve sürekli yapılan egzersizlerle büyük bir oranda geliştirilebileceği ve bu gelişimin çalma performansına olumlu yönde katkısının olabileceği görülmüştür.

Arney (2006), “A. Comparison Of The Violin Pedagogy Of Auer, Flesch, And Galamian: Improving Accessibility And Use Through Characterization And Indexing”. University Of Texas At Arlington. Keman pedagojisi alanında Auer, Flesch ve Galamian’ın biyografik içerikleri incelenmiş ve keman eğitiminde tarihsel gelişim sürecinde bu üç keman pedagogunun keman eğitimi alanında ilkesel tekniksel boyutları incelenmiştir.

Dalkıran (2006), “Keman Eğitiminde Performansın Ölçülmesi” başlıklı doktora tezi çalışmasında keman eğitimi yarı yıl sonu sınavlarında yapılan ölçmede mevcut durumu saptamak ve eğitim-öğretimi olumlu yönde etkileyecek geçerliği, güvenilirliği ve kullanılabilirliği yüksek yeterince sistematik, yeni bir ölçme aracı örneği geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın yürütülmesinde genel tarama modeli kullanılmış betimsel niteliktedir. Çalışmanın örneklemini Müzik Eğitim Anabilim Dallarında keman eğitimi dersini yürüten 23 keman öğretim elemanı ile bu dersi alan 330 keman öğrencisi oluşturmuştur. Ölçme aracı geliştirmek için yapılan çalışmalara yönelik çözümlemeler sonucunda, program boyutu, sınav performans boyutu ve dönem içi performans boyutu olmak üzere üç ana boyut, on bir alt boyutu ölçmek amacıyla belirlenen, on altı hedef beceriyi kapsayan bir ölçme aracı oluşturulmuş ve uygulanmıştır. Oluşturulan ve yüksek oranda geçerli ve güvenilir olduğu saptanan ölçme aracının, bu aracı uygulayan öğretim elemanları tarafından da daha geçerli ve güvenilir bir ölçmeye olanak sağladığı görüşünde oldukları belirtilmiştir.

Akın (2007), “Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Keman Dersinde Anlamlandırma Stratejisi’nin Kullanımı ve Etkililik Düzeyi” başlıklı doktora tezinde Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri keman eğitiminde anlamlandırma stratejisinin ne ölçüde kullanıldığı ve bu stratejinin keman öğrenmedeki etkililik düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada betimsel ve deneysel olmak üzere karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın betimsel deseninde AGSL MB keman öğrencileri ve öğretmenlerinin anlamlandırma stratejisine ilişkin görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla anket uygulanmıştır. Deneysel deseninde ise, kontrol gruplu ön-test son-test modelinden yararlanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2005-2006 öğretim yılında 53 AGSL 11. sınıf keman öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın betimsel kısmı örnekleminde 144 öğrenci ve 19 öğretmen, deneysel kısmı örnekleminde 13 deney 12 kontrol olmak üzere 25 öğrenci yer almıştır. Öğrencilerin ve öğretmenlerin “özetleme”, “çıkarım yapma”, “ilişkilendirme”, “benzerlik oluşturma”, “uygulama”, karşılaştırmalar yapma-farklılıklar bulma” basamaklarını diğerlerine göre daha büyük ölçüde kullandıkları belirlenmiştir. Araştırmanın sonunda strateji basamaklarının AGSL MB keman öğrencilerinin keman öğrenmelerine olumlu yönde etki yaptığı belirlenmiştir.

Rodrigues (2009), “Selected Students Of Leopold Auer a Study In Violin Performance-Practice” başlıklı doktora tezi çalışmasında Auer’in keman dersi yaklaşımlarının Alman keman okulu ile Rus ve Amerikan keman okullarının kurulmasında ne ölçüde etkili olduğunu belirtmiştir. 19.yy sonlarında keman performans pratiği üzerine yapılan son araştırmalar, esas olarak ‘Alman’ ve ‘Fransız-Belçika’ keman okullarının geçmişteki içeriklerini analiz etmeyi amaçlamıştır. Keman Çalmanın daha yalın ve tek düze olduğu ve stil ile ‘HONGRO’nun’ polifonik müzikte yavaş yavaş kaybolduğu bir çağda Auer’in varlığının etkisinin ve öğrencilerinin başarılarının, keman performans pratiğinde ne denli bir anlam taşıdığının araştırmasına yönelik bulgular incelenmiştir.

Platt (2009), “A Methodology Of Study For Samuel Barber’s Concerto For Violin And Orchestra Op.14” başlıklı doktora tezi çalışmasında araştırmacı eserin biçimsel bileşenlerini teknik ve form yönünden analiz ederek, performans ve pedagojik açıdan bir dizi uygulama tekniği sunarak, Samuel Barber keman konçertosuna çalışma metodolojisi geliştirmiştir. Metodolojiyi teknik açıdan formüle etmek için keman sanatçıları ve pedagoglarının görüşlerine yer verilmiştir. Konçertodan beş motif alıntısı yapılarak elde edilen bulgulara yönelik toplam 26 profesyonel keman icracısının görüşünden faydalanılmıştır. Elde edilen bulgular ve bu bulgulara yönelik uzman görüşüyle geliştirilen çalışma metodoloji keman eğitimcileri ve keman öğrencileri için büyük önem taşıdığı belirtilmiştir.

Sever (2011), “Zihinsel Hazırlık Çalışmalarının Keman Performansına Etkisi” başlıklı doktora tez çalışmasında, zihinsel hazırlık çalışmalarını kullanma durumlarını ve bu çalışmaların öğrencilerin keman performansları üzerinde etkililik düzeyini belirlemek için uygulanan zihinsel ve video ile zihinsel eğitimin, keman eğitimi alan öğrencilerin performanslarında ve çalgısal bellek düzeyleri arasında fark oluşturup oluşturmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel ve Deneysel desen bir arada kullanılmış ve elde edilen bulgular doğrultusunda zihinsel çalışmalara yönelik algı ve tutumun cinsiyet ve sınıf düzeyi açısından farklılık göstermediği belirlenmiştir. Yapılan Deneysel süreç sonrasında ezberden alınan ölçümlerin değerlendirilmesinden elde edilen bulgular, çalgısal belleğin tüm alt boyutlarında (ezgi, parmak numarası, yay ve toplam bellek) zihinsel çalışma ve videolu zihinsel çalışmanın ön-test puanlarına göre anlamlı yükseliş olduğu belirlenmiştir. Fakat

zihinsel çalışmalara videonun eklenmesi anlamlı fark oluşturmamıştır. Sonuç olarak zihinsel çalışmaların genel performanstan ziyade, daha çok çalgısal belleğin gelişimine yardımcı olduğu sonucuna varılmıştır.

Şen (2012), “Zihin Haritası Tekniğinin Güzel Sanatlar ve Spor Liselerindeki Keman Derslerinde Öğrencilerin Bilişsel ve Devinimsel Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi” başlıklı doktora tezinde zihin haritası tekniğinin güzel sanatlar ve spor liselerindeki keman eğitimi derslerinde kullanılmasının, öğrencilerin bilişsel ve devinimsel beceri düzeylerine ve keman derslerinde öğrenilen bilgilerin kalıcılığına etkisi incelenmiş, uygulamalar sonucunda öğrencilerin keman derslerinde kullanılan bu tekniğe yönelik tutumları belirlenmiştir. Araştırmanın deneysel deseninde 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi’nde 10. ve 11. sınıflarda öğrenim görmekte olan 10 deney grubu ve 10 kontrol grubu olmak üzere N=20 keman öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada verilerin elde edilmesinde, araştırmacı tarafından geliştirilen, öğrencilerin keman dersi bilişsel başarılarını ölçmek üzere “Biliş Alan Değerlendirme Test”, öğrencilerin çalgı çalma becerilerinin ve çalıştıkları esere ait bilgi düzeylerinin belirlenmesi üzere “Performans Değerlendirme Ölçeği”, Deney grubu öğrencilerinin derslerdeki devinimsel ve bilişsel beceri gelişimlerini gözlemlemek üzere “Keman Dersi Öğrenci Gözlem Formu” ve araştırmacının başka bir çalışmadan keman dersine uyarladığı, Deney grubu öğrencilerinin zihin haritası tekniğine yönelik tutumlarının belirlenmesi üzere “Keman Derslerinde Kullanılan Zihin Haritası Tekniğine Yönelik Tutun Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda elde edilen veriler istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiştir. Araştırmanın sonunda elde edilen bulgular, zihin haritası tekniği ile yürütülen keman dersleri sonucunda, deney-kontrol grubunda “Bilişsel Alan Değerlendirme Testi” son test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarına ait Performans-DADÖ son test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark belirlenmiştir. Deney ve kontrol grupları arasında “Performans-Bilişsel Alan Değerlendirme Ölçeği” son test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark belirlenmiştir. Deney grubunun “Keman Dersi Öğrenci Gözlem Formu” 1. ve 6. hafta puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Buna göre zihin haritası tekniği ile yürütülen keman eğitimi derslerinde deney grubu öğrencilerinin bilişsel ve devinimsel beceri gelişimleri olumlu düzeyde arttığı belirtilmiştir. Deney – kontrol grupları

arasında “Bilişsel Alan Değerlendirme Testi” kalıcılık testi puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu belirtilmiştir.

Duru (2013), “Keman Eğitiminde Ezber Yöntemine Dayalı Öğretim Programının Öğrenci Performansına Etkisi” başlıklı doktora tezi çalışmasında ezber yöntemine dayalı öğretim programının, keman eğitimi alan öğrencilerde performansa yönelik geleneksel yöntemle göre etkililiğini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmada, ön-test-son-teste dayalı eşitlenmemiş kontrol gruplu yarı-deneysel model kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, ezber yöntemine dayalı öğretim programının, geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu saptanmıştır. Ezbere dayalı öğretim programında yer alan performans alt kriterlerinde, “ritim kalıplarını doğru çalabilme, eseri ritmik yapısına uygun çalabilme, eserdeki pasajları doğru artiküle edebilme” davranışlarının ezber yöntemine dayalı öğretim programının, geleneksel yöntemle dayalı öğretim programına göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Delgado (2014), “Good Practice in Violin Pedagogy: Psychological Aspects Related To The Acquisition Of Motor Skills” başlıklı doktora tezi çalışmasında keman pedagojisindeki güncel uygulamaların incelenmesi ve uygulanan güncel uygulamaların motor beceriler üzerine mevcut teoriler ile ilişkilendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Tezin birinci bölümünde keman eğitimcilerinin derslerde motor becerilerin kazandırılmasına yönelik uyguladıkları öğretim stratejilerinin hafıza ve öğrencilerin motivasyonu açısından etkililiğini belirlemeye yönelik betimsel desen kullanılmıştır. Tezin ikinci bölümünde, motor becerilere yönelik keman eğitimcilerinin uygulamadaki etkilerinin incelendiği genişletilmiş bir deneysel çalışma programının bulgularını sunmaktadır. Deneysel çalışmaya katılan keman eğitimcilerinin motor becerilerin kazanımına yönelik uygulamaları analiz edilerek yöntem ve pedagojik yaklaşımlar arasındaki farklılıklar belirlenmiştir.

Özçelik (2016), “Keman Eğitiminin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi ve Bir Model Önerisi” başlıklı doktora tezi çalışmasında keman öğretimi yaklaşımının değerlendirilmesi ve nitelikli bir keman öğretiminin nasıl olması gerektiği konusunda somut veriler elde edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel ve nicel verilerin birlikte değerlendirilmesi amacıyla yakınsayan paralel karma yöntem deseni kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, keman öğretim elemanında bulunması gereken yeterliklerde, “iyi çalışan olma, yetenekli ve bilgili

olmaz, iyi iletişim kurma becerisi olarak belirtilmiştir. Ders süresinde en çok kullandıkları çalışma yöntemi, “form ve dönem analizi ve sistematik metot takip etme” olarak belirtilmiştir. “Ağır tempoda çalma ve bölgesel çalışma” öğrencilere en fazla belirtilen çalışma yöntemi olarak belirtilmiştir. Öğrencilerin motivasyonunu artırmada en etkili yöntemin öğrencilerin konser vermesini sağlama olarak belirtilmiştir.

Okan (2017), “Uzaktan Öğretim Modelinin Keman Öğrenimine Etkisi” başlıklı doktora tezi çalışmasında uzaktan öğretim modelinin keman öğrenimine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Dicle Üniversitesi Devlet Konservatuvarı öğrencileri ve Diyarbakır Yenışehir Güzel Sanatlar Lisesi öğrencileri toplam 24 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın deneysel çalışmasında deney grubu ile 8 hafta süreyle uzaktan öğrenim kontrol grubuyla ise 8 hafta süreyle yüz yüze eğitim yapılmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı olarak başlangıç ve orta seviyelerde ayrı ayrı hazırlanan “Öğrenci Akademik Başarı Değerlendirme Formu” kullanılmıştır. Araştırmanın uzaktan eğitim için hazırladığı materyallerin değerlendirilmesinde “Basılı Materyal Değerlendirme Formu, Görsel Tasarım Biçimsel Yapıyı Değerlendirme Formu ile Video ve Filmlerin Değerlendirme Formu” kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda başlangıç seviyesinde deney grubunun ön-test ve son-test puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Bu farkın son-test lehine olduğu saptanmıştır. Başlangıç seviyesi kontrol grubunun ön-test-son-test puanları arasında son-test lehine fark bulunmuştur. Ancak başlangıç seviyesi deney ve kontrol grupları ön-test puanları arasında ve son-test puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuç yüz yüze öğretim modeli ile uzaktan öğretim modeli arasında öğrenciye temel becerileri kazandırma bağlamında bir farklılaşma olmadığını göstermiştir. Orta seviye deney grubunun ön-test ile son-test ortalamaları arasında son-test lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmiştir. Orta seviye kontrol grubunun ön-test ile son-test ortalamaları arasında da istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Bu sonuçlar yüz yüze öğretim ile uzaktan öğretim arasında öğrenciye orta seviyede becerileri kazandırma noktasında bir farklılaşma olmadığını göstermektedir.

Afacan (2018), “Keman Eğitimi Öğrenme stratejileri Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Öğrenme Stratejileriyle Desenlenmiş Etkinliklerin Öğrencilerin Öğrenme

Stratejilerini Kullanmalarına ve Keman Performanslarına Etkisi” başlıklı doktora tezi çalışmasında güzel sanatlar liseleri müzik bölümü keman eğitimi derslerinde öğrenme stratejilerinin öğrenciler tarafından kullanılma durumlarını belirlemek için geçerliliği ve güvenilirliği saptanmış bir ölçme aracı geliştirmek, öğrenme stratejileri ile desenlenmiş etkinlikler aracılığı ile yapılan keman eğitimi derslerinin öğrencilerin öğrenme stratejilerini kullanmalarına ve keman performanslarına olan etkisini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Karma desen kullanılan çalışmada, araştırmanın ilk bölümünü genel tarama modeli, ikinci bölümünü ise, ön-test ve son-test kontrol gruplu seçkisiz desen kullanılmıştır. Çalışma modelinde deney gurubuna, 12 haftalık öğrenme stratejisine göre hazırlanan keman dersi öğretim programı uygulanırken, kontrol grubuna ise 2016 yılında yayınlanan MEB müfredatında yer alan programa göre öğretim yapılmıştır. Yapılan deneysel sürecin sonunda, deney grubu öğrencilerinin keman eğitimi öğrenme stratejilerini kullanma durumlarının ön-test “Nadiren” olduğu ve son-testte bu durumun “sık sık” olarak değiştiği kontrol gurubu öğrencilerinin ise keman eğitimi öğrenme stratejilerini kullanma durumlarının ön-test “Nadiren” olduğu ve son-testte bu durumun değişmediği saptanmıştır. Deney gurubu öğrencilerinin “cinsiyetlerine”, “keman dersine çalışmaya ayırdıkları haftalık zaman dilimine”, “keman dersine çalışma zamanını planlama”, “keman dersi için okul dışında destek alma” gibi durumlarına göre öğrenme stratejilerini kullanma durumlarında anlamlı farklılık olduğu belirtilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, betimsel ve deneysel araştırma modellerinin yer aldığı karma yöntem kullanılmıştır. Öğrencilerin keman çalmada eser seslendirmeye yönelik çalışma yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla betimsel yöntem; eser çalışmada önerilecek metodolojinin etkililiğini tespit etmek amacıyla da ön-test-işlem-ara-test-işlem-son-test deney-kontrol gruplu eşleştirilmiş seçkisiz deneysel desen uygulanmıştır.

Karma yöntem araştırmasını nitel ve nicel yöntemlerle veri toplama, analiz etme ve bütünleştirmeye olanak veren araştırma olarak tanımlanmaktadır. Tashakkori ve Teddlie (1998) karma yöntem araştırmasını nitel ve nicel yöntemlerle yapılan ve pragmatist felsefeye dayalı araştırma olarak tanımlamaktadır. Karma yöntem araştırmalarının neden gerekli olduğuna ilişkin en çarpıcı gerekçe çevremizdeki olay ve olguların karmaşık ve çok boyutlu olmasına dayanmaktadır. Mason (2006) Sosyal deneyimlerin ve gerçeklerin çok boyutlu olduğunu ve bunların tek bir boyutuyla incelememiz halinde ortaya çıkan algının eksik olacağını vurgulamaktadır. Karma yöntem araştırması bu ilkeye dayanarak farklı yöntemlerin aynı araştırmada bir arada kullanılmasının gerektiğini savunmaktadır (akt. Balcı, 2016).

Karma yöntem araştırmalarının önemli özelliklerinden bir diğeri ise farklı yöntemlerle toplanan verilerin birbirini teyit amacıyla kullanılması ve bu şekilde sonuçların inandırıcılığının daha güçlü olmasıdır. Ayrıca herhangi bir yöntemle elde edilen bazı beklenmeyen sonuçların açıklaması diğer yöntemle toplanan verilerle yapılabilir ve böylece tek bir yöntemin ortaya koyduğu zayıflık diğer yöntemin katkısıyla giderilmiş olur. Bunlara ek olarak karma yöntemler veri toplama aracı geliştirmeyi ya da bir olguya ait süreçleri ve sonuçları birlikte irdelemeyi gerektiren araştırmalara önemli katkılarda bulunabilir (Balcı, 2016).

Betimsel araştırmalarda kullanılan yöntem Survey ya da betimleme yöntemi denir. Survey araştırmaları olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların “ne” olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışır. Bu tür incelemeler mevcut durumları, şartları ve özellikleri olduğu gibi ortaya koymaya çalışır. Buna “tarama

modeli” de denilmektedir. Verilerin analizi ve açıklanması suretiyle yorumlama, değerlendirme ve yeni durumlara uygulanacak şekilde genellemelere varma gibi işlemlere yer vermektedir (Aslantürk,1999, s.101).

Deneysel yöntem, dikkatle kontrol edilmiş koşullar altında, belirli bir etkiye, harekete (girdi) karşılık nasıl bir tepkinin, davranışın (çıktı) meydana geleceğini saptamaya yönelmiş bir süreçtir. Araştırmacı belirli etkileri, yolları ya da çevresel koşulları değiştirerek, ayarlayarak, kontrol ederek; objelerin, bireylerin (denek) davranışlarının nasıl etkilendiğini, değiştiğini gözler ve anlamaya çalışır (Kaptan, 1998, s.74).

Gerçek deneysel desenler, deneklerin bağımsız değişkenin düzeylerine, gruplara, seçkisiz olarak yerleştirildiği çalışmaları tanımlar. Eşleştirilmiş seçkisiz desen, denek gruplarının denk olma olasılığını artırmak amacıyla kullanılır. Bunun için ilk olarak önceki ilgili araştırmaların sonuçları, kuramlar, araştırmacı deneyimleri ya da uzman görüşleri temel alınarak kararlaştırılan belli değişkenler üzerinde denek çiftleri oluşturulur. Denek çiftleri oluşturmada öntest puanları da kullanılabilir. Daha sonra bu çiftlerdeki denekler seçkisiz bir şekilde deney ve kontrol gruplarına yerleştirilir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2016. s.207).

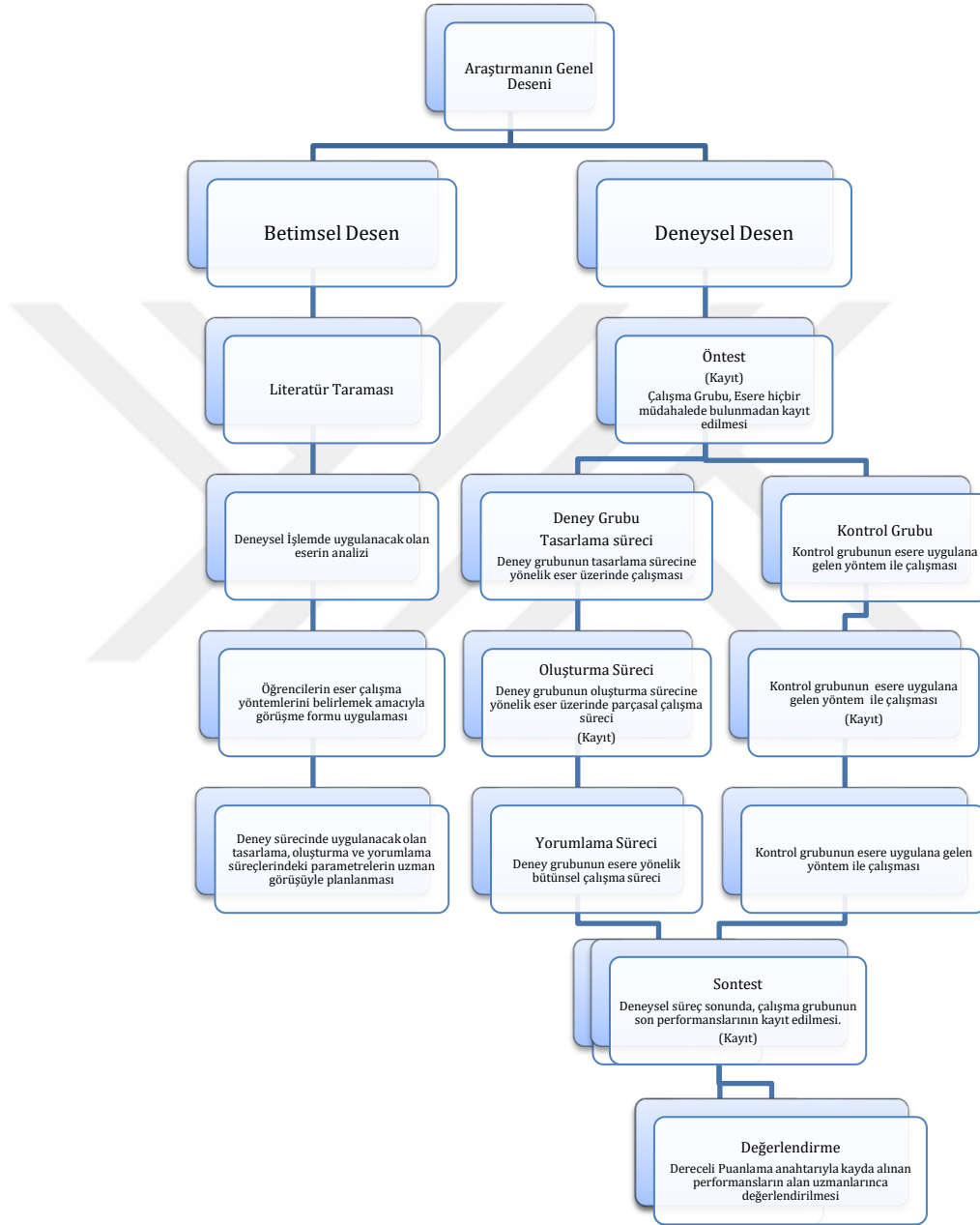
Tablo 1.

Öntest-sontest Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Seçkisiz Desen (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, s.208)

Grup	Ön-test	İşlem	Ara-test	İşlem	Son-test
DM _R (Deney)	O ₁	X	O ₃	X	O ₅
KM _R (Kontrol)	O ₂		O ₄		O ₆

3.2. Araştırmanın Deseni

Araştırmanın modelinin daha net görülebilmesi için araştırmanın betimsel ve deneysel deseni aşağıdaki şekilde daha açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilmeye çalışılmıştır.

Şekil 3. Araştırmanın genel deseni

3.3. Deneyde Kullanılan Eserin Seçimi

Araştırmanın deneysel kısmında ön-test ara-test son-test uygulanmış ve metodolojinin geliştirilmesi için gerekli verileri toplayabilmek amacıyla, müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin teknik seviyesine uygun olarak keman öğretim programında yer alan J.S. Bach D minör 2. partita Allemande bölümünü veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Allemande kelime anlamıyla Fransızcada alman anlamına gelen dört zamanlı, iki bölümlü, eksik ölçü ile başlayan eski bir Alman dansıdır. Barok müzik döneminin en popüler dans ve sözsüz şarkı türlerinden biridir. Sütlerin standart bir biçimidir ve genellikle sütlerin açılış parçası olarak bestelenir. Araştırmanın deneysel deseninde uygulanan eserin sol ve sağ el teknik işleyişlerine yönelik analizi aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

Tablo 2.

J. S. Bach Allamande Keman Sonatı Sol El Teknik İşleyiş

Ölçü	1.Poz.	2.Poz.	3.Poz.	3'lü A.	4'lü A.	5'li A.	6'lı A.	7'li A.	8'li A.
1			x						
2			x			1.	1-2	1-3	
3	x		x	1-3	1-4	2.			
4	x	x		1-3					
5	x			4-2	1-2 2-3		2-3 3-4		
6	x	x			1-4 2-3	1.	2-1		
7	x		x			2.	4-2	2-4	
8	x		x			1.		1-3	
9	x	x			1-4				
10	x		x						
11	x	x	x						
12	x	x	x	4-2					
13	x	x	x	4-2	1-2				
14	x		x	1-3	1-2				
15	x		x		2-3	2.			
16	x		x				3-2 4-3		
17	x			1-3					
18	x		x			1.			
19	x	x	x		1-4	1.	3-2		
20	x			1-3		1.	3-2		
21	x		x	2-4	1-2				
22	x	x	x	2-4					
23	x		x				1-2		
24	x		x	1-3	1-2		3-2 4-3		
25	x	x		1-3	1-4 1-2	1.-2	4-3		
26	x		x		2-3	1.	3-2		
27	x	x	x		1-4		1-2	1-2	
28	x	x		1-3		2.			
29	x			1-3		1.			
30	x			1-3		1.- 2.			
31	x			1-3		1.			
32	x		x	2-4	1-4			4-2	
33	x					1.			3-0

Poz: Pozisyon. A: Aralık

Tablo 2’de J.S. Bach Allamande D minör keman sonatı sol el pozisyon ve aralık bakımından uygulanan parmak numaraları analiz edilmiştir.

Tablo 3.

J.S.Bach Allamande Keman Sonatı Pozisyon Aralık Yüzdeleri

Pozisyon-Aralık	Yüzde
1. Pozisyon	%93
2. Pozisyon	%32
3. Pozisyon	%63
3’lü Aralık	%51
4’lü Aralık	%42
5’li Aralık	%48
6’lı Aralık	%36
7’li Aralık	%15
8’li Aralık	%3

Tablo 3’de J. S. Bach D minör partita allamande keman sonatı sol el teknik işleyişe yönelik parmak pozisyon durumu ve aralıklarda parmak tutma yüzdelерinin eser içinde kullanım sıklığına göre analiz edilmiştir.

Tablo 4.

J. S. Bach D Minör Keman Sonatı Yay Teknikleri ve Uygulanan Ölçüler

Yay Tekniğı	Ölçü Sayısı
Detache	2,5,6,7,8,14,15,16,19,20,21,25,26,27,28,29,30,31,32
Legato	2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33
Portato	3,4,7,8,13,14,21,28,30,31

Tablo 4’de J.S. Bach D minör Allamande keman sonatı yay teknikleri eser içerisinde kullanım sıklığına göre analiz edilmiştir. Legato yapı içerisinde yer alan notaların üzerinde bulunan nokta işareti romantik veya klasik dönem çalış sitilinden farklı olarak barok dönem stiline uygun olarak kesik ve kısa anlamda düşünülmüş ve yay teknikleri üç karakterde, detache, legato ve portato olarak gruplandırılmıştır.

Tablo 5.

J. S. Bach D Minör Partita Keman Sonatı Yay Teknikleri Kullanım Yüzdeleri

Yay Tekniği	Uygulanma Yüzdesi
Legato	%93
Detache	%54
Portato	%42
Detache-Legato	%51
Detache-Legato-Portato	%24

Tablo 5 Yay tekniklerinin eser içerisinde uygulama sıklıklarına göre legato yay tekniği %93, detache %54, portato %42, detache-legato %51, detache-legato-portato %24 olarak belirlenmiş ve tablolaştırılmıştır.

3.4. Çalışma Grubu

Araştırmanın deneysel deseni için çalışma gurubu, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda keman eğitimi gören N=8 lisans 2. ve 3. sınıf öğrencilerden oluşturulmuştur.

Araştırmanın 3. alt problemine yönelik deneysel süreç için oluşturulan çalışma gurubunda deney-kontrol gruplarının oluşturulmasına yönelik, ön-test bulgular aşağıda ifade edilmiştir. Araştırmada deneysel çalışma öncesi veri toplama aracı olan J.S. Bach D minör partita allamande eseri deşifre çalınarak alınan kayıtların deney-kontrol gruplar arası ön-test verileri “teknik boyut” müzikal boyut” “toplam puan” bakımından aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 6.

Deney-Kontrol Grupları Ön-Test Verilerin Gruplar Arası Karşılaştırması

Öntest	Grup	X±Ss	U	p
Teknik Boyut	Deney n=4	25,58±4,18	4,5	,309
	Kontrol n=4	22,42±2,59		
Müzikal Boyut	Deney n=4	11,58±0,48	0,0	,149
	Kontrol n=4	9,50±1,67		
Toplam Puan	Deney n=4	58,04±2,4	3,0	,149
	Kontrol n=4	54,83±3,27		

Tablo 6’de Deneysel süreç öncesi Çalışma grubu ön-test kayıtları “Bireysel çalgı eğitimiI-II-III-IV (keman) dersi performans ölçme aracı” ile üç farklı puanlayıcının ortalamasından elde edilen veriler SPSS istatistik programı kullanılarak analiz edilmiş ve elde edilen verilerin gruplar arası karşılaştırmasında Mann Whitney U Testi

kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise, ($p < 0,05$) anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda “teknik boyut”- “müzikal boyut” ve “toplam puan” bakımından deney kontrol grubu ön-test verilerinde anlamlı fark oluşmamıştır.

Betimsel deseni için çalışma grubu, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim dalı 8 öğrenci, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 22 toplam 30 öğrenciden alınan nitel veriler içerik analizi yapılarak tablolastırılmıştır.

3.5. Veri Toplama Araçları

3.5.1. Görüşme formu. Araştırmanın betimsel deseni için, veri toplama aracı olarak, öğrencilerin keman çalmada eser seslendirmeye yönelik çalışma yöntemlerini belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturularak uygulanmıştır.

Yapılandırılmış görüşmede amaç, görüşülen bireyin verdikleri bilgiler arasındaki paralelliği ve farklılığı saptamak ve buna göre karşılaştırmalar yapmaktır (Brannigan, 1985). Açık uçlu sorular bu tür altında nadiren kullanılır. Doğrunun diğer ucunda yer alan yapılandırılmamış tür ise, “Keşfe yönelik” bir görüşme süreci gibidir. Bu türde, önceden belirlenmiş herhangi bir soru ve doğal olarak yanıtlara ilişkin bir beklentide yoktur. Bu durumda araştırmacı, görüşülen kişilerle belirli konuları keşfetmeye çalışır. Görüşme sırasında çalıştığı problemle ilgili belirli özel alanlar keşfederse, daha ayrıntılı sorularla o alanları daha derinliğine irdelemeyi deneyebilir. Görüşme sırasında, görüşmeci yeni denenceler geliştirmeyi ve bunları orada test etmeyi deneyebilir (Brannigan, 1985, Chadwick vd., 1984).

Görüşme formu yaklaşımı, görüşme sırasında irdelenecek bir sorular ve konular listesini kapsar. “Görüşme formu yöntemi, benzer konulara yönelmek yoluyla değişik insanlardan aynı tür bilgilerin alınması amacıyla hazırlanır” (Patton, 1987, s.111). Görüşmeci önceden hazırladığı konu ve aralıklara sadık kalarak hem önceden hazırlanmış soruları sorma hem de bu sorular konusunda daha ayrıntılı bilgi alma amacıyla ek sorular sorma özgürlüğüne sahiptir. Görüşme formu, araştırma problemi ile ilgili tüm boyutların ve soruların kapsanmasını güvence altına almak için geliştirilmiş bir yöntemdir. Görüşmeci, görüşme sırasında soruların cümle yapısını ve sırasını değiştirebilir, bazı konuların ayrıntısına girebilir veya daha çok sohbet tarzı bir yöntem benimseyebilir.

3.5.2. Bireysel çalgı eğitimi I-II-III-IV (keman) dersi performans ölçme aracı. Araştırmanın deneysel deseninde, çalışma gurubunda yer alan öğrencilerin eser çalışmalarına yönelik ön-test ara-test son-test sonuçlarını değerlendirmek amacıyla Dalkıran'ın 2006 yılında geliştirdiği “Bireysel çalgı eğitimi I-II-III-IV (keman) dersi performans ölçme aracı kullanılmıştır”. Çalgı çalmada performans ölçmeye yönelik geliştirilen “Bireysel çalgı eğitimi I-II-III-IV (keman) dersi performans ölçme aracı” Program boyutu, teknik boyut, müzikal boyut ve dönem içi performans olmak üzere dört ana boyut, Programın gereklerine uygunluk, keman çalmaya hazır bulunma, sağ ve sol el teknik, doğru ve temiz ses üretme, metrik ve ritmik doğruluk, artikülasyon, bütünlük, ton kalitesi, müzikal çizgi, cümleme ve stil, hız ve gürlük, vibrato ve dönem içi performans olmak üzere on bir alt boyutta toplam puan üzerinden performans ölçmeye yönelik geliştirilmiştir.

Performansa dayalı durum belirlemede, öğrencinin ortaya koyduğu ürünün değerlendirilmesi doğru araçların kullanılmasını gerektirir. Dereceli Puanlama Anahtarları (DPA) performans görevlerinin değerlendirilmesinde en yaygın olarak kullanılan araçlardır. Callison (2000) DPA'ları, ortaya konulan performansın kabul edilemez en düşük düzeyi ile gözlenebilir en yüksek düzeyi arasında belirlenen ölçütler dizisi olarak tanımlamıştır. DPA'lar öğretmenlere, kendi beklentilerini öğrencilere bildirme konusunda yardımcı olan ve not verirken kullandıkları önemli ölçütlerin üzerine yoğunlaşan değerlendirme araçlarıdır (Moskal, 2000).

Jamison (1999) ve Volk (2002) DPA'ların kullanımıyla ilgili diğer bir yararını, öğrenme çıktılarıyla öğretmen beklentileri arasında tutarlılık sağlamasına yardımcı olmak biçiminde açıklamıştır (akt. Eralandson, 2004).

3.6. Deneysel Süreç

Çalışma grubuna, J. S. Bach II. Partita D minör Allamande keman sonatı çaldırılarak performanslar kayıt altına alınmıştır. Deneyin ön-test sonuçları bireysel çalgı eğitimi I-II-III-IV (keman) dersi performans ölçme aracı ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda uzman görüşü alınarak deney-kontrol grupları oluşturulmuştur. Kontrol grubundan sekiz hafta süre ile süre gelen kendi çalışma yöntemleriyle araştırmacı gözetiminde çalışmaları istenmiştir. Deney grubuna ise sekiz hafta önerilecek metodolojiye ait süreçler yine araştırmacı gözetiminde

uygulanmıştır. Deneysel süreç öncesi çalışma grubuna 1 hafta süre ile eser içerisinde yer alan sağ el yay işleyişine yönelik geniş detaşe-portato-legato ve sol el geniş detaşe-portato-legato durumları çalışılmıştır.

1. Hafta Deney-Kontrol gruplarına aşağıda planlanan Detaşe, Legato ve Portato yay egzersizleri çalışılır.

Şekil 4. Deneysel süreç öncesi deney-kontrol gruplarına esere yönelik çalışılması planlanan yay teknikleri

Ön-test

Deneysel çalışmanın veri toplama aracı olan J.S.Bach partita allamande bölümü çalışma grubuna deşifre çaldırılarak kayıt altına alınmış ve üç farklı puanlayıcı tarafından değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda deney ve kontrol grupları eşitlenerek deneysel sürece başlanmıştır.

Deney gurubu Tasarlama süreci

Eserin sağ el ve sol el işleyişine yönelik duate sistematığının çalıştırılmasını içeren tasarlama sürecinin deney grubuna 4 ders saatinde 4 hafta uygulanması planlanmıştır.

Bu süreçte, eser üzerine yazılan duate haritası, konumlar üzerindeki sol el durumları ile sağ el yay kullanımına yönelik simetrik işleyişin parçasal çalışılması planlanmıştır.

Deney grubu tasarlama sürecine yönelik

1. Hafta deney grubu için eserin T1.6 T.1.7 T1.8 T1.9T1.10 tasarlama süreci çalışma planı

Kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemi,

1. Hafta kontrol grubu süre gelen çalışma yöntemine yönelik yapılan çalışmalar

- Kontrol gurubundan J.S.Bach II. partita re minör solo sonatı 1. bölüm Allemande bölümü 11. ölçüye kadar deşifre yapmaları istenir.
- Yayın eserde başlama noktası ve entonasyona yönelik çalışma yapılır.
- 11. ölçüye kadar eserin yay teknikleri işleyişine yönelik örnekler çalınır ve öğrenciden tekrar etmesi istenir.

Deney gurubu tasarlama sürecine yönelik

2. Hafta deney grubu için eserin T1.6. T.1.7. T1.8. T1.9. T1.10. tasarlama süreci çalışma planı

Kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemi,

2. Hafta kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemine yönelik yapılan çalışmalar

- Kontrol gurubundan J.S.Bach II. partita re minör solo sonatı 1. bölüm Allemande bölümü 12. ölçüden 17. ölçüye kadar deşifre yapmaları istenir.
- 12. ve 13. ölçüler çalınarak legato ve portato yay tekniğine örnek verilir ve öğrenciden tekrar etmesi istenir.
- 12. ve 13. ölçüler metronom kullanılarak tekrar eder.

Deney gurubu tasarlama sürecine yönelik,

3. Hafta deney grubunda eserin T.2.1. T.2.2. T.2.3. T2.4. tasarlama süreci çalışma planı.

Kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemi,

3. Hafta kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemine yönelik yapılan çalışmalar

- Kontrol gurubundan J.S.Bach II. partita re minör solo sonatı 1. bölüm Allemande bölümü 18. ölçüden 24. ölçüye kadar deşifre yapmaları istenir.
- 18. ve 19. ölçüler çalınarak örnek verilir ve öğrenciden tekrar etmesi istenir.
- Sol el işleyişe yönelik pozisyon geçişlerinde, geçiş sesinin olmamasına yönelik teknik çalışma yapılır.
- 20. ve 21. ölçülerde sol el ve sağ el işleyişe yönelik örnek seslendirilir ve öğrenciden tekrar etmesi istenir.
- 22. ve 23. ölçülerde sol el parmak tutmaya yönelik örnek seslendirilir ve öğrenciden tekrar etmesi istenir.

Deney gurubu tasarlama sürecine yönelik,

4. Hafta deney grubunda eserin T.2.5. T.2.6. T.2.7. T.2.8. tasarlama süreci çalışma planı.

Kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemi,

4. Hafta kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemine yönelik yapılan çalışmalar

- Kontrol gurubundan J.S.Bach II. partita re minör solo sonatı 1. bölüm Allemande bölümü 25. ölçüden 35. ölçüye kadar deşifre yapmaları istenir.
- 25. ölçü sol el ve sağ el yay işleyişine yönelik örnek çalınır ve öğrenciden tekrar etmesi istenir.
- 26. 27. ve 28. ölçülerde sol el ve yay işleyişine yönelik örnek seslendirilir ve öğrenciden tekrar etmesi istenir.
- 30. 31. ve 32. ölçüler sol el parmak tutma işleyişi ve sağ el yay kullanımına yönelik örnek çalınır ve öğrenciden tekrar etmesi istenir.

Ara-Test

Tasarlama ve oluşturma süreci sonrasında deney ve kontrol grubundan ara kayıt alınmış ve alınan kayıtlar üç farklı keman eğitimcisi tarafından değerlendirilmiştir.

Deney grubu oluşturma süreci

Oluşturma sürecinde çalışılan eserde sağ el yay işleyişi ve sol el pozisyonlara yönelik belirlenen teknik işleyişe müzikal öğeler eklenerek (seste biçim), bölümsel-cümlesel olarak iki hafta süre ile çalıştırılması planlanmaktadır. Bu süreçte kontrol grubundan eseri uygulana gelen çalışma yöntemleriyle çalışması istenecektir. Tasarlama ve oluşturma süreçlerinden sonra eserin deney ve kontrol gruplarından tekrar kayıt alınması planlanmıştır. Alınan kayıt ile tasarlama ve oluşturma süreçlerindeki kazanımların yorumlama sürecine olan etkililiğini saptamak amacıyla değerlendirilmesi planlanmıştır.

Deney gurubu oluşturma sürecine yönelik,

5. Hafta deney grubu O.1.1. O.1.2. O.1.3. O.1.4. O.1.5. O.1.6. O.1.7. O.1.8. O.1.9. O.1.10. oluşturma süreci çalışma planı.

Kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemi,

5. Hafta kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemine yönelik yapılan çalışmalar

- Sol el entonasyona yönelik çalışılır.
- Sağ el yay tekniklerine yönelik detaşe ve legato çalışılır.
- Nüans ve yay basıncına yönelik çalışılır.
- Sol el parmak tutmaya yönelik çalışılır.

Deney gurubu oluşturma süresine yönelik;

6. Hafta deney grubu O.2.1. O.2.2. O.2.3. O.2.4. O.2.5. O.2.6. O.2.7. O.2.8. oluşturma süreci çalışma planı

Kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemi;

6. Hafta kontrol gurubu süre gelen çalışma yöntemine yönelik yapılan çalışmalar

- 22. ve 23. ölçülerde parmak tutmaya yönelik çalışılır.
- 15. 16. 17. 26. 27. ve 28. ölçüler sol el ve yay işleyişine yönelik çalışılır.
- 8. 9. 15. ve 28. ölçüler sol el pozisyon işleyişine yönelik çalışılır.
- Eser içerisinde yer alan akorun seslendirilmesine yönelik çalışılır.

Deney grubu yorumlama süreci

Yorumlama süreci iki hafta olarak planlanmıştır. Yorumlama sürecinde deney grubuna dönemin seslendirme özelliklerine yönelik bilgilendirme yapılarak, öğrencilerden eserin dönem özelliklerine uygun bir düşünce oluşturmaları istenecektir. Mekanik olarak çalışılan sol el ve sağ el işleyişine vibrato ve diğer müzikal ifadeler eklenerek eseri baştan sona bütünsel olarak çalışmaları planlanmıştır. Farklı yorumları dinleyip kendi müzikal ifadelerini eklemeleri, eseri müzikal ifadeler ile solfej yapmaları, kendilerini kaydedip dinlemeleri ve performansa yönelik son düzeltmeleri yapmaları istenecektir. Bu süreçte kontrol grubundan uygulanacak gelen çalışma yöntemleriyle çalışmaları istenecektir.

Deney grubu yorumlama sürecine yönelik,

7. Hafta deney grubu Y.1 yorumlama süreci çalışma planı Y.1

Kontrol grubu süreçte gelen çalışma yöntemi,

7. Hafta kontrol grubu süreçte gelen çalışma yöntemine yönelik yapılan çalışmalar

- Sağ el yay tekniklerine yönelik detaşe-legato ve portato çalışılır.
- Eser nüans ve yorumlamaya yönelik çalışılır.

Deney grubu yorumlama sürecine yönelik,

8. Hafta deney grubu yorumlama süreci çalışma planı Y.2

Kontrol grubu süreçte gelen çalışma yöntemi,

8. Hafta kontrol grubu süreçte gelen çalışma yöntemine yönelik yapılan çalışmalar

- Eser metronom ile çalışılır.
- Eserde nüanslara yönelik yorumlama çalışılır.

Son test

Deneyisel çalışmada, deney-kontrol grubu toplan sekiz öğrenci ile çalışılan tasarlama, oluşturma ve yorumlama süreçlerinin ardından deney ve kontrol gruplarına son-test uygulanmış ve kayıt altına alınmıştır. Alınan kayıtlar “Bireysel çalgı eğitimi I-II-III-IV (keman) dersi performans ölçme aracı” ile üç farklı keman eğitimcisi tarafından değerlendirilmiştir.

Tablo 7.

Deney Grubu Uygulanan Metodoloji ve Kontrol Grubu Uygulanan Süre Gelen Çalışma Yöntemi

Deneysel Süreç		
Deney Grubu	Ön-Test	Kontrol Grubu
1. Hafta deney grubu tasarlama 1 sol el durum ve sağ el yay simetri çalışması		1. Hafta kontrol grubu deşifre yapar. Sol el ve sağ el işleyişe yönelik çalışır.
2. Hafta deney grubu tasarlama 2 sol el durum ve sağ el yay simetri çalışması		2. Hafta kontrol grubu deşifre yapar. Sol el ve sağ el işleyişe yönelik çalışır.
3. Hafta deney grubu tasarlama 3 sol el durum ve sağ el yay simetri çalışması		3. Hafta kontrol grubu eser üzerinde teknik zorluğa yönelik çalışılması
4. Hafta deney grubu tasarlama 4 sol el durum ve sağ el yay simetri çalışması		4. Hafta kontrol grubu eser üzerinde teknik zorluğa yönelik çalışılması
5. Hafta deney grubu oluşturma 5. Parçasal çalışmaları birleştirme vibrato-nüans ve biçim		5. Hafta kontrol grubu müzikal ifade ve nüans çalışır.
6. Hafta deney grubu oluşturma 6. Parçasal çalışmaları birleştirme vibrato-nüans ve biçim		6. Hafta kontrol grubu müzikal ifade ve nüans çalışır.
Ara-Test		
7. Hafta deney grubu yorumlama 7. Dönem özelliklerine uygun yorumsal kompozisyon oluşturma. Eserin armonik ve form analizi		7. Hafta kontrol grubu müzikal ifade ve nüans çalışır. Eserin armonik ve form analizi
8. Hafta deney grubu yorumlama 8. Dönem Özelliklerine uygun yorumsal kompozisyon oluşturma. Eserin armonik ve form analizi		8. Hafta kontrol grubu müzikal ifade ve nüans çalışır. Eserin armonik ve form analizi
Son-Test		

Tablo 7 deney grubu hazırlanan ve uygulanan metodolojide tasarlama sürecine yönelik dört hafta süre ile sol el ve sağ el durum ve teknik işleyiş çalışmaları, iki hafta süre ile müzikal boyut çalışmaları ve iki hafta süre ile yorumsal kompozisyon oluşturma çalışmaları uygulanmıştır. Kontrol grubu süre gelen çalışma yöntemi ise dört hafta süre ile eser içerisinde karşılaşılan teknik zorluklara yönelik teknik işleyiş çalışmaları ve dört hafta süre ile müzikal boyut çalışmaları uygulanmıştır.

3.7. Verilerin Analizi

Araştırmanın 1. alt problemine yönelik betimsel deseninde, görüşme formundan elde edilen nitel veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Ayrıca araştırmanın deneysel deseninde ön-test ara-test ve son-test verilerinin, bireysel çalgı eğitimi I-II-III-IV (keman) dersi performans ölçme aracı verileri arasında istatistiksel anlamlı fark olup olmadığının tespitine yönelik toplanan veriler SPSS 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık için ise, .05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Üç farklı puanlayıcının yaptıkları puanlamaların her boyut ve tüm ölçüm zamanlarında tutarlı olup olmadığının incelenmesinde, ayrıca deney ve kontrol gruplarının ön-test, ara-test

ve son-test puanlarının gruplar arası karşılaştırılmasında nonparametrik testlerden olan Mann-Whitney U istatistiksel analiz modellerinden yararlanılmıştır. Ayrıca ölçek değerlendirmelerinde puanlayıcılar arası tutarlılığa yönelik veriler ANOVA istatistiksel analiz yöntemiyle elde edilmiştir.

Mann-Whitney U Testi t-testinin parametrik olmayan bir dengi-alternatifidir ve iki bağımsız örneklem ölçümlerinin dağılımlarının birbirinden manidar bir farklılık gösterip göstermediğini karşılaştırma imkanı verir. Bu test genellikle t-testinin örneklem varyanslarının homojen sayılıtısının ihlal edilmesi durumunda uygulanır (Balcı, 2016, s.263).

Varyans analizi veya ANOVA (analysis of variance) istatistiksel bilim dalında, grup ortalamaları ve grup içi-gruplar arası varyasyon gibi bunlara bağlı olan işlemleri analiz etmek için kullanılan bir istatistiksel F-testi'dir. İki'den fazla kantitatif anakütle ortalamasının birbirine eşit olup olmadığını test etmek için "F" testi yapılır. "F-testi"nin diğer önemli varsayım ise anakütle varyanslarının eşitliği yani homojenlik varsayımıdır. F dağılımı, alınan örnek hacimlerinin eşit olması durumunda, homojenlik varsayımının bozulmasına karşı dayanıklıdır (Kartal, 2014, s. 68).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine yönelik elde edilen bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Keman Çalmada Eser Seslendirmeye Yönelik Öğrenci Görüşleri Nelerdir? Alt Problem Cümlesine Yönelik Bulgular ve Yorumlar.

Görüşmelerden elde edilen veriler analiz edilerek sık kullanılan ifadeler belirlenmiş ve her bir katılımcının konu hakkındaki görüşlerinin görülebileceği biçimde tablolastırılarak kullanılma sıklığı belirtilmiştir. Araştırmacı tarafından, keman çalmada eser seslendirmeye yönelik öğrencilerin çalışma durumlarının belirlenmesi amacıyla aşağıda belirtilen sorular Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 8 öğrenci, Dokuz Eylül Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 22 öğrenci toplam 30 öğrenciye uygulanmıştır.

4.1.1. Görüşmeye katılan öğrencilerin toplam keman çalma yılı ve günlük keman çalışma sürelerine yönelik durum.

Tablo 8.

Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Günlük Keman Çalışma Süreleri İle Toplam Keman Çalma Yılı

Saat	Keman Çalma Yılı	N=30
4	9	7
1	5-6	8
3	7	15

Tablo 8’de görüşmeye katılan öğrencilerin keman çalma yılı arttıkça günlük keman çalışma sürelerinin de arttığı saptanmıştır.

4.1.2. Görüşmeye katılan öğrencilerin günlük keman çalışma sürelerini programlama durumları.

Tablo 9.

Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Günlük Keman Çalışma Programı

Günlük Keman Çalışma Programı	Görüşmeye Katılan Öğrenci N=30
Sadece etüt ve eser çalışırım	3
Sadece eser çalışırım	8
Düzenli olarak egzersiz-etüt ve eser çalışırım	19

Tablo 9 Görüşmeye katılan katılımcıların günlük keman çalışma sürelerinde 19 öğrenci düzenli olarak egzersiz, etüt ve eser çalışmalarını yaptığını belirtirken 8 öğrenci sadece eser çalıştığını belirtmişlerdir. Görüşmeye katılan 3 öğrenci keman çalışma programında sadece etüt ve eser çalıştığını belirtmiştir. Görüşme formundan elde edilen bulgular doğrultusunda günlük keman çalışma programında keman eğitimi alan 30 öğrenciden 19'unun düzenli olarak günlük egzersiz, etüt ve eser çalışma programını uyguladığı 11 öğrencinin ise egzersiz hariç etüt ve eser çalıştığını saptanmıştır.

4.1.3. Görüşmeye katılan öğrencilerin eser seslendirmede çalışma yöntemi durumları.

Tablo 10.

Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Eser Çalışma Yöntemleri

Eser Seslendirmeye Yönelik Çalışma Yöntemi	Görüşmeye Katılan Öğrenci N=30
Eserdeki teknik işleyişe göre gam ve etüt çalışmaları yaparak esere çalışırım	6
Eserde zor pasajların solfejini yaparak metronom ile yavaş çalışırım	7
Eseri bütünsel deşifre yaparım farklı yorumculardan dinleyip çalışırım	17

Tablo 10 Görüşmeye katılan 17 öğrenci çalışacağı eserin bütününe deşifre yaparak ve farklı yorumculardan dinleyerek çalıştığını belirtirken, 7 öğrenci zor olan pasajların solfejini yaparak ve metronom ile yavaş çalıştığını belirtmiştir. Görüşmeye katılan 6

öğrenci eserin teknik işleyişine yönelik etüt ve egzersiz çalışarak esere başladığını belirtmiştir.

4.1.4. Eser seslendirme amacıyla yapılan çalışmalarda sağ el ve sol el duate işleyişine yönelik çalışma durumu.

Tablo 11.

Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Duate'ye Dikkat Ederek Çalışma Durumu

Sağ el-Sol el Duate İşleyişine Yönelik Durum	Görüşmeye Katılan Öğrenci N=30
Dikkat etmeden çalışırım	6
Dikkat ederek çalışırım	11
Zorlandığım zamanlarda hocama danışıp değişiklik yaparım	13

Tablo 11. Görüşmeye katılan 11 öğrenci duate'ye dikkat ederek çalıştığını belirtirken, 13 öğrenci zorlandığı zamanlarda keman eğitimcisine danışarak değişiklik yaptığını belirtmiştir. 6 öğrenci ise zorlandığı zamanlarda duate sistematğine dikkat etmeden çalıştığını belirtmiştir. Duate sistematği, eserin teknik seviyesi ve müzikal yönü açısından bir çalışma durumu içerir. Bu durum iki elin birbiriyle koordinasyonunu içeren bir çalma becerisi olduğundan, karşılaşılan zorluklarda sol el ve sağ el ayrı ayrı çalışma ve ardından iki işleyişi birleştirmenin çalışma yöntemi olarak uygulandığı saptanmıştır.

4.1.5. Eser seslendirme çalışmalarında, karşılaştıkları teknik zorlukları gidermeye yönelik çalışma durumları.

Tablo 12.

Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Karşılaştıkları Teknik Zorlukları Gidermeye Yönelik Çalışma Durumları

Teknik Zorluklara Yönelik Yapılan Çalışmalar	Görüşmeye Katılan Öğrenci N=30
Teknik zorluğa yönelik etüt veya egzersiz kaynaklarından çalışırım	7
Teknik zorluğa yönelik çalışmalarda kolaydan zora doğru etütsel çalışmalar yaparım	9
Metronom ile yavaş çalışırım	14

Tablo 12. Görüşmeye katılan 14 öğrenci eseri metronom ile yavaşlatarak çalıştığını belirtirken, 7 öğrenci eserdeki teknik zorluğa yönelik kaynak kitaplardan etüt veya egzersiz çalıştığını belirtmiştir. Görüşmeye katılan 9 öğrenci eser üzerindeki teknik zorluğa yönelik sol el ve sağ el etütsel çeşitlemeler yaparak (sol el ritmik, sağ el bağ değişiklikleri) kolaydan zora doğru teknik zorluğu aşmaya yönelik çalıştığını belirtmişlerdir.

4.1.6. Eser seslendirmede yorumsal ifadelere yönelik çalışma durumu.

Tablo 13.

Görüşmeye Katılan Öğrencilerin Yorumsal İfadelere Çalışma Durumu

Yorumsal İfade Çalışma Durumu	Görüşmeye Katılan Öğrenci N=30
Teknik çalışmalardan sonra diğer yorumcuları dinleyip yorumsal ifade çalışırım.	5
Yorumsal ifadelere yönelik ayrıca bir çalışma yaparım	7
Eserin form analizini yaparak nüanslarını ve döneminin özelliğini düşünerek yorumlamaya çalışırım	8
Yorumsal bir kompozisyon oluşturabilmek için hocamın tavsiyelerini alırım.	10

Tablo 13. Görüşmeye katılan 7 öğrenci yorumsal ifadelere yönelik ayrıca bir çalışma yapmadığını belirtirken, 5 öğrenci teknik çalışmalardan sonra çeşitli yorumculardan dinleyerek çalıştığını belirtmiştir. Görüşmeye katılan 10 öğrenci yorumsal ifadeler için keman eğitimcisinin tavsiyelerine uyduğunu belirtirken, 8 öğrenci eserin form ve dönem özelliklerine uygun yorumsal bir kompozisyon oluşturmak için ayrıca çalıştığını belirtmiştir.

4.1.7. Eser seslendirmede yorumsal ifadelere yönelik karşılaşılan güçlükler ve bu güçlükleri aşmaya yönelik yapılan çalışmalar bakımından durum.

Tablo 14.

Yorumsal İfadelerde Karşılaşılan Güçlükler ve Bu Güçlükleri Aşmaya Yönelik Yapılan Çalışmalara Yönelik Durum

Güçlükler ve Yapılan Çalışmalar	Görüşmeye Katılan Öğrenci N=30
Genel olarak teknik zorluk yaşıyorum bu durum yorumsal ifadelere olumsuz etki yapıyor, müzikal ifadelere tonalite sorunu yaşıyorum.	7
Sağ el yay işleyişine yönelik istediğim müzikal ifadeyi yayıma aktaramıyorum. Yay işleyişine yönelik çalışma yapıyorum.	11
Sol el işleyişe yönelik entonasyon ve müzikal ifadelere zorluk yaşıyorum. Sol el işleyişe yönelik çalışma yapıyorum.	12

Tablo 14. Görüşmeye katılan 11 öğrenci yorumsal ifadelere yönelik sağ el yay işleyişi bakımından sorun yaşadığını ve yay işleyişine yönelik çalışmalar yaptığını belirtirken, 12 öğrenci sol el işleyişe yönelik müzikal ve entonasyona yönelik problemler yaşadığını belirtmişlerdir. Görüşmeye katılan 7 öğrenci genel olarak teknik zorluk yaşadığını ve yorumsal ifadeleri uygulamaya çalıştığında tonalite sorunu yaşadığını belirtmişlerdir.

4.2. Eser Seslendirmeye Yönelik Tasarlama-Oluşturma ve Yorumlama Süreçlerini İçeren Etkili Bir Metodoloji Nasıl Olmalıdır? Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Bu metodoloji tasarlama-oluşturma ve yorumlama süreçlerini kapsamaktadır. Her sürece ilişkin ayrıntılı çalışma yöntemi sunulmuştur.

4.2.1. Tasarlama süreci. Eserin sağ el ve sol el işleyişine yönelik duate sistematığının çalıştırılmasını içeren tasarlama sürecinin deney grubuna 4 ders saatinde uygulanması planlanmıştır. Bu süreçte, eser üzerine yazılan duate haritası, konumlar üzerindeki sol el durumları ile sağ el yay kullanımına yönelik yay simetrisi işleyişinin parçasal çalışılması uzman görüşü olarak planlanmıştır.

Tasarlama sürecine yönelik,

1.Hafta deney grubu için eserin T1.1 T.1.2 T1.3 T1.4 T1.5 tasarlama süreçlerine yönelik yapılan çalışmalar

Tasarlama süreci 1. grup 1. parça

Şekil 5. T.1.1. J. S. Bach D minör II. partita keman sonatı tasarlama çalışması

Şekil 6. T.1.1. Sol el durum çalışması

Şekil 6'da eser üzerinde sol el işleyişe yönelik, sol teli 2. Parmak re sesi entonasyon ve parmak durumuna yönelik çalışılır. Legato yay tekniği ile sol el 1. Parmağın III. pozisyon sol sesinde tutulmasına yönelik çalışılır.

Şekil 7. T.1.1. Sol el durum ve pozisyon çalışması

Şekil 7'de sol el 1. parmağın pozisyon içerisinde ileri kaydırılmasına yönelik çalışılır. 2. ve 3. parmakların, farklı pozisyonlarda, aynı parmak hareketine yönelik egzersiz yapılır.

Şekil 8. T.1.1. Sol el durum ve pozisyon ve yay işleyişi simetrik çalışma

Şekil 8’de sol el farklı pozisyonlarda parmak durumlarının işleyişi çalışılır. Legato ve detaşe yay tekniği için simetrik alanı belirlenir.

Tasarlama süreci 1. grup 2. parça

Şekil 9. T.1.2. Tasarlama süreci çalışması

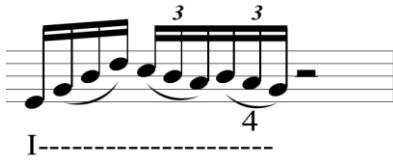
Şekil 10. T.1.2. Sol el pozisyon geçişi çalışması

Şekil 10’da sol el parmak değiştirmeye yönelik egzersiz çalışılır. Sağ el legato yay tekniği simetrik alanı belirlenir.

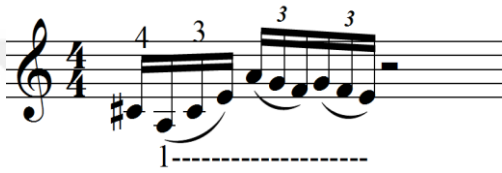
Şekil 11. T.1.2. Sol el durum ve pozisyon çalışması

Şekil 11’de sol el parmak durumuna yönelik aynı seste parmak değiştirme ve sol el parmakların si bemol sesinden geriye doğru bütünü tel üzerinde konumlandırmaya yönelik çalışılır.

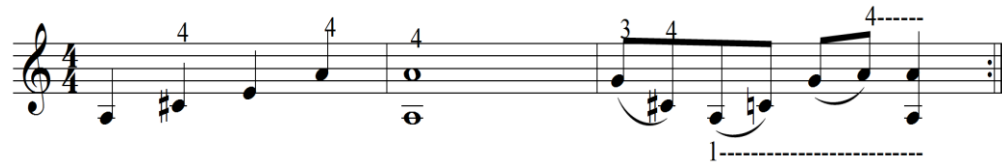
Şekil 12. T.1.2.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 12’de sol el 1. ve 3. parmakların konum üzerinde tutularak çalınmasına yönelik çalışılır. Sağ el yay işleyişi legato yay tekniğinin yay üzerindeki simetrisi belirlenir.

Şekil 13. T.1.2.2. Tasarlama süreci çalışması

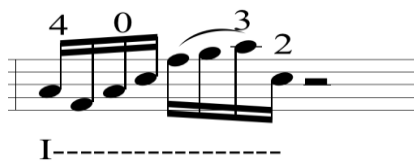
Şekil 13’de sol el parmak işleyişine yönelik inici durum 4. parmak, çıkıcı durum 3. parmak durumu çalışılır. Sağ el yay işleyişi legato yay tekniğinin yay üzerindeki simetrisi belirlenir.

Şekil 14. T.1.2.2. Sol el durum çalışması

Şekil 14’de sol el 1. ve 4. parmak oktav durumu ve 3. ve 4. parmak aynı anda hazır bulundurulurken çalmaya yönelik çalışılır.

Tasarlama süreci 1. grup 3. Parça

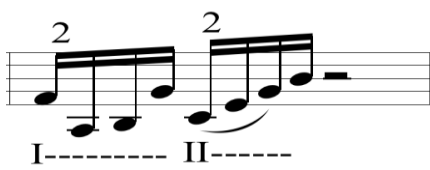
Şekil 15. T.1.3. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 15’de sol el 4.parmak ve 2.parmak durumlarında entonasyona yönelik çalışılır. Sol el 3. ve 2. parmak aynı anda hazır bulundurulmasına yönelik çalışılır. Sağ el yayın ortasında portato ve legato tekniği simetrik alanı belirlenir.

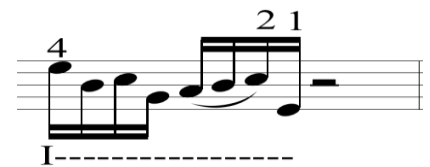
Şekil 16. T.1.3.1 Tasarlama süreci çalışması

Şekil 16’da sol el 4’lü aralık ve 6’lı aralık aynı anda çalmaya yönelik çalışılır. Sol el 3. ve 2. parmak 4’lü aralık ile yayın tel değiştirme hareketinde portato yay tekniği ve legato yay tekniği simetrik alanı belirlenir.

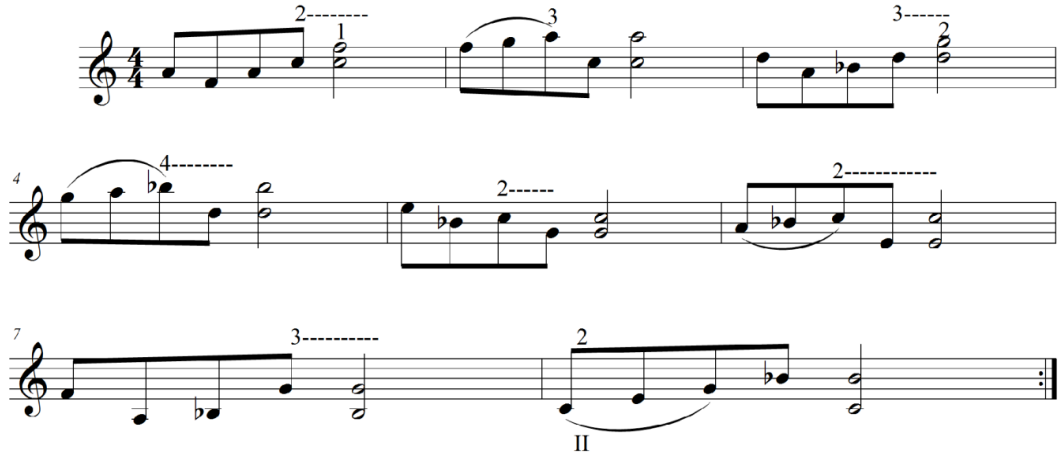
Şekil 17. T.1.3.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 17’de sol el 6’lı ve 5’li aralık parmak tutarak çalmaya yönelik çalışılır. Sol el I. Pozisyondan II. Pozisyona geçiş, sağ el portato ve legato yay tekniği ile birlikte simetrik alanı belirlenerek çalışılır.

Şekil 18. T.1.3.3 Tasarlama süreci çalışması

Şekil 18. Sol el 4’lü ve 6’lı aralıklar parmak tutma-önceden hazırlama ve sağ el portato-legato yay tekniği simetrik alanı belirlenerek çalışılır.

Şekil 19. T.1.3. Sol el durum çalışması

Şekil 19. Sol el 2. ve 1. parmak, 3. ve 2. parmak, 4. ve 3. parmak, 4'lü ve 6'lı aralıklar parmak tutarak çalışılır.

Tasarlama süreci 1. grup 4. Parça

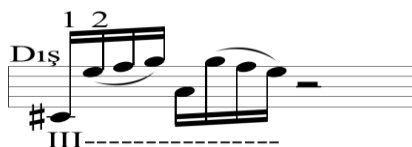
Şekil 20. T1.4.Tasarlama Süreci çalışması

Şekil 20'de sol el III. pozisyon ve I. pozisyon geçişe yönelik sol el hareketi çalışılır. Sağ el legato ve portato yay tekniği simetrik alanı belirlenerek çalışılır.

Şekil 21. T.1.4.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 21. Sol el III. pozisyon konumunda 4. parmak için flöje ses hareketi çalışılır. III. pozisyondan IV. pozisyona serçe parmak düzleştirilerek parmak basma hareketi çalışılır. Sağ el legato ve portato yay tekniği simetrik alan belirlenerek çalışılır.

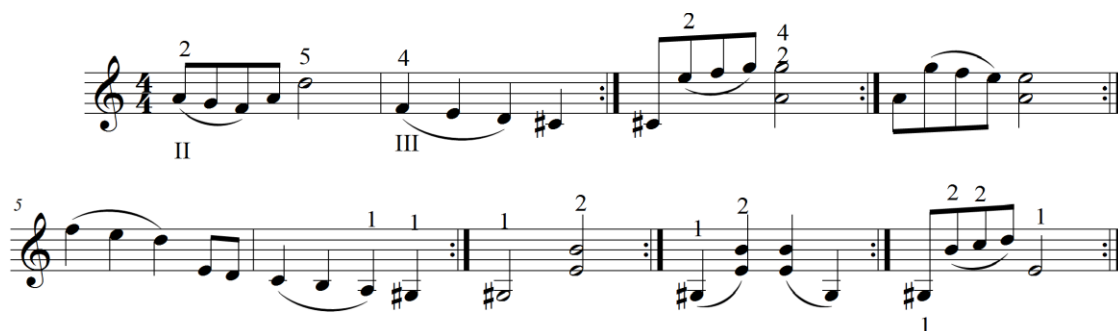
Şekil 22. T.1.4.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 22. sol el 2. parmak durumuna yönelik kent basma ve 1. parmak tutma hareketi çalışılır. Sağ el yay işleyişi aksanlı portato işleyişin legato yay tekniği ile birlikte seslendirilmesine yönelik simetrik alan belirlenerek çalışılır.

Şekil 23. T.1.4.3. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 23. Sol el yarım cıl pozisyonundan I. Pozisyona 2. Parmak ile pozisyon geçiş hareketi çalışılır. Sağ el yay işleyişi portato işleyişin seslendirilmesine yönelik simetrik alan belirlenir.

Şekil 24. T.1.4. Sol el durum çalışması

Şekil 24. III. pozisyonda 4. parmak için floje ses hareketi çalışılır. Sol teli III. pozisyon sol el parmak tutmaya yönelik çalışılır. Yardımcıl pozisyon parmak tutma ve 2. parmak kaydırılarak pozisyon değiştirme çalışılır.

Tasarlama süreci 1. grup 5. parça

Şekil 25. T.1.5. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 25. Sol el I. Pozisyondan II. Pozisyona geçiş parmak hareketi çalışılır. Sağ el yay işleyişi 1. ve 2. vuruş ilk ve son notalar arası legato-portato farkın duyurulmasına yönelik simetri belirlenir.

Şekil 26. T.1.5.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 26. Sol el işleyiş I. Pozisyondan III. Pozisyona geçiş parmak hareketi çalışılır. Sağ el legato ve portato yay tekniği işleyişi çalışılır.

Şekil 27. T.1.5.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 27. Sol el II. Pozisyon konumunda parmak durumuna yönelik çalışılır. Sağ el yay işleyişi 1. ve 2. vuruş ilk ve son notalar arası legato-portato farkın duyurulmasına yönelik simetrik alan belirlenir.

Şekil 28. T1.5. Sol el durum çalışması

Şekil 28. Sol el II. pozisyon 1. ve 4. parmakları tutma ve I. pozisyon 1. parmak kent basarak pozisyon değiştirme çalışılır.

Tasarlama sürecine yönelik

2. Hafta deney grubu için eserin T1.6 T.1.7 T1.8 T1.9T1.10 tasarlama süreçlerine yönelik yapılan çalışmalar

Tasarlama süreci 1. grup 6. Parça

Şekil 29. T.1.6. Tasarlama süreci çalışması

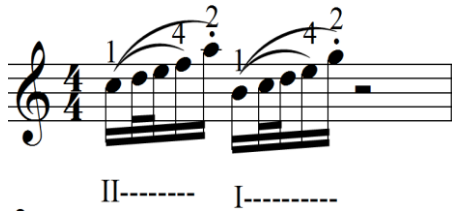
Şekil 30. T.1.6.1. Tasarlama süreci çalışması

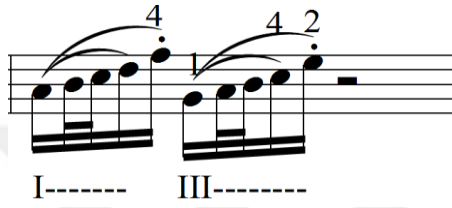
Şekil 31. T.1.6.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 29, 30 ve 31’de sol el I. II. ve III. pozisyon değiştirmeye yönelik parmak durumları çalışılır. Pozisyon geçişlerinde, geçiş sesini duyurmadan legato yapı ile birlikte çalınmasına yönelik çalışılır.

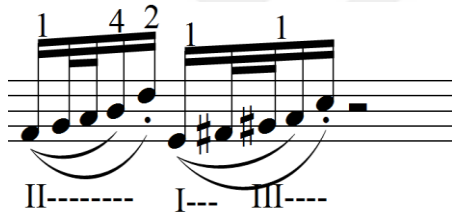
Tasarlama süreci 1. grup 7. parça

Şekil 32. T.1.7. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 33. T.1.7.1. Tasarlama süreci çalışması

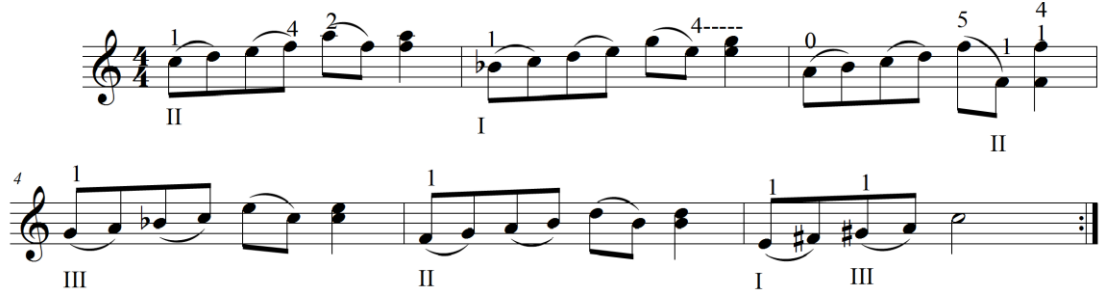

Şekil 34. T.1.7.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 35. T.1.7.-T.1.7.1.-T.1.7.2. Sol el durum çalışması

Şekil 35. Sol el pozisyon işleyişine yönelik I. II. ve III. Pozisyonların parmak durumlarını belirlemeye yönelik egzersiz çalışılır. 4. ve 2. parmaklar aynı anda tuşe üzerinde konumlandırılmasına yönelik çalışılır.

Şekil 36. T.1.7.-T.1.7.1-T.1.7.2. Sol el durum çalışması

Şekil 36. Sol el 4. ve 2. Parmaklar 3'lü aralıklar parmak tutarak birlikte basmaya yönelik egzersiz çalışılır.

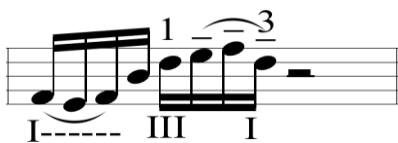
Şekil 37. T.1.7.-T.1.7.1.-T.1.7.2. Sağ el yay simetrisi ve sol el durum çalışması

Şekil 37. Sağ el legato yay tekniği işleyişine yönelik egzersiz yapılır. Legato yay işleyişi sırasında son notalardaki nokta ifadesine yönelik simetrik alan belirlenir.

Tasarlama süreci 1. grup 8. parça

Şekil 38. T.1.8. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 39. T.1.8.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 38-39'da sol el pozisyon geçişine yönelik parmak durumları çalışılır. Sağ el legato ve portato yay tekniğine yönelik simetrik alan belirlenir.

Tasarlama süreci 1. grup 9. parça

Şekil 40. T.1.9. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 41. T.1.9.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 42. T1.9.1. Sol el durum çalışması

Şekil 42. Sol el I. ve III. Pozisyon geçiş ve parmak tutmaya yönelik çalışma yapılır. Sağ el legato yay tekniği simetrik alanı belirlenir.

Tasarlama süreci 1. grup 10. parça

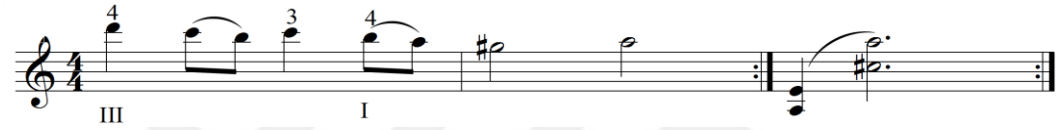
Şekil 43. T.1.10. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 44. T.1.10.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 45. T.1.10.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 46. T.1.10.-T.1.10.2. Sol el durum çalışması

Şekil 46. Sol el III. ve I. pozisyon geçişine yönelik parmak durumları çalışılır. Sol el akor basma ve sağ el akor tınlatmaya yönelik yay egzersizi yapılır. Sağ el legato yay tekniğine yönelik simetrik alan belirlenir.

Tasarlama sürecine yönelik,

3. Hafta deney grubunda eserin T.2.1. T.2.2. T.2.3. T2.4. tasarlama süreçlerine yönelik yapılan çalışmalar

Tasarlama süreci 2. grup 1. parça

Şekil 47. T.2.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 48. T.2.1. Sol el durum çalışması

Şekil 48. Sol el III. pozisyon 2. Parmak entonasyon çalışması yapılır. III. ve I. pozisyon parmak durumu egzersiz yapılır. Sağ el yay işleyişine yönelik detaşe ve legato yay tekniği simetrik alanı belirlenir.

Tasarlama süreci 2. grup 2. parça

Şekil 49. T.2.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 49. Sol el II. ve I. pozisyon parmak durumu işleyişine yönelik egzersiz yapılır. Sağ el detaşe ve legato çalmaya yönelik simetri belirlenir.

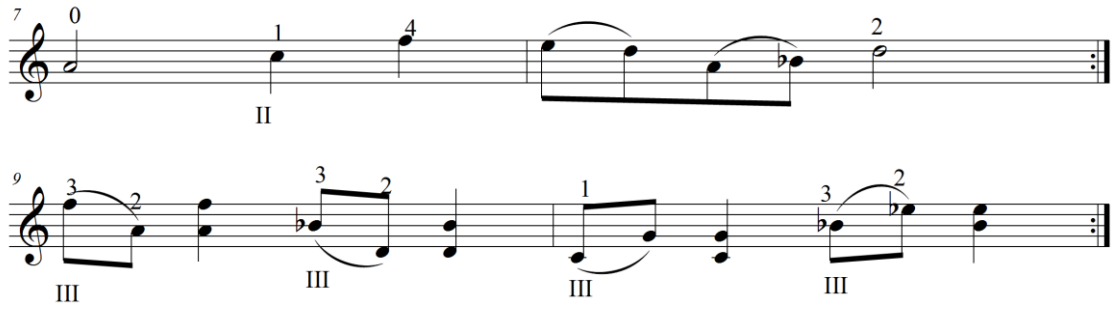
Şekil 50. T.2.2.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 50. Sol el 1. ve 3. Parmaklar 3'lü aralık tutarak çalmaya yönelik egzersiz yapılır. Sağ el detaşe ve legato yay tekniği çalmaya yönelik simetri belirlenir.

Şekil 51. T.2.2.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 51. Sol el 3. ve 2. parmak 6'lı aralık birlikte basma, 1. parmak kent basma ve parmak durumlarına yönelik çalışılır. Sağ el legato ve detaşe yay işleyişine yönelik simetri belirlenir. 1. parmak do sesi sol sesiyle birlikte kent basılarak çalışılır. Sağ el yay basıncı yaya hız vererek ve yayın kendi ağırlığı kullanılarak egzersiz yapılır.

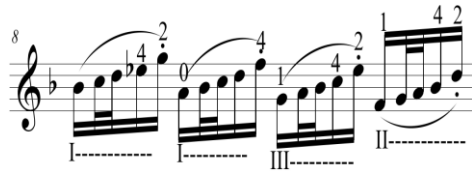
Şekil 52. T.2.2.2.-T.2.2.1.-T.2.2.2. Sol el durum çalışması

Tasarlama süreci 2. grup 3. parça

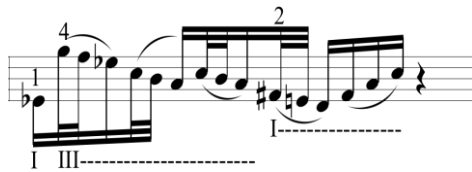
Şekil 53. T.2.3. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 53. Sol el 1. ve 2. parmak birlikte basma ve parmak tutmaya yönelik egzersiz yapılır. Sağ el legato yay tekniği ve nokta ifadesine yönelik simetri çalışması yapılır. Sol kol konumu mi teli pozisyonundayken sağ kol konumunun la telinde konumlandırılarak başlanmasına yönelik çalışılır.

Şekil 54. T.2.3.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 54. Sol el I. III. II. pozisyonlarda parmak durumlarını belirlemeye yönelik egzersiz yapılır. 4. ve 2. parmakları birlikte basma ve tutmaya yönelik çalışma yapılır. Sağ el legato yay tekniği ve nokta ifadesini uygulamaya yönelik simetri belirlenir.

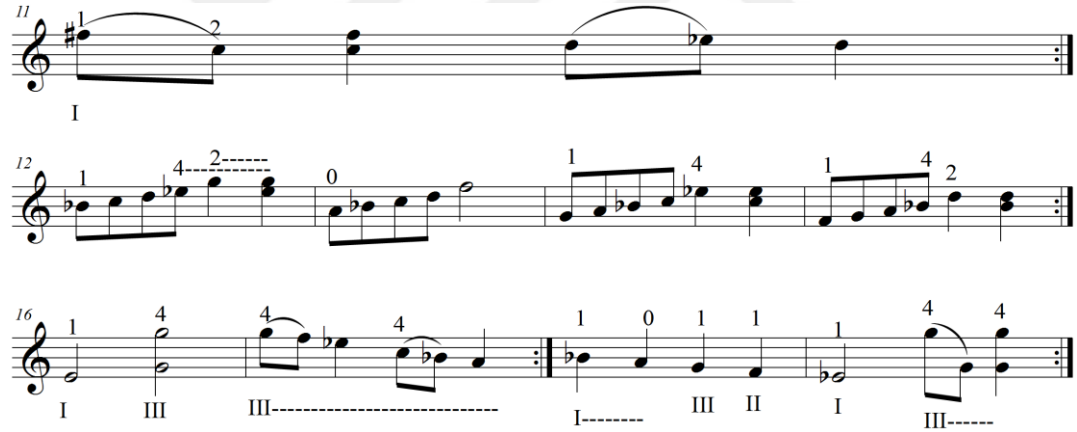
Şekil 55. T.2.3.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 55. Sol el I. pozisyonundan III. pozisyona 1. ve 4. parmakları birlikte kullanarak geçmeye yönelik egzersiz yapılır. Sağ el legato yay tekniğine yönelik simetri belirlenir.

Şekil 56. T.2.3.3. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 56. Sol el I. ve III. pozisyon parmak durumunu belirlemeye yönelik çalışma yapılır. Sağ el legato yay tekniğine yönelik simetri çalışması yapılır.

Şekil 57. T.2.3.-T.2.3.1.-T.2.3.2.-T.2.3.3. Sol el durum çalışması

Tasarlama süreci 2. grup 4. parça

Şekil 58. T.2.4. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 58. Sol el I. ve III. pozisyon geçişine yönelik parmak durumları egzersiz yapılır. 4. ve 3. parmak 6'lı aralık parmak tutma çalışması yapılır. Sağ el legato, detaşe ve nokta ifadesini uygulamaya yönelik yay simetrisi belirlenir.

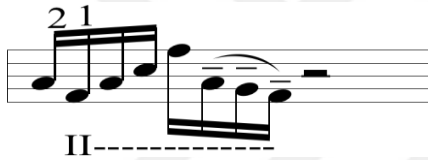

Şekil 59. T.2.4. Sol el durum çalışması

Tasarlama sürecine yönelik,

4. Hafta deney grubunda eserin T.2.5 T.2.6 T.2.7 T2.8. tasarlama süreçlerine yönelik yapılan çalışmalar

Tasarlama süreci 2. grup 5. Parça

Şekil 60. T.2.5. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 60. Sol el III. pozisyonundan II. pozisyona geçiş, 4. ve 3. parmak 6'lı aralık birlikte basmaya yönelik parmak durumları egzersiz yapılır. Sağ el detaşe legato ve portato yay tekniğine yönelik simetrik konum belirlenir.

Şekil 61. T.2.5.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 61. Sol el 2. parmak kent basma ile 3. ve 4. parmak 4.lü aralık birlikte basmaya yönelik parmak durumları egzersiz yapılır. Sağ el detaşe ve legato yay tekniğine yönelik simetri belirlenir.

Şekil 62. T.2.5.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 62. Sol el II. ve I. pozisyon parmak durumuna yönelik çalışılır. Sağ el detaşe ve legato yay tekniğine yönelik simetri belirlenir.

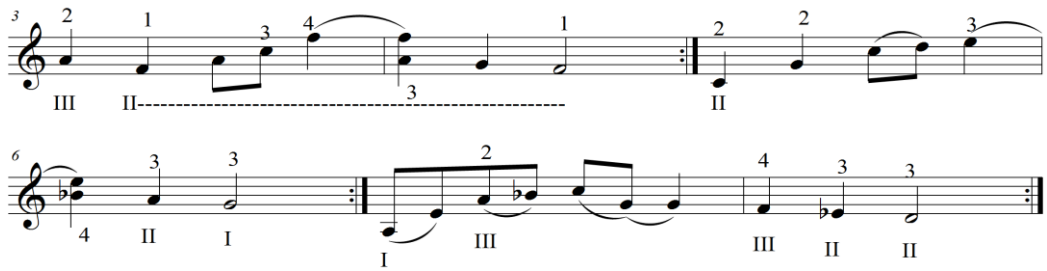
Şekil 63. T.2.5.3. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 63. Sol el I. pozisyonundan III. pozisyona geçişe yönelik parmak durumları çalışılır. Sağ el detaşe ve legato yay tekniğine yönelik simetri belirlenir.

Şekil 64. T.2.5.4. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 64. Sol el II. pozisyon 1. parmak kent basma ve tutmaya yönelik 1., 2., 3. ve 4. parmak durumlarını belirlemek amacıyla egzersiz yapılır. Sağ el detaşe ve portato yay tekniklerine yönelik simetri belirlenir.

Şekil 65. T.2.5. Sol el durum çalışması

Tasarlama süreci 2. grup 6. parça

Şekil 66. T.2.6. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 66. Sol el III. pozisyonundan I. pozisyona 3. parmak ile geçiş çalışılır. I. pozisyonundan II. pozisyona 2. parmak ile geçiş çalışılır. II. pozisyonundan floje ses ve III. pozisyon parmak durumları egzersiz yapılır. Sağ el legato detaşe ve nokta ifadesine yönelik simetri belirlenir.

Tasarlama süreci 2. grup 7. Parça

Şekil 67. T.2.7. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 67. Sol el 3. ve 2. parmak 5'li aralık birlikte basmaya yönelik egzersiz yapılır. Sağ el detaşe ve legato yay tekniği simetrisi belirlenir.

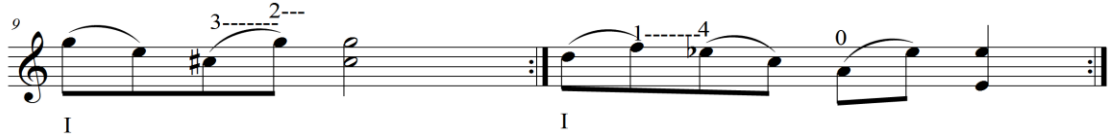
Şekil 68. T.2.7.1. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 68. Sol el 3. ve 1. parmak 3'lü aralık birlikte basmaya yönelik çalışılır. Sağ el legato, detaşe, portato ve nokta ifadesine yönelik simetri belirlenir.

Şekil 69. T.2.7.2. Tasarlama süreci çalışması

Şekil 69. Sol el 3. ve 2. parmak 5'li aralık birlikte basmaya yönelik çalışılır. Sağ el legato, detaşe ve portato yay tekniği simetrik alanı belirlenir.

Şekil 70. T.2.7. Sol el durum çalışması

Tasarlama süreci 2. grup 8. Parça

Şekil 71. T.2.8. Tasarlama süreci çalışması

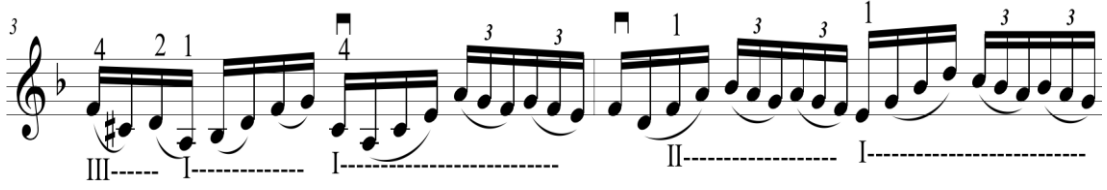
Şekil 71’de sol el 4. ve 2. parmak birlikte basmaya yönelik çalışılır. I. pozisyon parmak durumunu belirlemeye yönelik çalışılır. Sağ el legato yay tekniğine yönelik simetri belirlenir.

Şekil 72. T.2.8.1. Tasarlama süreci çalışması

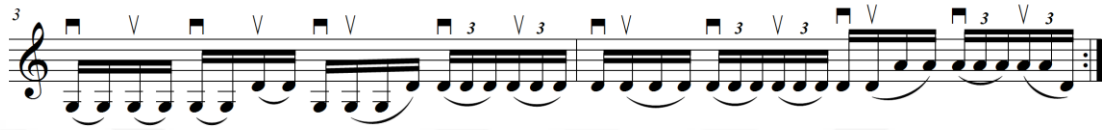
Şekil 72. Sol el III. ve I. pozisyon parmak durumu ve pozisyon geçişine yönelik çalışılır. Sağ el legato yay tekniğini eser üzerinde uygulamaya yönelik simetri belirlenir.

4.2.2. Oluşturma süreci. Oluşturma sürecinde eser içerisindeki sağ el yay işleyişi ve sol el pozisyonlarına yönelik belirlenen teknik zorlukların, parçasal olarak iki hafta süre ile çalıştırılması planlanmaktadır. Bu süreçte kontrol grubundan eseri uygulana gelen çalışma yöntemleriyle çalışması istenecektir. Tasarlama ve oluşturma süreçlerinden sonra eserin deney ve kontrol gruplarından tekrar kayıt alınması planlanmıştır. Alınan kayıt ile tasarlama ve oluşturma süreçlerindeki kazanımların

Şekil 75. O.1.2. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 75. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 76. O.1.2. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 76. Sağ el yay işleyişinde iki bağlı ve üç bağlı legato yay tekniği uzunluklarına ve seste biçim ifadelerine yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 1. grup 3. bütün

Şekil 77. O.1.3. Oluşturma süreci çalışması

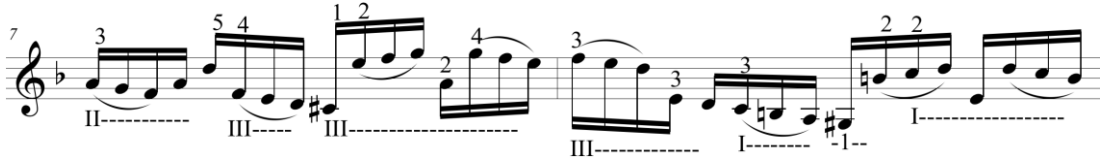
Şekil 77. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 78. O.1.3. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 78. Sağ el detaşe ve üç bağlı legato yay tekniklerinin uzunlukları ile tel değişimlerinde yayın geçiş hareketi ve ses biçimine yönelik çalışma yapılır. Eşit uzunluklarda uygulanmaya çalışılan yay hareketlerinin nüans ifadelerine yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 1. grup 4. bütün

Şekil 79. O.1.4. Oluşturma süreci çalışması

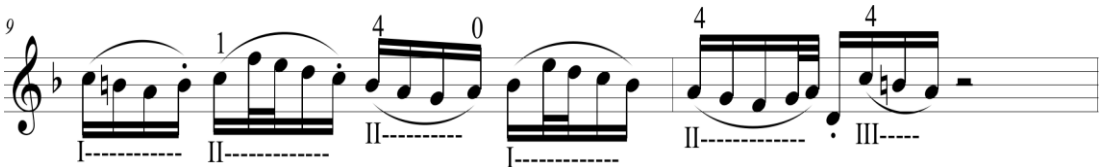
Şekil 79. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 80. O.1.4. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 80. Sağ el üç bağlı ve iki bağırsız yay kullanımının uzunlukları ve nüans ifadelerine yönelik çalışma yapılır. Eşit yay uzunluklarında farklı nüanslar elde etmeye yönelik çalışma yapılır.

Oluşturma süreci 1. grup 5. bütün

Şekil 81. O.1.5. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 81. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 82. O.1.5. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 82. Sağ el legato yay tekniğinde yay uzunluklarını eşitlemeye yönelik çalışılır. Noktalı ifadelerde teknik zorluklara yönelik aynı biçimin uygulanmasına yönelik çalışılır. Uygulanan yay uzunluklarında farklı nüanslar çalışılır.

Oluşturma süreci 1. grup 6. bütün

Şekil 83. O.1.6. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 83. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 84. O.1.6. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 84. Sağ el legato yay işleyişinde pozisyon değişiminde legato yapının aynılığı ve nüans ifadelerine yönelik çalışılır. Yay dönüşlerinde uygulanan basıncın eşitliğine ve nüansların bütünlüğüne yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 1. grup 7. bütün

Şekil 85. O.1.7. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 85. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 86. O.1.7. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 86. Sağ el işleyişte legato yapı içerisindeki nokta ifadelerinin uzunlukları ve nüanslarına yönelik çalışılır. Tam yay legato işleyişte nüans ifadelerine yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 1. grup 8. bütün

Şekil 87. O.1.8. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 87. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 88. O.1.8. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 88. Sağ el yay işleyişinde üç bağlı legato ve portato yay tekniklerinin uzunluklarına ve nüanslarına yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 1. grup 9. bütün

Şekil 89. O.1.9. Oluşturma süreci çalışması

O.1.9. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 90. O.1.9. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 90. Sağ el yay işleyişinde üç bağlı, iki bağlı legato ve bağısız çeyrek notaların uzunlukları ve nüanslarına yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 1. grup 10. bütün

Şekil 91. O.1.10. Oluşturma süreci çalışması.

Şekil 91. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 92. O.1.10. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 92. Sağ el yay işleyişinde ritmik yapıya göre yay uzunlukları ile nüanslar çalışılır.

Deney gurubu oluşturma süresine yönelik,

6. Hafta deney grubu O.2.1 O.2.2 O.2.3 O.2.4 O.2.5 O.2.6 O.2.7 O.2.8 oluşturma süreçlerine yönelik yapılan çalışmalar

Oluşturma süreci 2. grup 1. bütün

Şekil 93. O.2.1. Oluşturma süreci çalışması

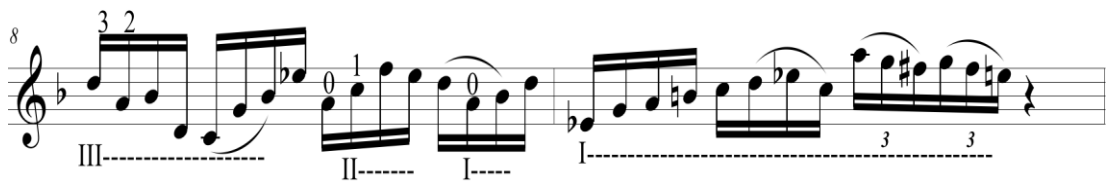
Şekil 93. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 94. O.2.1. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 94. Sağ el legato ve detache yay tekniklerinin uzunluklarının eşitlenmesine yönelik çalışılır. Legato yapı içerisinde yer alan nokta ifadesinde nüans çalışılır. 4. vuruşta yer alan yayın alt yarısında uygulanan detache tekniğinin nüans ve uzunluğuna yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 2. grup 2. bütün

Şekil 95. O.2.2. Oluşturma süreci çalışması

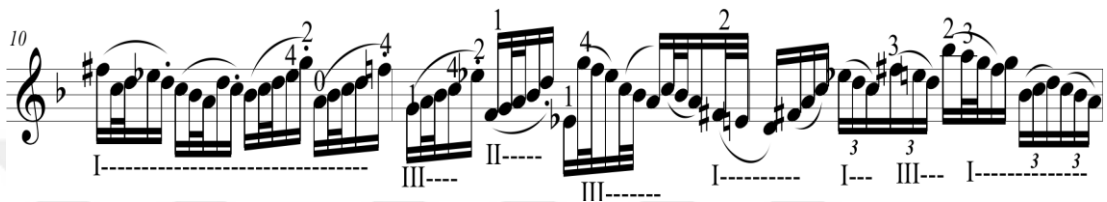
Şekil 95. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 96. O.2.2. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 96. Sağ el yay işleyişinde detaşe ve üç bağlı legato tekniklerinin yay alanı ve uzunluklarına yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 2. grup 3. bütün

Şekil 97. O.2.3. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 97. Sol el işleyişe yönelik deney gurubunda T.2.3.1-T.2.3.2-T.2.3.3-T.2.3.4 tasarlama süreçleri tekrar edilir.

Şekil 98. O.2.3. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 98. Sağ el yay işleyişinde legato yapılar nüans ve uzunluk bakımında çalışılır. Legato yapı içerisindeki nokta ifadesine yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 2. grup 4. bütün

Şekil 99. O.2.4. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 99. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 100. O.2.4. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

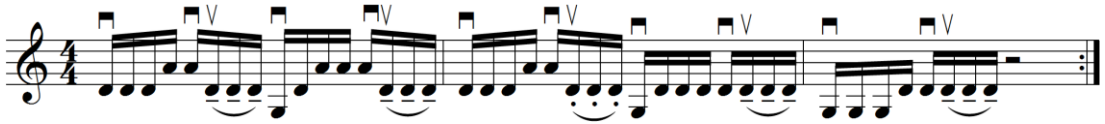
Şekil 100. 2.4 Sağ el Legato ve detaşe yay teknikleri nüans ve uzunluk bakımından yay alanı belirlenerek çalışılır. Legato yay tekniği içerisindeki nokta ifadesi, nüans ve uygulanan yay alanı çalışılır.

Oluşturma süreci 2. grup 5. bütün

Şekil 101. O.2.5. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 101. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 102. O.2.5. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 102. Sağ el yay işleyişi detaşe ve aynı yönde üç bağlı portato tekniğine yönelik çalışılır. Uygulanan yay alanı uzunluk ve nüans bakımından çalışılır.

Oluşturma süreci 2. grup 6. bütün

Şekil 103. O.2.6. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 103. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 104. O.2.6. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 104. Sağ el yay işleyişinde, legato ve detaşe teknikleri yayın uygulama alanı belirlenerek nüans ve yay uzunluklarına yönelik çalışılır.

Oluşturma süreci 2. grup 7. parça

Şekil 105. O.2.7. Oluşturma süreci çalışması

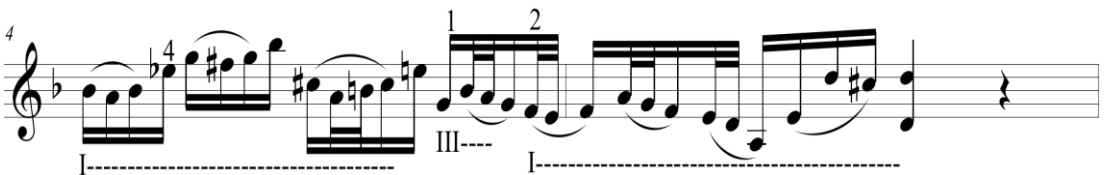
Şekil 105. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 106. O.2.7. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 106. Sağ el işleyiş, üç bağlı legato ve detaşe tekniklerine yönelik yayın uygulama alanı, uzunluk ve nüans bakımından çalışılır. Üçüncü vuruşlarda uygulanması planlanan vurgu yay uzunluğu artırarak çalışılır.

Oluşturma süreci 2. grup 8. Parça

Şekil 107. O.2.8. Oluşturma süreci çalışması

Şekil 107. Sol el işleyişte tasarlama sürecinde belirlenen işleyişin bütününe çalışılır.

Şekil 108. O.2.8. Yay tekniği biçim ve nüans çalışması

Şekil 108. Sağ el işleyiş üç bağlı legato ve bir onaltılık detaşe uzunlukları belirlenerek çalışılır. Legato işleyiş ölçü sonuna doğru yayın alt yarısına taşınarak bitiş için bütün yay alanı çalışılır.

4.2.3. Yorumlama süreci. Yorumlama süreci iki hafta olarak planlanmıştır. Yorumlama sürecinde deney grubuna dönemin seslendirme özelliklerine yönelik bilgilendirme yapılarak, öğrencilerden eserin dönem özelliklerine uygun bir düşünce oluşturmaları istenecektir. Mekanik olarak çalışılan sol el ve sağ el işleyişine vibrato ve diğer müzikal ifadeler eklenerek eseri baştan sona bütünsel olarak çalışmalarını planlanmıştır. Farklı yorumları dinleyip kendi müzikal ifadelerini eklemeleri, eseri müzikal ifadeler ile solfej yapmaları, kendilerini kaydedip dinlemeleri ve performansa yönelik son düzeltmeleri yapmaları istenecektir. Bu süreçte kontrol grubundan uygulana gelen çalışma yöntemleriyle çalışmalarını istenecektir.

Deney gurubu yorumlama sürecine yönelik,

7. Hafta deney grubu Y.1. yorumlama sürecine yönelik yapılan çalışmalar

Sonata IV
Partita

Allamande

J.S.Bach

Şekil 109. Y.1. Yorumlama süreci çalışması

Şekil 109. Eser seslendirmede ses, sesin biçimi, sol el ve sağ el yay işleyişi açısından bir bütünlük oluşturulmasına yönelik çalışılır. Farklı yorum ve fikirler dinlenerek, müzikal yorum kompozisyonu oluşturulur. Bir bütün oluşturması açısından eserin solfeji yapılarak, oluşturulan fikirler kayıt edilir ve yorumlanır. Parçadan bütüne doğru tasarlama ve oluşturma sürecinde çalışılan teknik ve müzikal işleyişin eşit ve sesel (biçimsel) ve dönemsel bütünlüğüne yönelik çalışılır.

Deney gurubu yorumlama sürecine yönelik,

8. Hafta deney grubu Y.2 yorumlama sürecine yönelik yapılan çalışmalar

J.S.Bach

Şekil 110. Y.2. Yorumlama süreci çalışması

Şekil 110. Eser seslendirmede ses, sesin biçimi, sol el ve sağ el yay işleyişi açısından bir bütünlük oluşturulmasına yönelik çalışılır. Farklı yorum ve fikirler dinlenerek, müzikal yorum kompozisyonu oluşturulur. Bir bütün oluşturması açısından eserin solfeji yapılarak, oluşturulan fikirler kayıt edilir ve yorumlanır. Parçadan bütüne doğru tasarlama ve oluşturma sürecinde çalışılan teknik ve müzikal işleyişin eşit ve sesel (biçimsel) ve dönemsel bütünlüğüne yönelik çalışılır.

Araştırmanın deneysel deseninde hazırlanan ve uygulanan metodolojinin ön-test ara-test son-test performanslarında puanlayıcılar arası tutarlılığa yönelik bulgular ve yorum aşağıda belirtilmiştir.

Bu bölümde araştırmanın deneysel deseninden elde edilen bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlara yer verilmiştir. Araştırmada verileri elde etmeye yönelik kullanılan ölçek puanlamasının, puanlayıcılar arası tutarlılığını ölçmeye yönelik ANOVA istatistiksel analiz modelinden yararlanılmıştır. Varyans analizi parametrik bir tekniktir ve t testine benzer olarak, örneklerin alındığı anakütlelerin normal dağılım

gösterdiği ve aynı varyansa sahip olduğu varsayımına dayanır. Bu açıdan kantitatif anakütle ortalamasının birbirine eşit homojenlikte, puanlayıcılar arası tutarlılığa ait veriler tablo 14’de belirtilmiştir.

Tablo 15.

Değerlendiricilerin Yaptıkları Puanların Tutarlılığının İncelenmesi

		Ön test		Ara test		Son test	
		X±Ss	ANOVA	X±Ss	ANOVA	X±Ss	ANOVA
Program Boyutu	P1	12,75±1,83		13,75±1,67		15±1,85	
	P2	13,5±2,78	F=,312	14,75±1,83	F=,907	16,25±1,67	F=1,097
	P3	12,75±1,83	p=,735	13,5±2,33	p=,419	15,25±1,83	p=,352
Teknik Boyut	P1	21,13±4,12		30,63±5,5		33,38±7,13	
	P2	23,88±4,12	F=3,595	31±4	F=,601	35,88±6,17	F=,619
	P3	27±4,87	p=,075	28,5±5,13	p=,557	36,88±6,08	p=,584
Müzikal Boyut	P1	9,38±1,77		10,63±2,96		14,5±5,95	
	P2	10,75±3,12	F=,661	12,25±3,55	F=1,177	16,81±5,5	F=1,050
	P3	9,31±3,34	p=,527	13±2,95	p=,328	18,31±4,33	p=,367
Sınav performansı (teknik + müzikal)	P1	30,5±5,13		41,25±7,86		47,88±12,96	
	P2	34,63±3,99	F=2,034	43,25±6,85	F=,170	52,69±11,39	F=,850
	P3	36,31±7,95	p=,156	41,5±7,67	p=,845	55,19±9,6	p=,442
Toplam puan	P1	53,75±3,73		64,25±5,98		72±13,11	
	P2	56,94±2,65	F=2,448	66,54±4,53	F=,521	79,25±11,21	F=1,147
	P3	58,63±6,25	p=,111	63,88±6,28	p=,601	79,56±9,25	p=,337

P1: Puanlayıcı 1, P2: Puanlayıcı 2, P3: Puanlayıcı 3

Tablo 15’de yer alan anlamlılık değerleri incelendiğinde, tüm değerlendirmeler için ön test, ara-test ve son-test puanlayıcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmektedir ($p<0,05$). Her değerlendirme döneminde puanlayıcıların yaptıkları değerlendirmeler birbirlerine benzer düzeydedir ve puanlamaların tutarlı olduğu görülmektedir.

4.3. Araştırmanın 3. alt problemi olan “Çalışma Grubu Ön-test Verilerinde “teknik Boyut” “Müzikal Boyut” ve “Toplam Puan” Bakımından Bulgular ve Yorum.

Araştırmanın deneysel sürecine yönelik deney-kontrol gruplarının oluşturulması amacıyla elde edilen çalışma grubu ön-test verileri, araştırmanın yöntem kısmında çalışma grubu içerisinde sayfa 34’de belirtilmiştir.

4.4. Araştırmanın 4. Alt Problemine Yönelik “Hazırlanan ve Uygulanan Metodolojide Tasarlama ve Oluşturma Süreçlerinin Performansa Yönelik Etkililiği “Teknik Boyut” “Müzikal Boyut” ve “Toplam Puan” Bakımından Bulgular ve Yorum.

Hazırlanan ve uygulanan tasarlama ve oluşturma çalışma süreçlerinin süre gelen yöntem ile gruplar arası ara-test karşılaştırmasında “bireysel çalgı eğitimi I-II-III-IV (keman) dersi performans ölçme aracından” üç farklı puanlayıcının ortalaması alınarak elde edilen veriler nonparametrik testlerden Mann Whitney U istatistiksel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara yönelik durum aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 16.

Deney ve Kontrol Gruplarının Ara-Test Puanlarının Mann Whitney U-Testi İle Gruplar Arasında Karşılaştırılması

	Grup	X±Ss	U	p
Teknik ara test	Deney	33,58±3,98	0,0	,021*
	Kontrol	26,5±1,69		
Müzikal ara test	Deney	13,58±2,94	3,0	,149
	Kontrol	10,33±1,27		
Toplam ara test	Deney	68,58±3,97	0,0	,021*
	Kontrol	61,19±1,96		

* p<0,05

Tablo 16’da tasarlama ve oluşturma süreçleri deney-kontrol grupları arasında teknik boyut bakımından anlamlı bir fark oluşurken, müzikal boyut bakımından ara- test verilerinde anlamlı bir fark oluşmamıştır(p<0,05). Deneysel çalışma sürecinde uzaktan eğitim yöntemiyle sürdürülen çalışmalarda oluşturma süreci sonrası alınması planlanan ara-test dönemi tasarlama süreci sonrasında uygulanmıştır. Müzikal boyut değişim yüzdeleri ve gruplar arası değerlendirme deney grubu lehine son-test dönemine yansımıştır(p<0,05). Deney kontrol grupları tasarlama ve oluşturma süreçlerinin toplam puan ara-test karşılaştırmasında deney grubu lehine anlamlı fark oluşmuştur(p<0,05).

Okan, (2017) yılında yapmış olduğu “Uzaktan öğretim modelinin keman öğrenimine etkisi” başlıklı doktora tezinde, orta seviye çalışma grubunda yüz yüze öğretim ile

uzaktan öğretim arasında becerileri kazandırma noktasında bir farklılaşma olmadığı sonucuna varılmıştır.

4.5. Araştırmanın 5. Alt Problemine Yönelik “Hazırlanan ve Uygulanan Metodolojide Yorumlama Sürecinin Performansa Yönelik Etkililiği “Teknik Boyut” “Müzikal Boyut” ve “Toplam Puan” Bakımından” Bulgular ve Yorum.

Yorumlama sürecinin performansa etkisi ile öğrencilerin uygulana gelen çalışma yöntemi arasında, “Teknik boyut”, “Müzikal boyut”, “Sınav Performans” ve “toplam puan” boyutların üç farklı puanlayıcıdan alınan ortalamanın istatistiksel analizine yönelik durum aşağıda tablolastırılarak verilmiştir.

Tablo 17.

Deney ve Kontrol Gruplarının Son-Test Puanlarının Gruplar Arasında Karşılaştırılması

	Grup	X±Ss	U	p
Teknik son test	Deney	40,67±3,28	0,0	,021*
	Kontrol	30,08±1,99		
Müzikal son test	Deney	20,79±3,48	0,0	,021*
	Kontrol	12,29±1,38		
Sınav performansı (teknik + müzikal) son test	Deney	61,46±6,69	0,0	,021*
	Kontrol	42,38±1,8		
Toplam son test	Deney	86,33±3,88	0,0	,021*
	Kontrol	67,54±2,92		

* p<0,05

Tablo 17’de deneysel çalışma son-test puanları gruplar arası karşılaştırmada, teknik boyut bakımından deney grubu lehine anlamlı fark oluşmuştur(p<0,05). Müzikal boyut bakımından yorumlama süreci sonrası son-test kayıtların değerlendirilmesi sonucu deney grubu lehine anlamlı fark oluşmuştur(p<0,05). Sınav performansı (teknik+müzikal) toplam puan değerlendirmesi sonucunda deney grubu lehine anlamlı fark oluşmuştur (p<0,05).

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına ve yorumlarına dayalı olarak varılan sonuçlar ve öneriler yer almaktadır. Sonuçlar araştırmanın alt problemlerinin sırasına göre sunulmuştur.

5.1. Sonuç ve Tartışma

5.1.1. “Keman eğitiminde öğrencilerin eser çalışma yöntemlerine ilişkin görüşleri” bakımından sonuç. Araştırmanın betimsel desenine yönelik görüşmeye katılan Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitim Anabilim Dallarında keman öğrenimi gören öğrencilerin günlük keman çalışma sürelerinde toplam keman çalışma yılı arttıkça günlük keman çalışma sürelerinin de arttığı sonucuna varılmıştır. Günlük keman çalışma sürelerini nasıl programladıklarına yönelik, düzenli olarak egzersiz-etüt ve eser çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Keman öğrenimi gören ve görüşmeye katılan öğrencilerin çoğunluğu çalıştıkları eseri farklı yorumculardan dinleyip ardından eseri bir bütün olarak deşifre çaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Eser seslendirmeye yönelik yapılan çalışmalarda öğrenciler sağ el ve sol el teknik işleyişe yönelik duate sistematiğine dikkat etmektedir ve keman çalışma sürecinde duate sistematiğinde yaşanan problemlere yönelik keman öğretim elemanına danışarak duate değişikliği yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Eser seslendirmek için yapılan çalışmalarda karşılaşılan teknik zorluklar metronom ile temposu yavaşlatılarak çalışılmaktadır. Yavaşlatılarak çalışılan teknik zorluğun yay üzerindeki uygulama alanı genişliğinin, uygulanması gereken temponun yay simetrisi düşünülerek çalışma yapılmamaktadır. Eser üzerindeki teknik zorluğa yönelik ritmik yapılar farklı biçimlerde etütleştirilerek çalışıldığı sonucuna varılmıştır.

Özçelik’in (2016) yılında yapmış olduğu “*Keman eğitiminin öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi ve bir model önerisi*” konulu doktora tezinde elde edilen bulgular görüşme formundan elde edilen bulguları kanıtlar niteliktedir. Buna göre keman öğretim elemanlarının ders sürelerinde en çok

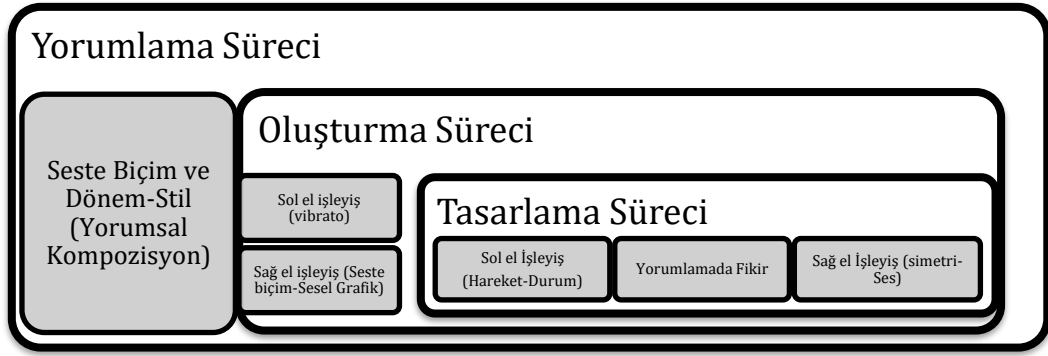
kullandıkları çalışma yönteminin “form ve dönem analizi ile sistematik metot takip etme” olarak belirtilmiştir. Çalışma yönteminin ise, “ağır tempoda çalma ve bölgesel çalışma” olarak belirtilmiştir. Bu durum görüşme formundan elde edilen bulgulara yönelik öğrencilerin çalışma yöntemlerini kanıtlar niteliktedir.

Bu açıdan, keman virtüözü ve eğitimcisi olan Jascha Jeifetz’e göre keman çalışma stratejisinde toplam keman çalışma süresinin 3’te 2’sini dizi ve arpej çalışmalarına ayırırken kalan sürede çalışılan diğer eser veya etütlerdeki zor pasajları seçerek bölgesel-parçasal çalıştığını belirtmiştir (Kopytova, 2004, s.20).

Yorumsal ifadelere yönelik kompozisyonun oluşmasında keman öğretim elemanının tavsiyeleri uygulandığı belirtilirken, eser seslendirmede yorumsal süreçlere yönelik ayrıca bir çalışma yapılmamaktadır sonucuna varılmıştır. Eser, deşifre çalışmalarının ardından farklı yorumcular dinlenerek yorumsal ifadelere yönelik çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Görüşmeden elde edilen bulgular doğrultusunda yorumsal ifadelere yönelik sağ el yay işleyişinde müzikal ifadeleri yaya aktarmada güçlük olduğu ve yay işleyişine yönelik çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, sol el işleyişe yönelik entonasyon ve müzikal ifadelere yönelik güçlükler yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.2. “Eser seslendirmeye yönelik, tasarlama-oluşturma ve yorumlama süreçlerini içeren etkili bir metodoloji” nin hazırlanmasına yönelik sonuç. Eser seslendirmeye yönelik uzman görüşü alınarak hazırlanan ve uygulanan bu metodoloji eser çalışma süreçlerinin birbiri ile etkin planlanması ve teknik işleyişten duyuşsal alana doğru parçasal çalışmaların daha etkili olduğu sonucundadır. Keman çalmada eser seslendirme çalışmalarına yönelik parçadan bütüne, tasarlama-oluşturma ve yorumlama süreçleri aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir.

Şekil 111. Eser seslendirmeye yönelik çalışma metodolojisi sıralaması

Şekil 2’de eser çalışmaya yönelik oluşturulan bu metodolojinin süre gelen yöntem ile gruplar arası karşılaştırmasında elde edilen bulgular doğrultusunda daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Tasarlama ve oluşturma süreçlerinin gruplar arası karşılaştırmada teknik boyut ve toplam puan bakımından elde edilen bulgular doğrultusunda daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yorumlama sürecinin ise müzikal boyut ve toplam puan bakımından elde edilen bulgular doğrultusunda daha etkili bir çalışma metodolojisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tasarlama sürecine yönelik keman çalmada sol el ve sağ el sistematik işleyişin durumsal ve hareketli içeriklerinin belirlenmesinde zihinsel çalışmaların önemine yönelik Şen’in, (2012) yılında yapmış olduğu “*Zihin haritası tekniğinin güzel sanatlar ve spor liselerindeki keman derslerinde öğrencilerin bilişsel ve devinimsel becerilerinin gelişmesine etkisi*” başlıklı doktora tezinde elde edilen bulgular, tasarlama sürecindeki sol el ve sağ el sistematik işleyişteki durum ve hareketlerin çalışılmasında zihin haritası tekniği ile keman çalışmanın daha etkili olduğu sonucunu kanıtlar niteliktedir. Bu açıdan tasarlama süreci çalışmalarında çalışılan durum ve hareketlerin bir zihin haritası çalışma tekniği olduğu düşünülebilir.

Sever, (2011) yılında yapmış olduğu “*Zihinsel hazırlık çalışmalarının keman performansına etkisi*” başlıklı doktora tezinde zihinsel çalışmaların genel performanstan ziyade, daha çok çalgısal belleğin gelişimine yardımcı olduğu sonucuna varılmıştır. Bu durum zihinsel çalışmaların tasarlama sürecine yönelik sol el ve sağ el hareket ve durumların keman çalmada olumlu sonucunu kanıtlar niteliktedir.

Yağışan, (2002) yılından hazırlamış olduğu “Keman çalmada etkin bedensel yapıların hareket analizi ve fiziksel-motorik özelliklerin geliştirilmesinin öğrencilerin çalma

performansına yansımaları” konulu doktora tezinde bedensel yapıların işleyiş mekanizmalarını tanımanın ve onlara uygun hareket etmenin doğru ve etkili keman çalma tekniğinin temelini oluşturduğu ve belirli fiziksel ve motorik özelliklerin düzenli ve sürekli yapılan egzersizlerle büyük bir oranda geliştirildiği bu durumun çalma performansına olumlu katkısının olabileceği belirtilmiştir. Tasarlama süreci çalışmalarında, sol el parmak hareketi durumlarının parçasal tekrarı yapılarak çalışılmasının oluşturma sürecine yönelik çalma performansına olan olumlu etkisini kanıtlar niteliktedir.

5.1.3. “Çalışma grubu ön-test verileri teknik boyut, müzikal boyut ve toplam puan bakımından” elde edilen bulgular doğrultusunda sonuç.

Araştırmanın çalışma grubu için veri toplama aracı olarak kullanılan J. S. Bach D minör partita allamande bölümü deşifre kayıtları Bireysel çalgı I-II-III-IV (keman) dersi performans ölçme aracı ile elde edilen sayısal verilere Mann Whitney U-testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda ön-test verileri arasında teknik boyut, müzikal boyut ve toplam puan bakımından anlamlı farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır.

5.1.4. “Hazırlanan ve uygulanan metodolojide tasarlama ve oluşturma süreçlerinin performansa yönelik etkililiği teknik boyut, müzikal boyut ve toplam puan bakımından” sonuç.

Tasarlama sürecinde eser seslendirmek için parçasal olarak yapılan sağ el ve sol el hareket ve durumlara yönelik çalışmanın teknik boyuttaki etkisi ile öğrencilerin teknik işleyişteki hareketleri ve yönelimleri içselleştirmesi-nedenselleştirmesi daha doğru bir işleyiş haritası oluşturmaları bakımından önemli olduğu sonucuna varılmıştır. Keman öğreniminde uygulanan etüt ve teknik çalışmalarda elde edilen kazanımların eser üzerinde planlı bir şekilde nasıl yansıtılacağı yönünde parçasal ve durumsal çalışmaların bütüne yönelik performansları etkileyen, teknik işleyişi somutlaştırıcı ve amaçlandırıcı bir yöntem olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bakımdan tasarlama süreci çalışmaları öğrencilerde teknik boyut bakımından gruplar arası karşılaştırmada anlamlı farklılık oluşturmuştur.

Oluşturma sürecinde ise teknik işleymden sonra (tasarlama) müzikal, sesel grafik ve sağ el tonalitenin daha bütünsel çalışıldığı etkili bir çalışma yöntemi olduğu keman öğrenimi gören öğrencilere müzikal açıdan daha çok fayda sağlayacak bir çalışma süreci olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Akın, (2007) yılında yapmış olduğu “*Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümleri keman dersinde anlamlandırma stratejisi’nin kullanımı ve etkililik düzeyi*” başlıklı doktora tezinde anlamlandırma stratejisinin ne ölçüde kullanıldığı ve bu stratejinin keman öğrenmedeki etkililik düzeyine belirlemek amacıyla öğrencilerin ve öğretmenlerin “özetleme”, “çıkarım yapma”, “ilişkilendirme”, “benzerlik oluşturma”, “uygulama”, “karşılaştırmalar yapma-farklılıklar bulma” basamaklarını daha büyük ölçüde kullandıkları belirlenmiş ve öğrencilerin keman öğrenmelerine olumlu yönde etki yaptığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan parçasal ve durumsal çalışmaları içeren tasarlama ve oluşturma süreçlerinin anlamlandırma stratejisi bakımından önemli olduğu sonucuna ulaşılabılır.

Duru, (2013) yılında hazırlamış olduğu “Keman eğitiminde ezber yöntemine dayalı öğretim programının öğrenci performansına etkisi” başlıklı doktora tezinde ezber yöntemine dayalı keman öğretim programının, geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmanın deneysel kısmında müzikal form yapısına göre bölümlere ayrılan veri toplama aracında, ritim kalıplarını doğru çalma, eseri ritmik yapısına uygun çalma, eserdeki pasajları doğru artiküle edebilme alt kriterlerinde geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan eser seslendirme çalışmalarında, teknik işleymdeki durumsal çalışmalara yönelik planlı bir tasarlama ve müzikal öğeler bakımından doğru bir oluşturma sürecinin performansa olan olumlu etkisini kanıtlar niteliktedir.

5.1.5. “Hazırlanan ve uygulanan metodolojide yorumlama sürecinin performansa yönelik etkililiği teknik boyut, müzikal boyut ve toplam puan bakımından” sonuç. Yorumlama sürecinde, öğrencilerin keman çalmada seslendirdikleri eser için daha çok teknik bağlaşıma ve teknik bağlaşıma sonucu daha çok yorumsal ifade kullanabilmeleri bakımından önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Farklı yorumcuların yorumsal kompozisyonunu dinleme, dönemin özelliklerini duyurabilmek için hedef belirleme, yorumsal ifadelerde biçim ve stil çalışabilme

bakımından önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan yorumlama süreci çalışmalarının öğrencilerde müzikal boyut, teknik boyut ve toplam puan bakımından anlamlı farklılık oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Öneriler

Bu bölümde araştırmanın sonuçlarına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

- Keman öğrenimi sürecinde çalışılan teknik etüt ve eserlerdeki kazanımları daha faydalı bir şekilde eserler üzerine yansıtmak ve planlı bir çalışma hedefi belirlemek amacıyla hazırlanan bu metodolojinin kullanılması önerilmektedir.
- Eser seslendirmeye yönelik yapılan çalışmalarda seslendirilmek istenen eserin farklı yorumculardan dinlenmesi yorumlama sürecinde fikir oluşturma bakımından önemlidir. Fakat tek başına yorumlama sürecinde etkili değildir. Bu açıdan tasarlama ve oluşturma süreçlerinden sonra farklı yorumculardan farklı fikirleri dinlemek kişisel yorumlama fikrini daha özgün hale getireceğinden tasarlama ve oluşturma çalışmalarından sonra yorumlama sürecinin çalışılması önerilmektedir.
- Eser seslendirmeye yönelik yapılan çalışmalarda metronom kullanarak yavaş tempoda çalışma yaparken mutlaka sağ el yay işleyişi ve simetrisi eserin seslendirilmesi gereken temposuna uygun şekilde çalışılmalıdır.
- Duate sistemi tekniği teknik bir kolaylık oluşturmak amaçlı değil, eserin yorumlanmasında bir işleyiş haritası olarak düşünülmelidir.
- Tasarlama sürecinde yapılacak olan sol el durum ve işleyiş hareketleri, mutlaka oluşturma sürecinde daha bütünsel çalışılmalıdır. Süreç içerisinde güçlükle karşılaşılmaması durumunda tasarlama sürecinde işleyiş tekrardan çalışılmalıdır.
- Tasarlama süreci-oluşturma süreci ve yorumlama sürecinde parçadan bütüne doğru tasarlanmış ve uygulanmış olan bu çalışma metodolojisinin hedef kazanımlarında yorumlama sürecine yönelik parametreler armonik ve müzik form işleyişi ile keman çalma tekniği işleyişi bir bütün olarak düşünülerek çalışılmalıdır.
- Hazırlanan ve uygulanan bu metodoloji ayrıca çalışılmak istenen teknik etütlerde de uygulanabilir.

- Eser seslendirmek için yapılan çalışmalarda stil ve biçim kazanımlarına daha belirgin ve daha detaylı çalışma planı oluşturma bakımından hazırlanan ve uygulanan bu metodoloji önerilmektedir.
- Hazırlanan ve uygulanan bu metodoloji eser seslendirmeye yönelik diğer yaylı çalgılar içinde uygulanabilir.

KAYNAKÇA

- Arney, K. M. (2006). *A Comparison of the Violin Pedagogy of Auer, Flesch And Galamian: Improving Accessibility And Use Through Characterization And Indexing* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). The University Of Texas.
- Aslantürk, Z. (1999). *Araştırma Metot ve Teknikleri*. İstanbul: Emre Matbaası
- Atak Yayla, A. (2004). Müziksel performansın ölçülmesi. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Balcı, A. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegen Yayıncılık.
- Büyükaksoy, F. (1997). *Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler*. Ankara: Armoni Ltd. Şti.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K. E., Akgün, E. Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegen Akademi.
- Coşkun, S. (2016). Küçük Kemancı Metodunun Hedef Davranışları. *Uluğdağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (2).
- Dalkıran, E. (2006). *Keman eğitiminde Performansın Ölçülmesi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Flech, C. (1923). *The art of violin playing book one-two*. Usa: Curtis Institute.
- Galamian, I. (1962). *Principles of violin playing -teaching*. Prentice-Hall Inc.
- Goldstein, B. (2013). *Bilişsel Psikoloji*. (O. Gündüz, Çev.) İstanbul: Kaktüs Yayınları.
- Günay, E. ve Özdemir, M. Ali, (2003). *Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Heejung, K. (2006). *Violin Scale Books From Late Nineteenth Century to the Present-Focusing on Sevcik,Flesch,Galamian and Sassmannshaus* (Doctor of Musical Art), University of Cincinnati.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik*. Ankara: Tekişik Web Oset Tesisleri.

- Kılıç, G. G. (2019). *Caka Keman Eğitimi Yaklaşımının Değerlendirilmesi* (Sanatta Yeterlilik Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı.
- Korkmaz, İ. (2007). *Eğitim programı: Tasarımı ve geliştirilmesi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Leopard, A. (1980). *Violin playing an i teact it*. Newyork: Frederick A. Stokes Company.
- Nalbantoğlu, E. (2002). *Keman Eğitiminde Parmaklandırmanın (Duate) İlkeleri, Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Önerileri* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- Okan, S. (2017). *Uzaktan eğitim modelinin keman öğrenimine etkisi* (Doktora tezi). İnönü Üniversitesi eğitim Bilimleri enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Malatya.
- Özçelik, D. (2016). *Keman eğitiminin öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi ve bir model önerisi* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Programı, Ankara.
- Platt, (2009). *A methodology of study for samuel barber's concerto for violin and orchestra op.14* (Doctoral thesis). India: Ball State University.
- Reubart, D. (1985). *Anxiety and Musical Performance: On Playing the Piano from Memory*. Da Capo Press, Music Series.
- Salmon, P.G. & Meyer, R. G. (1992). *Notes from the hreen room: coping with stress and anxiety in musical performance*, New Yourk: Lexington Books.
- Sever, G. (2011). *Zihinsel hazırlık çalışmalarının keman performansına etkisi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Steptoe, A. (1982). *Performance anciety. recent developments in its analysis and management*. The Musical Times, Vol.123, No.1674.
- Stowell, R. (1985). *The early violin and viola*. Cambridge University Press 2004.

- Şen, E. (2012). *Zihin haritası tekniğinin güzel sanatlar ve spor liselerindeki keman derslerinde öğrencilerin bilişsel ve devinışsel becerilerinin geliştirilmesine etkisi* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, İstanbul.
- Şendurur, Y. (2001). Keman eğitiminde etkili öğrenme-öğretmen yöntemleri. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 21 Sayı 3.
- Şişman, Ö. A. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Keman Dersinde Anlamlandırma Stratejisi'nin Kullanımı ve Etkililik Düzeyi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Tarkum, E. (2006). Keman Eğitiminde Rol Oynayan Faktörler. *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 169-173.
- Uçan, A. (1980). Çevreden Evrene Keman Eğitimi Üzerine. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 47(5), Ankara.
- Uçan, A. (1994). *İnsan ve müzik, insan ve sanat eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1996). *İnsan ve Müzik-İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uslu, M. (2012). Nitelikli keman eğitimine yönelik yaklaşımlar. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 1-11.
- Yağışan, N. (2002). *Keman Çalmada Etkin Bedensel Yapıların Hareket Analizi ve Fiziksel-Motorik Özelliklerin Geliştirilmesinin Öğrencilerin Çalma Performansına Yansıması* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

EKLER

EK-1

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ I –II- III- IV (KEMAN) DERSİ
PERFORMANS ÖLÇME ARACI

Öğrencinin Adı Soyadı : Deneyisel Çalışma : Sınav Tarihi :				DERECE						Ağırlıklı Ölçüm Puanı
				1	Ortanın Altında	Orta	Ortanın Üstünde	Çok İyi	5	
Boyut	Alt Boyut	Ölçüt Beceriler (Kriterler)	Katsayı	1	2	3	4	5		
Program Boyutu	Programın Gereklerine Uygunluk	Devam ettiği sınıfın programında yer alan gerekleri yerine getirebilme	2×							
		Etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme	2×							
Sınav Performansı	Teknik Boyut	Keman Çalmaya Hazır Bulunma	Doğru bir duruş sağlayabilme; kemanı ve yayı doğru tutabilme	3×						
		Sağ ve Sol El Tekniği	Yayı simetrik kullanabilme	1×						
			Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulayabilme (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)	1×						
		Doğru ve Temiz Ses Üretimi	Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme	1×						
			Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirerek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme	1×						
		Metrik ve Ritmik Doğruluk	Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirebilme	1×						
	Artikülasyon	Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirebilme	1×							
	Müzikal Boyut	Bütünlük	Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirebilme	2×						
		Ton Kalitesi, Müzikal Çizgi, Cümleme ve Stil	Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirebilme	0.5×						
			Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalayabilme; doğru bir cümleme ve ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirebilme	0.5×						
		Hız ve Gürlük	Etüt ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirebilme	0.5×						
			Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulayabilme	0.5×						
		Vibrato	Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirebilme	1×						
	Yarıyıl Performansı	Dönem İçi Performans	Dönem boyunca keman dersine gerekli ilgiyi göstererek titiz davranabilme, verilen ödevleri çalışarak zamanında ve doğru seslendirebilme	2×						
Ağırlıklı Toplam Puan										

EK-2

Yapılandırılmış Görüşme Formu

GÖRÜŞME

Görüşme, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Doktora Programında yürütülmekte olan Keman Eğitiminde Tasarlama, Oluşturma ve Yorumlamayı İçeren Metodoloji Önerisinin Performansa Yönelik Etkisinin Belirlenmesi Konulu Doktora Tezine ilişkin verilerin bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Görüşme, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında keman öğrenimi gören öğrencilerin eser seslendirmek için yapmış oldukları çalışmaları belirlemek ve eser çalışma metodolojisi oluşturulması amacına yöneliktir.

Cemil Kürşat KARADENİZ

GÖRÜŞME SORULARI

- 1- Kaç yıldır keman çalışıyorsunuz? Günlük keman çalışma süreniz nedir?
- 2- Günlük keman çalışmalarınızı süre açısından nasıl programlıyorsunuz? Egzersiz, Etüt, Eser, kaynak belirtiniz?
- 3- Keman eğitiminde eser seslendirmeye yönelik nasıl bir çalışma yöntemi uyguluyorsunuz?
- 4- Eser seslendirmeye yönelik yapılan çalışmalarda sağ el ve sol el duate işleyişine dikkat ediyor musunuz? Açıklayınız
- 5- Eser seslendirmeye yönelik yapılan çalışmalarda karşılaşılan teknik zorlukları gidermeye yönelik nasıl bir çalışma yapıyorsunuz? Açıklayınız
- 6- Eser seslendirmede yorumsal ifadelere yönelik çalışma yapıyor musunuz? Açıklayınız

7- Yorumsal ifadelere yönelik yapılan çalışmalarda ne tür problemlerle karşılaşıyorsunuz? Karşılaşılan güçlükleri aşmaya yönelik nasıl bir çalışma yapıyorsunuz? Belirtiniz

EK-3

ÇALIŞMA TAKVİMİ

Keman Eğitiminde Tasarlama, Oluşturma ve Yorumlamayı İçeren Metodoloji Önerisinin Performansa Yönelik Etkisinin Belirlenmesi Konulu Doktora Tezi Deneysel Çalışma Takvimi										
Kayıt	Öntest (24.02.2020)	Deney-Kontrol Grupları hiçbir müdahale etmeden kayıt								
1. Hafta 9.3.20 10.3.20 12.3.20 13.3.20	Tasarlama 1 Deney Kontrol	T.1.1	T.1.2	T.1.3	T.1.4	T.1.5				
2. Hafta 16.3.20 17.3.20 19.3.20 20.3.20	Tasarlama 1 Deney Kontrol	T.1.6	T.1.7	T.1.8	T.1.9	T.1.10				
3. Hafta 23.3.20 24.3.20 26.3.20 27.3.20	Tasarlama 2 Deney Kontrol	T.2.1	T.2.2	T.2.3	T.2.4					
4. Hafta 30.3.20 31.3.20 2.4.20 3.4.20	Tasarlama 2 Deney Kontrol	T.2.5	T.2.6	T.2.7	T.2.8					
5. Hafta 6.4.20 7.4.20 9.4.20 10.4.20	Oluşturma 1 Deney Kontrol	O.1.1	O.1.2	O.1.3	O.1.4	O.1.5	O.1.6	O.1.7	O.1.8	O.1.9
6. Hafta 13.4.20 14.3.20 16.4.20 17.4.20	Oluşturma 2 Deney Kontrol	O.2.1	O.2.2	O.2.3	O.2.4	O.2.5	O.2.6	O.2.7	O.2.8	
Kayıt	Ara Kayıt (20.04.2020)	Deney-Kontrol Gurupları tasarlama ve oluşturma süreci sonrası kayıt								
7. Hafta 27.4.20 28.4.20 30.4.20 1.5.20	Yorumlama 1 Deney Kontrol	Eserin, yay tekniğine ve ses biçimlerine uygun solfeji Y.1 Y.2								

8. Hafta 4.5.20 5.5.20 7.5.20 8.5.20	Yorumlama 2 Deney Kontrol	Eserin, yay tekniğine ve ses biçimlerine uygun solfeji Y.1 Y.2
Kayıt	Sontest (11.05.2020)	Deneysel çalışma sonunda çalışma gruplarının son performanslarının kayıtl edilmesi

EK-4

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

1. Bu çalışma, Keman Eğitiminde Tasarlama, Oluşturma ve Yorumlamayı İçeren Metodoloji Önerisinin Performansa Yönelik Etkisinin Belirlenmesi amacıyla planlanmış bir araştırmadır.
2. Araştırmanın amacı, keman eğitimi alan öğrencilerin eser seslendirme sürecindeki çalışma durumlarını analiz etmek ve eser seslendirmeye yönelik tasarlama, oluşturma ve yorumlama çalışmalarının, keman çalmada performansa yönelik etkililik düzeyini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Ayrıca bu metodolojinin keman öğrenimi gören öğrencilerin eser seslendirme performanslarına yönelik olumlu katkı sunacağı düşünülmektedir. Bu model önerisinin diğer eser ve etüt seslendirmelerine de uyarlanabilir olması ayrıca önemlidir.
3. Araştırma sürecinde, araştırmaya katılan gönüllüden araştırmanın deneysel sürecine yönelik katılımının eksiksiz olması beklenmektedir.
4. Araştırmanın deneysel sürecine yönelik deney ve kontrol gruplarının yaptıkları çalışmaları birbirlerine belirtmemeleri ve çalışmanın deneysel sürecine devamsızlık yapmadan katılmaları istenmektedir.
5. Bu araştırmanın deneysel desenine yönelik oluşturulan çalışma planında eser seslendirmeye yönelik tasarlama, oluşturma ve yorumlama süreçleri işlenecektir.
6. Araştırmanın deneysel desenine yönelik yapılması planlanan çalışmalarda öğrencilerin ulaşım ve yemek giderleri kendilerine aittir.
7. Gönüllünün araştırmanın deneysel desenine yönelik katılımının isteğe bağlı olduğu ve gönüllünün istediği zaman, herhangi bir cezaya veya yaptırıma maruz kalmaksızın, hiçbir hakkını kaybetmeksizin araştırmaya katılmayı reddedebileceği veya araştırmadan çekilebileceği,
8. Gönüllünün kimliğini ortaya çıkaracak kayıtların gizli tutulacağı, kamuoyuna açıklanamayacağı; araştırma sonuçlarının yayımlanması halinde dahi gönüllünün kimliğinin gizli kalacağı,
9. Araştırma konusuyla ilgili ve gönüllünün araştırmaya katılmaya devam etme isteğini etkileyebilecek yeni bilgiler elde edildiğinde gönüllünün veya yasal temsilcisinin zamanında bilgilendirileceği,
10. Gönüllünün araştırma hakkında, kendi hakları hakkında veya araştırmayla ilgili herhangi bir olay hakkında daha fazla bilgi temin edebilmesi için 0507 46****

numaralı telefonda araştırmanın sorumlusu Cemil Kürşat KARADENİZ ile iletişime geçebilirler.

11. Gönüllünün araştırmaya devam etmesi için öngörülen süre 3 aydır.

12. Araştırmaya katılması beklenen tahmini gönüllü sayısı 8 lisans öğrencisi

13. Gönüllülerden elde edilecek olan materyaller ile araştırmada keman çalışma yönteminin eser seslendirmeye yönelik performansa olan etkililik durumunu belirlemede kullanılacağı.

14. *"Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formundaki tüm açıklamaları okudum. Bana, yukarıda konusu ve amacı belirtilen araştırma ile ilgili yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı tarafından yapıldı. "Söz konusu araştırmaya, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın kendi rızamla katılmayı kabul ediyorum."*

Gönüllülerden elde edilen verilerimin/görüntülerimim/ses kayıtlarımın "Sadece yukarıda bahsi geçen araştırmada kullanılmasına izin veriyorum"

.....
.....

Araştırmaya katılan gönüllü Adı soyadı:

imza

....../...../.....

Araştırmacının adı / soyadı:

imza

...../...../.....

EK-5

ETİK KURUL ONAY FORMU

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu

ARAŞTIRMA PROJESİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi: 04.12.2019 Çarşamba
Toplantı No: 2019/13
Karar No: GO 2019/177

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü doktora programı öğrencisi Cemil Kürşat KARADENİZ'in sorumlu araştırmacı olduğu, "*Keman Eğitiminde Tasarlama, Oluşturma ve Yorumlamayı İçeren Metodoloji Önerisinin Performansa Yönelik Etkisinin Belirlenmesi*" başlıklı proje önerisi araştırmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş olup, etik açıdan uygun bulunmuştur.

Evrak Tarih ve Sayısı: 31/12/2019-E.72159

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 79673485-300-E.72159
Konu : Etik Kurul (Cemil Kürşat
KARADENİZ)

31/12/2019

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Anabilim Dalınız Müzik Eğitimi Doktora Programı öğrencisi Cemil Kürşat KARADENİZ'in Prof. Dr. Esra DALKIRAN danışmanlığında yürüttüğü "Keman Eğitiminde Tasarlama, Oluşturma ve Yorumlamayı İçeren Metodoloji Önerisinin Performansa Yönelik Etkisinin Belirlenmesi" konulu tez çalışması ile ilgili Üniversitemiz Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Raporu ektedir. Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KILINÇ
Enstitü Müdürü

Ek: Etik Kurul Raporu

Evrak Doğrulamak İçin : <https://ebys.mehmetakif.edu.tr/enVision/Dogrula/KVBDDCP>

İstiklal Yerleşkesi 15030 BURDUR
Telefon:+90 248 213 32 02 Faks:+90 248 213 32 09

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Ziya Yeniçeri
Evrak Pin Kodu: 90222

e-Posta: ebe@mehmetakif.edu.tr Elektronik Ağ: <http://ebe.mehmetakif.edu.tr> Kp Adresi : maku@hs01.kep.tr

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Cemil Kürşat KARADENİZ

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrenimi : Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yaylı Sazlar Anasanat Dalı

Doktora Öğrenimi : Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce – Lehçe

Bilimsel Faaliyetler : “Güzel Sanatlar Liseleri Öğretmenlerinin Gam Çalışmalarına yer Verme Durumları, Güzel Sanatlar Liseleri Öğrencileri için Gam Çalışma Önerileri”. İnönü Üniversitesi kültür ve sanat dergisi., cilt 6 sayı 2, 2021.

İletişim

E-Posta Adresi :

Tarih: 15.06.2021

